Št. 41 (759) L. XV
NOVO MESTO, četrtek,
15. oktobra 1964

DOLENJSKI LIST

Študijska knjižnica
„Miran Jarc“
Novo mesto

DL-RP

Zadnji (kilo)metri kočevske ceste

Gradnja ceste Ljubljana—Kočevje je tik pred zaključkom. Že od zgodnje pomladi ropočejo gradbeni stroji v strminah nad Pijavo gorico in pripravljajo traso za novo, ravno cestišče, ki se bo izognilo nevarnim ovinkom. Pred dnevi je na cestišče od vasi proti Turjaku že zapeljal finišer in položil prvi asfalt. Zdaj je treba samo še urediti cestio skozi Pijavo gorico, na kar tudi ne bo treba več dolgo čakati.

Včeraj v Novem mestu . . .

Na včerajšnji seji občinske skupščine v Novem mestu so odborniki razpravljali in sklepali o rebalansu proračuna občine Novo mesto, se pogovorili o preskrbi z mesom na območju Novega mesta, razpravljali o odloku o spremembi odloka o komunalni ureditvi in zunanji podobi naselij ter rešili več finančnih zadev in poročev.

. . . v Metliki —

Včeraj so na skupni seji obeh zborov odborniki občinske skupščine v Metliki razpravljali o rebalansu občinskega proračuna, potrdili so odlok o zaključnem računu za leto 1963 občine Metlika, razpravljali o uvedbi razširjenega zdravstvenega zavarovanja kmečke mladine ter potrdili več posojil in garancij.

. . . jutri pa v Trebnjem

Odborniki občinske skupščine Trebnje bodo jutri na skupni seji obeh zborov razpravljali o rebalansu občinskega proračuna za leto 1964, o predlogu odloka za uvedbo krajevnega prispevka za koristnike poti od odcepa ceste IV. reda Dolenja Nemška vas — Poljane — Češnjevek ter o problematiki PTT službe v občini Trebnje.

Sklad za turizem v ribniški občini

V ribniški občini je precej možnosti za hitrejši razvoj turizma, vendar pa so turistična društva brez sredstev. Financiranju turistične dejavnosti je bilo doslej posvečeno premalo pozornosti. Ko je svet za turizem pri občinski skupščini o tem razpravljal, je menil, da bi najboljše rešil vprašanje financiranja te dejavnosti z ustanovitvijo sklada. Vanj bi se stekala sredstva gospodarskih organizacij s področja gostinstva, trgovine in turizma, prispevki, ki jih na osnovi predpisov plačujejo zasebni gostilničarji, prispevki družbeno političnih skupnosti in tako dalje. Sredstva sklada bodo uporabljali predvsem za vzdrževanje, modernizacijo, rekonstrukcijo in novogradnjo turističnih objektov.

Občinska skupščina je na zadnji seji sprejela odlok o ustanovitvi sklada, veljal pa bo od objave v našem uradnem vestniku.

»Demokratični boj mnenj in postaja vsakodnevna praksa«

Jože Bogovič bo na VIII. kongresu Zveze komunistov Jugoslavije zastopal komuniste iz sevniške in brežiške občine — V odgovoru za bralce našega tednika je poudaril med drugim, da organizacije že sprejemajo odločitve šele potem, ko temeljito izmenjajo stališča in različna mnenja — Vedno več javnosti v delu organizacij ZK

Sekretar občinskega komiteja ZKS Sevnica bo na VIII. kongresu Zveze komunistov Jugoslavije zastopal komuniste iz sevniške in brežiške občine. Zaprosili smo ga, da pojasni bralcem, kako komunisti občine Sevnica uresničujejo sklepe o predkongresni aktivnosti, kako pojmujejo vodilno vlogo ZK v razvitem samoupravnem sistemu in kako poteka obravnava statuta. Odgovoril nam je takole:

»Od predkongresne konference so pretekli približno štirje meseci. Če upoštevamo, da so bili vmes dopusti in da je do kongresa še dva meseca časa, potem smo z rezultati lahko zadovoljni. Za predkongresno aktivnost je značilno razgibano udejstvovanje organizacij in posameznih članov v smislu sprejetih načrtov. Kot posledico resnih prizadevanj in zavestnih naporov opažamo tudi večje ustvarjalno vzdušje v drugih družbeno političnih organizacijah.

Organizacije ZK so se uspešno otresle verbalizma in zaprte dejavnosti. Postale so pobudniki za reševanje številnih pomembnih zadev na vseh področjih družbene aktivnosti. V načrtih organizacij in aktivov zasledimo naloge s področja samouprave, gospodarstva, kulture, prosvete in kadrovanja ter številna organizacijska vprašanja. Že dalj časa usmerjajo organizacije ZK največjo pozornost dela ZK in demokratičnosti navznoter in navzven. Prevladuje mišljenje, da so dani pogoji za še širšo demokratizacijo. V ta okvir spada tudi spoznanje, da je posameznike treba nujno razbremeniti in prenesti funkcije na širši krog občanov.

Menim, da vodilne vloge ZK v sedanjih pogojih nekateri člani še ne razumejo v celoti. To je posledica delne zaostalosti za časom in razvojem. Velik napredek pa opažamo v stališčih večine, ki je prišla do spoznanja, da se ob razvitem samoupravnem sistemu ne da več opravljati vodilne vloge s sklepi, ki obvezuje druge. Demokratični boj mnenj in stališč postaja vsakodnevna praksa odločanja. Prav zato postaja politično delo vse bolj sestavni del vsakdanjosti, zadeva slehernega občana in ne le ustaljenega števila aktivistov. Razumljivo je, da se ob vse popolnejši demokraciji, ko ljudje brez bojazni za posledice izražajo pomisleke in mnenja, tudi članstvo bolj kritično ocenjujejo. Organizacije ZK v zadnjem času že bolj upoštevajo javno mnenje in kritiko in s tem izboljšujejo svoje delo.

V občini se komunisti že dalj časa ukvarjamo z obravnavo osnutka statuta. Tudi to je važen del predkongresne dejavnosti. V dosedanjih razpravah ugotavljamo velik interes za ta vprašanja in slišimo številne kritične pripombe. Upravičeno lahko pričakujemo, da bo predlog statuta vseboval misli vseh članov. Na ta način bo statut tudi najboljša podoba življenja in njegovih nalog.«

Spomladi Kočevje — Brod?

Bodo spomladi res pričeli graditi novo cesto od Kočevja oz. Livolda proti Brodu na Kolpi? O tem že več let govorijo, zdaj pa, ko bo do Kočevja zgrajena vsa, so govorice o nadaljevanju gradnje lahko resnične. Posebno po tem, ko so traso od Morave in še naprej že zakoličili. Nova cesta ne bo šla skozi Moravo, pač pa niže pod njo po ravnini. Če ne več, vsaj do Morave jo bodo prihodnje leto morda res zgradili.

Strašilo nad vinogradom je za letos odslužilo . . . Kar bo še škorcev v vinogradih, jim nihče ne bo branil, da ne bi pozobali zadnjih sladkih jagod, ki so ušle obiralcem in bistrim očem gospodarjev. Kdor je dovolj dolgo počakal na trgatev, ima v kleteh obilen in sladek mošt. Žal pa se je tudi letos neštetim dolenjskim in belokranjskim vinogradnikom kljub topli in sončni jeseni vse preveč mudilo s trganjem . . . (Foto: Polde Grahek)

ka: konec meseca!

15. oktobra je bila predvidena otvoritev nove asfaltne ceste Metlika — Črnomelj, vendar ta dan otvoritve še ne bo. Dela so se nepričakovano zavlekla, deloma zaradi od dežja razmočene ilovice, deloma pa zaradi preložitve vodovoda in kanalizacije na odseku nove ceste prav v Črnomlju.

Če bo vreme količkaj ugodno, bo šlo konec meseca res.

SEMIČ: vendarle skupaj!

Po zadnjih vesteh se je kolektiv semiškega mizarstva le odločil za priključitev k lesni industriji Zora Črnomelj. Na zahtevo Semičanov pa bo semiško mizarstvo poslovalo kot obrat Zore, vendar s samostojnim obračunom. Upajmo, da je združitev vendarle dokončna in da ne bo več prišlo do spreminjanja sklepov, ki nikakor niso v prid gospodarstvu občine!

Janez Čop iz Kočevja

Janez Čop je pismonoša na kočevski pošti. Doma je iz Ribjeka pri Osilnici, stanuje pa v Mahovniku. Po, što raznaša po Šalki vasi. Željnah in Klinji vasi, večkrat tudi po mestu.

Deževno, megleno jutro je bilo, ko sem se z njim razgovarjal o poštni špediciji; s kolegi je razvrščal pošto in jo pripravljal za raznašanje, zato tudi ni bilo veliko časa za klepet. Vseeno je povedal, da se on in drugi pismonoše trudijo, pridobiti za naš list čim več novih naročnikov, da pa je precej težko, ker imajo marsikje po več časopisov.

— Sicer pa tekmovanje, ki ga je napovedal Jože iz Ribnice, sprejemamo. Naša skupna naloga je pridobivanje novih naročnikov, kolikor jih bomo pač mogli dobiti. Upamo, da bomo uspeli, vsaj do konca leta, in zadovoljili upravo lista. Sam raznesem vsak četrtek do sto petdeset Dolenjskih listov . . . Naj na koncu morda izrečem še željo bralcev, da bi o naših krajih prinašal list čim več novic, čim več branja!

Oživljena delavska univerza v Semiču

Delavska univerza v Sevnici letos ni delala, ker ni bila zasedena. Te dni je po dolgem premoru spet dobila upravnika. Vodil jo bo Miha Tomšič, dosedanji upravitelj osnovne šole v Krmelju. Potrebo po tej izobraževalni ustanovi so izrazile vse delovne organizacije v občini. Čutile so vrzel v izobraževalnem delu, ki mu sama niso kos. Delavska univerza bo prav zaživela le ob njihovi pomoči in pomoči občinske skupščine ter družbeno političnih organizacij. Njeni programi morajo rasti iz potreb, za takšne načrte pa je obvezno skupno delo. Ustanova je trenutno še brez prostorov. Zanje bodo poskrbeli še v tem mesecu in ji tako omogočili normalno delo.

Od hiše do hiše, od borca do borca

V brežiški občini naj bi se davki bivših borcev-kmetov letos zaradi upravičenih vzrokov zmanjšali za približno 2,5 milijona dinarjev

Občina Brežice spada med tiste, ki so se v zadnjem času močno zavzele za ureditev socialnega položaja nekdanjih borcev. Razmere borcev NOV, za katere so na sestankih članstva ugotavljali, da živijo v slabih pogojih, je pregledala posebna komisija. Napravila je 91 obiskov. Šla je od hiše do hiše in obdelala vsak primer posebej.

Na podlagi teh obiskov je komisija predlagala delni ali celotni odpis davkov v 72 primerih, dodelitev enkratne priznavalnine v 24 primerih in naknadno odobritev stalne priznavalnine v 16 primerih. Za zdravljenje v klimatskih in drugih zdraviliščih je predlagala komisija 22 borcev. 31 borcev biva v neustreznih stanovanjih in ker niso v rednem delovnem razmerju, ne morejo najeti posojila za popravilo oziroma dograditev stanovanjskih hiš. Komisija predlaga, naj bi tem borcem omogočila posojilo občinska skupščina Brežice. Zaposleni borci naj bi po predlogu komisije imeli tudi večje ugodnosti pri najemanju kreditov iz stanovanjskega sklada za popravilo in dograditev svojih hiš. Med te ugodnosti sodijo predvsem nižje obresti in daljši odplačilni rok.

V občinskem združenju borcev NOV je včlanjenih 1189 članov. Kmetov je med njimi 261. Zanje bo treba čimprej poskrbeti, da bodo pridobili pravico do popolnega zavarovanja. Pa tudi sploh jim bo treba pomagati. Mnogi izmed njih so ostali sami na svojih posestvih. Zemlje ne morejo več obdelovati tako kot nekdaj. Sami so ostareli, mladina je odšla, denarja za nabavo strojev pa nimajo. V hribovitih predelih so v podobnem položaju vsi kmetje in družba bi jim morala omogočiti nabavo male mehanizacije.

O vseh teh predlogih je minuli teden razpravljal tudi izvršni odbor občinskega odbora SZDL z Združenjem borcev in sklenil, da je treba vse pereče probleme borcev rešiti do 20. obletnice osvoboditve. Za vse to bodo potrebna precejšnja sredstva, ki jih občina sama najbrž ne bo zmogla. Odpis predlaganih davščin bo znašal 2,541.000 dinarjev, za priznavalnine bi potrebovali do konca leta še 1,872.000 dinarjev, za klimatsko in topliško zdravljenje borcev—kmetov 1,200.000 dinarjev, za popravila in dograditev stanovanjskih hiš pa 15 milijonov dinarjev. Stanovanjska problematika s 15 milijoni še ne bi bila rešena, bila bi pa vsaj precej ublažena. Letos je občinska skupščina že najela 1,500.000 dinarjev kredita za te namene. Razdelila ga je 12 borcem, ki so si na ta način popravili ali dokončali stanovanjske hiše. V skladu za borce je to leto 1,700.000 dinarjev. Ta sredstva so namenjena priznavalninam. Stalne priznavalnine sprejema deset borcev. Povprečno prejemajo po 13.000 dinarjev mesečno. Sredstva so temu odmerjena in do konca leta bo celo za že priznane priznavalnine zmanjkalo 200.000 dinarjev. Potrebna bo torej pomoč širših družbeno političnih skupnosti, kajti občinska skupščina ob sedanjem deležu narodnega dohodka navedenih predlogov ne bo mogla sama uresničiti.

Vreme

OD 15. DO 25. OKTOBRA

Okrog 15. oktobra padavine z ohladitvijo, nato nekaj suhih, lepih dni. Od 20. do 24. oktobra spet nestalno vreme s pogostnimi padavinami in ponovno ohladitvijo.

V LUČI SMERNIC ZA PREDKONGRESNO AKTIVNOST KOMUNISTOV

Upoštevati je treba, kaj je možno doseči, kaj pa še ne

Mladina mora biti sposobna biti nenehen boj proti negativnim vplivom na zavest mladih, najti poti in oblike za učinkovito vplivanje na tokove našega življenja, predvsem s čim širšim vključevanjem v celotni sistem samoupravljanja. Tako bo mladina prevzemala tudi širšo družbeno odgovornost.

Iz smernic za predkongresno aktivnost ZK

Sekretar Centralnega komiteja ZKS Miha Marinko je na proslavi tridesete obletnice IV. konference partijskih organizacij na Slovenskem v Goričanah med drugim poudaril, da predstavlja IV. konferenca leta 1934 v razvoju naše partije začetek odločnega boja proti sektaštvu znotraj partijskih vrst in proti izolaciji organizacije navzven. Partijsko vodstvo, ki je pripravilo in izvedlo IV. pokrajinsko partijsko konferenco, je prelomilo okvire prejšnje stroge izoliranosti, opustilo sektaške koncepcije, hkrati pa že imelo pomemben delež v družbenih dogajanjih tedanjega časa.

Miha Marinko se je na kratko dotaknil tudi sedanjih problemov. Med drugim je dejal, da je boj komunistov vtkan v stvarnost naše socialistične družbe in da snovanje socialističnih odnosov zahteva vedno večjo samostojnost komunistov. Dejal je, da je to, česar se spominjamo ob proslavah obletnic pomembnih dogodkov, pomembno tudi za današnji čas, za mlado generacijo. Generacije iz revolucije lahko s ponosom ugotavljajo, da so boj, trpljenje in napori dali bogate rezultate. Od mladih, ki stopajo v življenje, seveda ni mogoče pričakovati, da bi si naložili tako težke žrtve kot predvojni komunisti in vsi tisti, ki so se bojevali proti kapitalističnemu in nacionalnemu zatiranju. Današnja generacija raste v drugačnih pogojih. Pogoji življenja so zdaj ugodnejši. Mladina nima pred seboj izkoriščevalcev, zatiralcev, političnih nasprotnikov, proti katerim bi se bilo treba boriti za očuvanje pridobljenega socialističnega družbenega sistema. Ta je tu in se naglo razvija. Res pa je, da so mladi — in z njimi vred tudi starejši — včasih nestrpni, ker bi radi, da bi še hitreje napredovali in vsestransko bogatili naše življenje. To samo po sebi ni slabo, ker bi se sicer razvoj družbe ustavil. Treba pa se je tudi zavedati, da z doseženim napredkom hkrati raste tudi odgovornost.

Referent je govoril tudi o težnjah v našem družbenem življenju, ki ne upoštevajo v zadostni meri, kaj je možno doseči in kaj presega okvir naših objektivnih možnosti. Včasih pozabljamo, da je za uspešen napredek potrebna tudi ustrezajoča stopnja družbene zavesti. Ta pa ni vedno in povsod prisotna v zadostni meri. V takih razmerah prihajajo kaj rade v ospredje najrazličnejše slabosti lokalnega ali osebnega egoizma. Uspešno ga je mogoče obvladati samo z doslednim uveljavljanjem ustreznih načel in uresničevanjem programa ZKJ.

NAŠ AKTUALNI KOMENTAR

Besede sekretarja Mihe Marinka so za vse nas zelo poučne. Posebno kaže še enkrat opomniti na misel, da živi sedanja generacija v drugačnih pogojih. Zaradi tega je ne bi smeli ocenjevati s starimi merili, po katerih so nekdaj, v drugačnih pogojih, tehtali žrtve revolucionarjev, bojevnikov za nov družbeni red. Ta merila so včasih povsem ustrezala. Danes, ko so ustvarjeni ugodnejši pogoji življenja, bi bilo kajpak nespametno, da bi zahtevali od mlade generacije tako velike žrtve.

Po drugi strani pa je v teh mislih tudi nauk za mladino. Zavedati se je treba globoke resnice, da ni vse tako preprosto in enostavno. Snovanje novih socialističnih družbenih odnosov je celo bolj zahtevno od jasnih ciljev revolucionarne dejavnosti v preteklosti. Da bi bili kos tem nalogam, pa ne zadošča imeti samo dovolj poguma in patriotizma, ampak nam je potrebno tudi znanje. Z družbenim razvojem raste tudi zahtevnost nalog, ki se postavljajo pred nas.

Iz sekretarjevih besed, ki bi jih bilo treba pazno proučiti — predkongresne razprave so lepa priložnost za to — je mogoče izluščiti tole resnično misel: **pogled v preteklost je potreben, da bi se kaj naučili za prihodnost. Kaj predvsem se lahko naučimo iz revolucionarne preteklosti? Na to vprašanje je odgovoril Miha Marinko s temile besedami:**

»Zato slej ko prej velja ugotovitev, da je neomejeno zaupanje v delavski razred vodilo Komunistično partijo v teku tridesetih let od uspeha do uspeha, jo z njim zlivalo v neločljivo celoto. Tako lahko danes vedro gledamo v bodočnost naše socialistične družbe.«

J. B.

Berite in razširjajte Dolenjski list!

ZUNANJEPOLITIČNI TEDENSKI PREGLED

Za mir in mednarodno sodelovanje

Po dneh velikih trenutkov se je življenje v Kairu normaliziralo, odstranili so transparente, žarometi so ugasnili, delegati so se vrnili domov. Nastopil je čas za trezno analizo rezultatov konference nevezanih držav.

»Mislim, da smo v Kairu opravili pomembno delo,« je analiziral kairsko konferenco predsednik Tito v razgovoru z našimi novinarji. »Sporazumeli smo se o bistvenem, to pa je glavno,« je dodal nato.

Predsednik Tito je povedal, da se bo o priliki sestal z indonezijskim predsednikom Sukarnom, da bi razpravljala o razlikah, ki so se pokazale med našim ter indijskim, egiptovskim in cejlonskim in indonezijskim stališčem. Sukarno meni, da v dobi, ko imamo še imperializem in kolonije, ne moremo govoriti o sožitju. Ni mogoča koeksistenca z imperializmom, to bi bila kapitulacija.

Z drugimi besedami, Sukarno je za uporabo nasilnih sredstev. S tem se je bistvu že približal kitajski formuli, s to pa mi absolutno ne soglašamo. Naše stališče je: vse mednarodne spore je treba reševati mirno. Razlik med nami ne smemo dramatizirati — je dejal Tito.

»Mislim, da bo kairska konferenca mobilizirala afriške narode, da se bodo odločneje bojevali proti kolonializmu — je poudaril v nadaljevanju. Res je, v Afriki pa tudi v Aziji ni več nekdanjih kolonialnih imperijev, so le še ostanki, vendar zavirajo prav ti drobci normalizacijo razmer v Afriki. To velja zlasti za Kongo (Leopoldville).

Predsednik Tito je dejal, da je bila kairska konferenca v dobi, ko se je položaj v svetu nekoliko umiril. Velesile več ne demonstrirajo svojega atomskega orožja, tekmovanje v oborožitvi se je nekoliko ustavilo. Predsednik Indonezije Sukarno meni, da je položaj v svetu prav tako kritičen, kot je bil za časa beograjske konference. Sukarno se zavzema za novo delitev sveta: imamo nove in stare države, je ponavljal tudi v Kairu.

Jasno je, da je ta delitev mehanična in da opravičuje tudi nasilne akcije prvih. To stališče je popolnoma nesprejemljivo, v bistvu je bliže kitajskemu kot pa stališču neangažiranih držav.

Sklepi kairske konference se bodo uresničili postopno, vendar je že sedaj gotovo, da bodo igrale nevezane države vse večjo vlogo v svetu. V Kairu je bila zastopana tretjina sveta, na novi konferenci jih bo še več. Kajti izvenblokovska politika je edina pot, ki lahko reši človeštvo.

Rezultate kairske konference ne smemo niti podcenjevati niti precenjevati, razvoj se v Kairu ni ustavil. Predsednik Sukarno je napovedal, da bo sklical konferenco novih držav — »New Emerging Forces«. Ni treba še poudarjati, da bo uživala blagoslov Kitajske.

Pripravlja se tudi konferenca afriških in azijskih držav — ta bo marca v Alžiru. Tudi ta bo pod vplivom kitajske diplomacije, na njej ne bo ne predstavnikov Sovjetske zveze niti opazovalcev Jugoslavije. To pa pomeni, da se bo Indija znašla v manjšini. Preveč bodo govorili o kolonializmu, premalo o miru, in mednarodnem sodelovanju. In vendar je že prišel čas, ko je treba poudarjati idejo širokega sodelovanja narodov in držav. Le tako bomo rešili probleme, ki se kopičijo iz dneva v dan.

Zdaj, ko je Kairo za nami, lahko pogledamo še, kaj je novega v drugih delih sveta. V Veliki Britaniji se bo danes odločilo, kdo bo predstavljal angleške interese v naslednjih petih letih: laburisti ali konservativci.

So, ki menijo, da imajo prvi več izgledov za zmago, so, ki menijo, da govori sedanji visoki standard za konservativce. Prvi so zmagali na prvih dveh povojnih volitvah, drugi na zadnjih treh volitvah. Stališča obeh strank so se zadnja leta močno zbližala, tudi laburistična stranka je postala medtem malomeščanska stranka. Velika gesla povojnih let: nacionalizacija težke industrije, transporta, rudarstva, socialno zavarovanje, so izgubila na privlačni moči. Vendar so angleške volitve kljub vsemu izredno važne, po pomenu so takoj za ameriškimi predsedniškimi.

Francoski predsednik se je že vrnil domov. Deset dežel, petdeset govorov (deloma v španščini), 30.000 km po zraku in morju — to ni malo za 73-letnega državnika. Zakaj se je podal de Gaulle na tako dolgo pot? Da bi ustanovil »tretji blok«? Da bi iztrgal dežele Latinske Amerike ameriškemu vplivu?

Niti eno niti drugo. Francija za to enostavno nima moči, francoski frank ni dolar. De Gaulle želi Franciji odpreti novo okno v svet. Francija se je doslej orientirala predvsem na Afriko, vendar čuti z Latinsko Ameriko več skupnega. Sličen je jezik, slična je civilizacija, Latinska Amerika je projekcija (podaljšek) romanske Evrope.

Latinska Amerika bi lahko postala za Francijo tudi veliko tržišče — in to je najvažnejše.

KRATKE IZ RAZNIH STRANI

• Romunski obisk v Aziji. Na povratku z uradnega obiska na Kitajskem se je romunska delegacija ustavila v Burmi in Pakistanu. Na programu ima še obisk Združene arabske republike. Romunska delegacija se je v Pakistanu udeležila proslav ob 15-obletnici LR Kitajske.

• Kitajci bodo preskusili bombo? Po vesteh zahodnih agencij je kitajska diplomacija diskretno obvestila nekatere prijateljske države, da bo Kitajska preskusila svojo bombo v začetku novembra. V Pekingu menijo, da bo potem še več azijskih držav uvidelo, da ima sedaj besedo — Kitajska. Eksplozija nove bombe bi pomenila, da je »belega« monopola konec.

• Odložitev Generalne skupščine. Ker nekatera vprašanja še niso rešena, ker Sovjetska zveza zavrača plačilo stroškov za operacije čet Združenih narodov v Kongu, ker smo imeli pravkar konferenco nevezanih držav v Kairu, ni izključno, da bo zasedanje Generalne skupščine odloženo do druge polovice novembra.

• Dorticos v Alžiriji. Na povratku s kairske konference se je predsednik Kube dr. Oswaldo Dorticos ustavil za tri dni v Alžiriji. Predsednik Alžirije Ben Bela je takoj po proglasitvi alžirske neodvisnosti obiskal Kubo. Boj obeh dežel za neodvisnost je imel mnogo skupnega.

• Magistrala Trst—Bagdad. V Sofiji se je začela konferenca o modernizaciji proge na liniji Trst—Beograd—Sofija—Ankara—Beirut—Bagdad. Za to konferenco vlada veliko zanimanje, saj gre za cesto za katero so zainteresirane tako evropske kot azijske države.

• Sastri v Karačiju. Na povratku s kairske konference se je predsednik indijske vlade sestal v Karačiju s predsednikom Pakistana Ajub Kanom. Govorila sta predvsem o rešitvi obmejnih vprašanj pa o Kašmiru.

• Johnson obišče Evropo. Predsednik Združenih držav je ondan indirektno izjavil, da bo po ameriških volitvah (če bo zmagal) obiskal Zahodno Evropo. V ameriški prestolnici ne izključujejo tudi Johnsonovega sestanka s Hruščovom.

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

● V zadnjem tedenskem pregledu smo poročali o proslavi 30-letnice »Ljudske pravice« in o tem, da je na tej proslavi govoril član izvršnega komiteja CK ZKS Stane Kavčič. Tokrat povzamemo iz referata o vlogi tiska in novinarja le nekaj misli.

Stane Kavčič je v referatu ocenil vlogo »Ljudske pravice« v revolucionarnem dogajanju pred vojno, med vojno in po osvoboditvi. Obširno je govoril tudi o zavestnem ustvarjanju proizvajalcev kot viru moči konkretnih socialističnih odnosov. Poudaril je nadalje potrebo ustvarjati ugodne pogoje zraščanja umskega in ročnega dela. V tistem delu pa, kjer je govoril o vlogi sredstev množičnega obveščanja, je med drugim dejal, da postajajo ta sredstva vse bolj sredstvo družbenega samoupravljanja in graditve socialističnih odnosov. Razvoja sredstev množičnega obveščanja ni mogoče prepuščati tržnim zakonitostim. Z zavestnimi akti in posegi družbe je treba krepiti materialno osnovo teh sredstev, ne pa se vdajati iluzijam, da tisk, radio in televizija lahko ustvarjajo sredstva za razširjeno reprodukcijo na osnovi svojih lastnih dohodkov.

Govoreč o vlogi novinarja, je Stane Kavčič med drugim dejal, da bi morale redakcije bolj delovati kot inciator in organizator in mnogo manj kot ustvarjalec in pisec. Če so redakcije profesionalno zaprte, se neogibno porajajo težnje, da bi tisk postal nekakšna sila nad družbo in novinar kot edino objektivni in pristojni sodnik nad družbenimi dogajanji. S tako cehovsko miselnostjo v vrstah novinarjev je treba obračunati. Redakcije kot organizatorji tiska se morajo odločneje usmeriti v pridobivanje sodelavcev iz vrst neposrednih upravljalcev, občanov in družbenih delavcev. Vsi ti pa morajo spoznati, da se ne morejo uveljaviti, ne da bi prijeli za pero in povedali svoje misli in poglede.

TISK – SREDSTVO DRUŽBENEGA SAMOUPRAVLJANJA

● Dr. Fedor Tominšek je zapisal v uvodniku »Dela«, da so bili temelji novega pravosodja postavljeni že med narodnoosvobodilno vojno. Sodni organi in postopek so obstajali že od samega začetka, precizirani pa so bili zlasti leta 1944. To se pravi, da proslavljamo letos 20-letnico novega pravosodja. Dve desetletji sta minili od takrat, ko so bila izbojevana temeljna načela: demokratičnost, javnost, neodvisnost, zakonitost in humanost.

● Na seji izvršnega odbora glavnega odbora SZDL Slovenije so menili, da so zadnji ukrepi zveznega izvršnega sveta usmerjeni v krepitev samoupravljanja in njegove materialne baze, zato jih je treba odločno in v celoti podpreti. Vsi ti ukrepi so neposredno v interesu delovnih ljudi. Politične organizacije se morajo bojevati za njihovo dosledno uresničevanje.

● Ob 30-letnici »Ljudske pravice« so v Narodni in univerzitetni knjižnici odprli razstavo slovenskega naprednega tiska iz obdobja 1934—1964. Otvoritve so se udeležile mnoge ugledne osebnosti iz javnega življenja.

● Svet za trgovino zvezne gospodarske zbornice je predlagal spremembo sedanje organizacije uvoza blaga za široko potrošnjo. Trgovina naj bi dobila več sredstev za uvoz blaga široke potrošnje, razen tega pa naj bi imela tudi odločnejši vpliv na odločitve o izbiri, kakovosti, količini itd. uvoženega blaga. S temi in drugimi spremembami naj bi odpravili sedanji administrativni način razdeljevanja deviz za uvoz blaga za široko potrošnjo.

● Te dni so obvestili javnost o nameravanih ukrepih za izboljšanje položaja kmetijstva. Predvsem gre za to, da bi izboljšali pogoje kreditiranja. Kmetijske organizacije naj bi po novem dobivale kredite z ugodnejšimi pogoji od sedanjih.

● Na posvetovanju, ki ga je sklical centralni svet zveze sindikatov Jugoslavije, so razpravljali o statutih delovnih organizacij. Med drugim so ugotovili, da so delovne organizacije obravnavane v statutih predvsem kot poslovne organizacije namesto kot združenja, ki zadovoljujejo kompleksne potrebe neposrednih proizvajalcev. Kadrovska politika, izobraževanje in kulturno delo so področja, ki jih statuti slabo urejajo ali pa jih opisujejo samo deklarativno.

● Pred dnevi je bil plenum slovenskih književnikov. Udeleženci so soglasno potrdili predlog, naj se zveza književnikov Jugoslavije reorganizira tako, da bodo republiška društva čimbolj avtonomna. Zdrava integracija, torej integracija, za katero se ne skrivajo centralistične težnje, je možna samo ob učinkovitem sodelovanju avtonomnih nacionalnih društev.

● V soboto popoldne se je v Beogradu pripetila huda železniška nesreča. Potniški vlak, ki je pripeljal iz Subotice, se je zaletel v potniški vlak, ki je peljal proti Subotici. Ena potnica je bila mrtva. Iz močno pokvečenih vagonov so reševalci potegnili 17 poškodovanih potnikov in jih prepeljali v bolnišnice. Vzrok nesreče še raziskujejo.

Dva obrata v Melapanu

Kako široka je uporaba melapan plošč v opremljanju poslovnih in stanovanjskih prostorov, nam je ljubeznivo razložil šef obrata, v katerem tovarna MELAMIN izdeluje ta artikelj, tovariš inž. Oražem. Tudi tega, da njihove plošče ustrezajo ameriškim in nemškim standardom, marsikak naš kupec ne ve in išče po trgovinah kvalitetno slabše materiale, ki pa so seveda iz uvoza! Vsi postopki pri izdelavi plošč zahtevajo od delavcev vso prisebnost, saj že najmanjša površnost lahko povzroči veliko gospodarsko škodo. Kako se počutita na svojih delovnih mestih, smo vprašali dva izmed izdelovalcev melapana:

»Moja skrb je, da so melamin, formalin in fenolna smola zmešani v pravem razmerju,« pravi Franjo Štefanc, ki dela pri pripravi smole za impregnacijo papirne osnove. »Paziti moram tudi na pravo temperaturo. Zdaj sem dve leti na tem delovnem mestu, prej pa sem bil ključavničar. Tovarna skrbi za našo strokovno vzgojo in sedaj bom šel spet na tečaj . . .«

Ivan Marolt kontrolira veliko prešo Siempelkamp, v kateri se stiska in toplotno obdeluje 12 etaž po 10 plošč hkrati. Samo najmanjša neprevidnost in cela šarža melapana je pokvarjena. To pa stane nič manj kot 1,300.000 dinarjev! Čeprav je naprava v glavnem avtomatizirana in jo vodi švicarski avtomat Brown Boveri, se lahko zgodi takole:

»Ena izmed podložk se je zaradi vibracije odvila in padla med kontakte na kontrolni aparaturi — plošče so prišle do polovice v prešo, polovica pa je bila še na podajni mizi. Če se mi ne bi posrečilo v trenutku ustaviti preše, bi bilo lahko za dvajset milijonov škode. Zares so mi šli lasje pokoncu!«

Avtomatska beležnica zapisuje ves čas temperaturo hladilne in ogrevalne vode ter pritisk preše. To je tudi dokument, če bi se kaj zgodilo, česar Ivan ne bi mogel preprečiti.

ZAPISKI S PLENUMA OBČINSKEGA ODBORA SZDL KOČEVJE:

Tudi šolstvo je proizvodnja

To imamo lahko za osnovno misel zadnjega plenuma občinskega odbora SZDL v Kočevju, ki je bil minuli petek. Pod prvo tečko so obravnavali volitve v samoupravne organe šol in komunalne skupnosti socialnega zavarovanja. V uvodnih besedah je predsednik Stane Lavrič poudaril pomembnost krepitve vloge samoupravnih organov v šolah, nagreajevanja po učinku in to, da je prosvetni kader pogoj za ostalo družbeno življenje.

V razpravi so se člani plenuma zavzeli za koordinacijo dela vseh šol, posebno šol v mestu. Na probleme šolstva morajo gledati kompleksno, ne le z vidika lastnega zavoda. Nujno je, so poudarili, urediti materialno podlago za šolstvo v občini, saj se, kakor tudi drugod ne, doslej ni razvijalo vzporedno z gospodarstvom. Urediti je treba prostore (gradnja nove šole, ki pa naj ne bo le začasna rešitev), vprašanje kadra (štipendiranje), osebne dohodke in stanovanja za prosvetne delavce.

Med vzroke za slab učni uspeh lahko štejemo tudi pestro socialno strukturo. Na eni šole je npr. med sedemsto učenci le šest učencev iz »privatnega sektorja«. Starši so zaposleni, otroci pa medtem v večini primerov prepuščeni sami sebi. Nujno bi bilo organizirati celodnevno bivanje v šoli, vendar za to ni prostorov, saj v precej oddelkih grozi tretja izmena. In še so poudarili zastopniki prosvetnih delavcev, da je veliko težje delati z 42 učenci v oddelku kot npr. s petindvajsetimi, učni uspeh pa je temu primerno slab.

Skratka, šolstvu je treba čim prej dati mesto, ki mu pripada, zagotoviti zadostno materialno podlago, pohiteti z gradnjo nove šole. Čas hiti . . .

V nadaljevanju plenuma so se pogovorili še o pripravah na letne konference krajevnih organizacij Socialistične zveze in o pripravah na spomladanske skupščinske volitve. Konference krajevnih organizacij, ki bodo od 15. 10. do 20. novembra, naj bi obravnavale najbolj aktualne probleme določenega kraja, se zavzemale za krepitev vloge SZDL in porast članstva itd. V pripravah za skupščinske volitve so imenovali posebno volilno komisijo, ki bo delala vzporedno z občinsko, v njej pa so Stane Lavrič, Ivan Arko, Zdravko Šaubah, Tone Sercer, Jože Novak, Matija Cetinski, Ignac Karničnik, Drago Aupič, Rudi Orel, Marjan Mrvar, Rezka Ožura in Berta Popit.

ENOSTAVNEJŠI POSTOPEK ZA POPRAVILA STAVB

Odlok o gradbenih delih, za katera ni potrebno gradbeno dovoljenje — sprejeli so ga odborniki novomeške skupščine 24. septembra — poenostavlja sicer komplicirano pot do gradbenega dovoljenja, ki je bilo doslej potrebno za vse gradnje in vsa popravila. Gradbeno dovoljenje odslej ni potrebno za gradbena dela vzdrževalnega značaja, za adaptacije in večja popravila stanovanjskih stavb ter ostalih enostavnejših stavb ter za novogradnje, v kolikor gre za gradnjo gospodarskih poslopij s prostornino do 250 kubikov. Odlok podrobneje našteva vrste gradenj. Za takšne gradnje bo odslej potrebno le soglasje, ki ga bo izdajal upravni organ skupščine, pristojen za gradbene zadeve.

V Nišu simpozij o varstvu pri delu

Več kot 600 domačih in tujih delegatov bo sodelovalo na prvem jugoslovanskem simpoziju o varstvu pri delu od 15. do 20. oktobra v Nišu, ki ga je organiziral tamkajšnji Zavod za varstvo pri delu. Obširno problematiko s področja varstva na delovnem mestu, na katerem so bili zadnja leta doseženi pomembni uspehi, bodo obdelali štirje glavni referenti in dvanajst koreferentov. V času, ko bo delal simpozij, si bodo udeleženci in obiskovalci lahko ogledali razstavo tiska, literature ter festival domačih in tujih filmov o varnosti na delovnem mestu.

Sodobna elektronika od 17. do 25. oktobra

Tudi letos se bodo na sejmu »Sodobna elektronika« na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani zbrala vsa pomembnejša jugoslovanska podjetja, ki izdelujejo elektronske in podobne naprave. Z njimi pa bodo nastopili tudi številni ugledni razstavljalci iz 15 držav Vzhoda in Zahoda. Med domačimi proizvajalci so pripravili skupno razstavo RIZ, ISKRA in RUDI ČAJEVEC, pomembna pa je tudi udeležba EL-NIS. Prvič je prijavilo svojo udeležbo poslovno združenje UNIMATIK iz Beograda. Na sejmu bodo predvajali tudi vrsto barvnih filmov s področja elektronike, telekomunikacij, nukleonike, astronavtike, vakuumske tehnike in drugih panog.

RIBNIŠKO GOSPODARSTVO V ŠESTIH OZIROMA OSMIH MESECIH:

Se bosta Opekarna in Gradbenik združila?

V prvem polletju so gospodarske organizacije v ribniški občini pokazale zadovoljive rezultate razen Opekarne, ki še vedno ne ustvarja dovolj sredstev za kritje osebnih dohodkov. Na splošno pa so gospodarske organizacije sledile planskim nalogam, jih izpolnjevale in večinoma tudi presegale. Dvignila se je stopnja ekonomičnosti ter povečala produktivnost, višina neto produkta na zaposlenega pa se je v primerjavi z lanskim letom dvignila za 28 odstotkov.

Še bolj je porasel čisti dohodek, ki je večji za 44 odst. v primerjavi z istim obdobjem lanskega leta (822,044.000 din). S tem pa ni rečeno, da se ekonomičnost poslovanja in produktivnosti ne bi mogla še bolj povečati.

Delovne organizacije so v prvih šestih mesecih leta presegle celotni dohodek v primerjavi z istim lanskim obdobjem za 17. odst. (2,805.681.000 din). Padec dohodka je zabeležen le v KZ zaradi odcepitve gozdarstva. Počasneje — za 11 odst. — so naraščala porabljena sredstva (1,776,071.000 din), medtem ko so se stroški za investicijsko vzdrževanje v primerjavi z lanskim obdobjem povečali za 47 odst.

Neto dohodek na enega zaposlenega je najvišji v trgovini (926.000 din), obrti (903.000), gostinstvu (728.000), najnižji pa je v gradbeništvu (402.000). Povprečje je 559.000. Povprečni izplačani osebni prejemki so bili v tem času v vseh panogah 39.802 din (lani 27.917), v industriji 39.727, kmetijstvu 37.232, gradbeništvu 36.008, trgovini 39. 022, gostinstvu 39.871, obrti 45.704, komunalni dejavnosti 32.407 in kulturno socialni dejavnosti (zdravstvo, lekarna) 50.815 dinarjev.

Avgust predstavlja za ribniške gospodarske organizacije rekorden mesec. Mesečno povprečje realizacije se je v tem mesecu povečalo za 6 odst., skupni izdatki pa so bili nižji za 21 odst. kot v juliju. Povečali so se tudi osebni dohodki (za 36 odst.), predvsem zaradi porasta življenjskih stroškov. Povprečni draginski dodatek je 2.500 dinarjev. Vnovčena realizacija je bila v letošnjem avgustu višja za 24 odst. od lanskega, industrija je prejela za prodane proizvode 41 odst. več sredstev kot v istem času lani, za 8 odst. manj pa je porabila materiala. Za 70 odst. se je znižala tudi investicijska potrošnja na osnovna sredstva.

V razpravi so odborniki, ko so govorili o gibanju gospodarstva v prvih osmih mesecih leta na seji skupščine, govorili največ o gradbeništvu oziroma Gradbeniku: zakaj dela pri šestorčku v Sodražici tako počasi napredujejo, zakaj hala žičnih tkanin še ni dograjena itd. Menili so tudi, da bo treba bolj priviti šušmarstvo med zidarji, zaradi česar trpi delovna storilnost. Na seji pa smo slišali tudi, da Opekarna in Gradbenik pripravljata združitev. Z njo bi najlažje prebredli dokajšnje organizacijske in kadrovske težave v Opekarni. Do združitve bo predvidoma kmalu prišlo.

Na naslednji seji ali seji zbora delov. skupnosti bodo med drugim obravnavali tudi to, kako uporabljajo gospodarske organizacije sredstva, katerih se je republika odpovedala.

Zakaj ni semen?

Ker belokranjski kmetje tožijo, da ni semenske pšenice, čeravno so jih kmetijski strokovnjaki prepričevali, kako koristno je zamenjati seme, smo naprosili kmetijsko referentko občine Črnomelj inž. Martino Golob, da to pojasni:

— Kmetje so po pravici povedali, je dejala. — Prav tako je bilo, kot pravijo. Mi smo hodili okoli njih in jim dokazovali vse prednosti pšenice san pastore in leonardo, zdaj so njive zorali, teh semen pa ni dobiti.

Zadrugi je k sreči ostalo 5 ton semenske pšenice in ta zaloga vsaj delno rešuje kritično situacijo. Pravočasno je bilo naročenih še 15 ton semen, vendar jih semenarna ne more dobaviti. Pravi, da jih nimajo, vsaj naročenih vrst semen ne. Tako je bila črnomaljska zadruga prisiljena naročiti še 5.000 kg pšenice etoile de choisie in hellcorn. Obe vrsti so že preizkusili v Dragatušu in v Starem trgu, a posebno dobrih rezultatov nista pokazali, ker podnebje v naših krajih zanju ni najbolj primerno.

— Torej ste kmetijci v nerodnem položaju, ko pridete na vas?

— Prav sram nas je, četudi nismo nič krivi. Odkar sem v Beli krajini, ne pomnim, da bi kakšna kmetijska akcija v redu potekala. Enkrat ni gnojil, drugič ne semen in naše delo s kmetijskimi proizvajalci nima pravega učinka.

— Kdo je torej kriv, da je tako?

— Kmetijski strokovnjaki prav gotovo ne in naša zadruga tudi ne. Podjetja, ki zalagajo trg s semeni, bi morali vprašati!

S seje Okrajne gospodarske zbornice v Celju

Upravni odbor gospodarske zbornice v Celju je pred dnevi razpravljal o problemih komunalne dejavnosti in turizma v celjskem okraju. Iz temeljito pripravljenega gradiva in razprave je razvidno, da se v občinah še premalo zavzemajo za te dejavnosti, ponekod pa jih tudi zapostavljajo.

Med vzroke zaostajanja komunalne dejavnosti za celotnim razvojem so omenili predvsem politiko občin glede administrativnega določanja cen in tarif komunalnim podjetjem, kar onemogoča enostavno in razširjeno reprodukcijo ter neurejeno financiranje komunalnih investicij. Takšni odnosi povzročajo težave od pomanjkanja vode in neurejenih kanalizacij do slabo razvite službe javne snage in čiščenja.

V letošnji 8-mesečni turistični dejavnosti so v tem okraju dosegli lepe uspehe. Število nočitev se je v primerjavi z enakim lanskim obdobjem povečalo za 17%. Pri tem so zabeležili povečanje tujih nočitev kar za 33%, odkup tujih plačilnih sredstev pa za 18%. Vse to sicer presega letošnja predvidevanja, vendar so tudi letošnjo turistično dejavnost spremljali nekateri stari problemi, zlasti pomanjkanje turističnih zmogljivosti v letni sezoni, slabe ceste in pomanjkljiva oskrba turističnih krajev.

Ob zaključku so sprejeli več priporočil za izboljšanje sedanjega stanja na področju komunalne dejavnosti. Med drugim naj bi občinske skupščine čimprej poskrbele za urbanistične dokumentacije in organizacijsko utrditev skladov za komunalno urejanje gradbenih zemljišč. Glede turizma si bo zbornica prizadevala, da bi vse turistične organizacije v okraju izdelale programe za razvoj turizma, ki bi naj omogočili, da bi ob razpoložljivih sredstvih bile investicijske naložbe kar najbolj smotrne. Zavzeli so se tudi za to, da bi se spremenil turistični devizni tečaj, saj bi sicer gostinska podjetja zašla ob sedanjem stanju v še večje težave.

DVAKRAT VEČ ZA GRADNJO KOT ZA NAČRTE!

O napakah pri investiranju je bila pri nas izrečena že cela poplava besed. Napake so se kljub temu žal nemalokrat celo ponavljale... Zakaj? Z nepopolnimi načrti smo začenjali graditi tovarne, načrte nato izpopolnjevati, gradnja pa se je dražila in zavlačevala. V razvitih državah na zahodu *porabijo za pripravo načrtov toliko časa kot za gradnjo. Povsem razumljivo je, da gradnja steče nato brez težav in da to omogoča tudi cenenost.* Pri nas pa je bilo do zdaj prav obratno; *za gradnjo smo običajno porabili dvakrat toliko časa kot za izdelavo načrtov. Nič čudnega torej, če so bile naše gradnje drage in če je v mnogih tovarnah nato, ko je v njih stekla proizvodnja, nekaj časa kar precej škripalo...*

ELEKTRO LJUBLJANA – enota KOČEVJE

proda
po sklepu delavskega sveta podjetja

— 4 mopede TMZ – 49 cm³

— 2 mopeda Jawa – 49 cm³

Prednost pri nakupu imajo gospodarske organizacije, po 25. oktobru pa pridejo v poštev ostali interesenti.

Komunalna banka Novo mesto

z ekspoziturama v Metliki in Trebnjem

je pripravila za vlagatelje hranilnih vlog, ki bodo imeli na dan 26. oktobra 1964 vloženih na hranilni knjižici najmanj 20.000 din, posebno

NAGRADNO ŽREBANJE

Žrebanje bo ob 40-letnici svetovnega dneva varčevanja dne 31. oktobra 1964.

NAGRADE

1. nagrada	50.000 din
2. nagrada	30.000 din
3. nagrada	20.000 din
22 nagrad po	10.000 din

VLAGAJTE PRI KOMUNALNI BANKI NOVO MESTO IN NJENIH EKSPOZITURAH V METLIKI IN TREBNJEM!

Kdor varčuje, koristi sebi in družbi!

ZA VARSTVO DOJENČKOV JE PRI NAS ZELO SLABO POSKRBLJENO. ZAPOSLENE MATERE SE NE MOREJO POSVETITI DELU V PODJETJU ALI USTANOVI, KER JIM MISLI VEDNO UHAJAJO K OTROKU, KI SO GA PUSTILE PRI TUJIH LJUDEH. ČE V DELOVNI ORGANIZACIJI NAJDEJO SREDSTVA ZA IZGRADNJO STANOVANJ, POČITNIŠKIH DOMOV IN ŠPORTNIH OBJEKTOV, BI BILO TREBA ZAGOTOVITI TUDI SREDSTVA ZA VARSTVO OTROK! — NA SLIKI: IRENA

(Foto: Polde Grahek, Novo mesto)

Kadrovska šola tudi v novomeških predavalnicah?

Bo uresničena zamisel, da bi v Novem mestu odprli oddelek Višje kadrovske šole iz Kranja? To je vprašanje, ki čedalje bolj zanima vse delovne organizacije na Dolenjskem, kjer sodobnih kadrovskih služb tako rekoč nimamo.

Tega, da smo do zdaj na kadrovske službe gledali le preveč zviška, menda ni treba posebej utemeljevati. Za primer, ki naj bi potrdil resnico, bi bila prenekatera proizvodna organizacija v katerikoli dolenjski občini. O koristnosti kadrovskih služb smo se znova prepričali na posvetovanju direktorjev in predstavnikov kadrovskih služb delovnih organizacij na Dolenjskem. Posvetovanje je bilo 8. oktobra v Novem mestu, udeležili pa so se ga tudi predstavniki novomeške občine ter Zavoda za izobraževanje kadrov in Višje kadrovske šole v Kranju.

Zakaj posebna šola za vzgojo kadrovskih služb?

Mitja Kamušič, direktor kranjskega Zavoda za izobraževanje kadrov, je na posvetovanju uvodoma nazorno prikazal konkretno delo kadrovskih služb v proizvodnih organizacijah. Podčrtal je, da ni prav, ko podjetja zaposlijo nekega strokovnjaka (na primer človeka, ki se bo ukvarjal z organizacijo dela) šele takrat, ko je voda že v grlu. Marsikje se radi pohvalijo, češ: »Pri nas pa imamo kadrovsko službo.« Ko se pozanimaš, kaj ta dela, navadno ugotoviš, da ima le preveč administrativnih poslov. To seveda ni dovolj, saj je poglavitna naloga takih služb, da pomagajo s pomočjo analiz (o programu dejavnosti, planu, proizvodnji, delovnih mestih, delavcih itd.) proizvodnim organizacijam utreti pot do afirmacije navznoter in navzven, medtem ko so sodobni proizvodnji nepogrešljiva opora. To spoznanje je vsak dan bolj pričujoče, zaradi pomanjkanja ustreznih služb pa vsak dan bolj zaskrbljujoče. V Kranju so že pred leti spoznali, da podjetja brez primernih kadrovskih služb ne bodo napredovala. To je narekovalo ustanovitev Višje kadrovske šole, ki ima tri smeri študija: organizacija dela, kadrovska služba in varnost pri delu.

Izobraževanje direktorjev

Direktor te šole **Borut Šali** je v Novem mestu pojasnil, da namerava šola odpreti še oddelek za izobraževanje kadrovskih služb v občinskih skupščinah. Glede na tempo življenja in večje zahteve v delovnih organizacijah bo šola najbrž uvedla tudi drugo stopnjo študija. Predvideno je tudi, da bi v okviru oddelka za organizacijo dela na kranjski šoli organizirali še tako imenovano funkcionalno izobraževanje za direktorje in druge vodilne osebe v podjetjih. Predavanja tega načina izobraževanja bi obsegala le določene teme iz rednega šolskega programa ter nekatera nova poglavja, ki jih v rednem pouku ne obravnavajo. **Ilija Jurančič**, strokovni sodelavec v kranjskem Zavodu za izobraževanje kadrov je pojasnil, da bi se lahko tako dopolnilno izobraževali tudi tisti vodilni, ki že imajo višjo ali visoko izobrazbo, poslušali pa bi predvsem tista predavanja, ki jih niso poslušali med prejšnjim študijem.

V Novem mestu oddelek kranjske šole?

Na posvetovanju so predvsem študirali možnost, da bi odprli oddelek kranjske Višje kadrovske šole tudi v Novem mestu. Poudarjali so, da bi se na tem oddelku šolali kandidati vse Dolenjske. Tak oddelek je možno odpreti še letos. Seveda je treba v zvezi s tem vedeti naslednje: oddelek bo, če se bo vanj vpisalo najmanj 25 do 30 kandidatov. Po podatkih, ki jih ima novomeški zavod za izobraževanje kadrov, je stanje na Dolenjskem glede kadrovskih služb precej nazavidljiv. To dokazuje tudi članstvo v nedavno ustanovljeni podružnici Društva kadrovskih delavcev Slovenije. V njej je le 41 članov, med temi 9 z višjo izobrazbo in le dva z ustrezno kadrovsko šolo. Udeleženci posvetovanja so pozdravili sklep, da je treba v Novem mestu čim prej odpreti oddelek kranjske šole in anketno ugotoviti pripravljenost za študij na tej šoli, kakor tudi za funkcionalno izobraževanje. Menda ni treba posebej omenjati, zakaj bi bila taka šola Dolenjski več kot dobrodošla. Nova jasnem si bomo, če se spomnimo stanja v proizvodnih organizacijah in stanja v gospodarstvu našega območja!

»Smeleje o družbenih sredstvih!«

Polovici članov skupščine komunalne skupnosti za socialno zavarovanje štirih dolenjskih občin je nedavno potekla dvoletna mandatna doba, zato so 10. oktobra na njihovo mesto izvolili nove člane. Predsednica skupščine Majda Jereb nam je v zvezi s tem izjavila naslednje:

»V prvi mandatni dobi je skupščina delala predvsem po sugestijah upravnega odbora zavoda za socialno zavarovanje. Tista polovica članov, katerim mandat še ni potekel, si je v dveh letih nabrala dovolj izkušenj, kar bo celotni skupščini koristilo in jo bo spodbujalo, da bo smeleje odločala o trošenju družbenih sredstev. Sklad zdravstvenega zavarovanja je izkoriščen, zato se je pojavila težnja, da bi povečali stopnjo prispevka, ki je zdaj 8-odstotna. Ta stopnja pa ne zadošča. Dopolnilni prispevek je bil zato napet do skrajnosti. Pri tem pa se je seveda popačil njegov osnovni namen.« (Zanima nas, kaj bo o teh vprašanjih rečenega na prvi seji skupščine z novimi člani, ki je sklicana za 20. oktober!).

Dan in noč odprto stanovanje za zobozdravnika

Dokler niso imeli Semičani zobne ambulante, so mislili, da je to edini vzrok, da ne dobijo stalnega zdravnika. Zdaj, ko imajo ambulanto in pripravljeno stanovanje, pa si ne znajo več razložiti, zakaj zobozdravnika kljub temu ni. Enkrat tedensko jih obišče zobozdravnik iz Črnomlja, kar pa ne zadostuje.

Minimalne socialne podpore

V ribniški občini prejema devetnajst ljudi priznavalnine, ki so zares majhne, saj je najvišja petnajst tisoč, najnižja pa štiri. Nekoliko so se v zadnjem času zvišale, z novim letom pa se bodo morale še bolj. Tudi več jih bo, okrog trideset.

Najnižje, zares minimalne, so socialne podpore, ki jih v vsej občini prejema okrog devetdeset upravičencev. Že letos so jih zvišali vsaj toliko, kolikor znaša draginjski dodatek (1.500 din). Najbolj pereče je vprašanje enkratnih podpor, za katere je v proračunu planiranih le 400.000 din, pa so jih že doslej prekoračili za najmanj 200.000 pa jih bo še treba.

Kri, ki rešuje življenja

Pretekli teden so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: **Edi Lesjak**, član kolektiva Mesarija Novo mesto; **Danica Luzar, Lucija Jazbec, Alojz Pavček, Tone Borštnar, Lado Burger, Albert Lorber, Stanko Kamin, Marjan Rožman, Janko Pleterski, Janez Tavčar, Peter Sinomič, Mladen Badjuk**, dijaki Kmetijski šole na Grmu; **Stanka Saje, Ivan Jakše**, člana kolektiva Novoteks, Novo mesto; **Anton Košak, Antonija Ljubi**, člana kolektiva Pionir Novo mesto; **Jože Košmrlj, Anton Marolt, Ivan Turk, Alojz Drčar, Jože Goriček, Emil Parkelj, Leopold Gregorič, Franc Pavlenič, Ludvik Gorenc**, člani kolektiva IMV Novo mesto; **Malči Grandljič**, članica kolektiva Splošne bolnice Novo mesto; **Alojz Tekstor**, član kolektiva Novoteks, Straža.

PISMA UREDNIŠTVU

Takih »uslug« si zares ne želimo!

Tovariš urednik!

Z zasebnikom obrtnikom avtoličarjem Alojzijem Pršetom v Šmihelu pri Novem mestu sem se dogovoril, da mi bo zaščitno popleskal spodnji del avtomobila Fiat 600. V razgovoru mi je zatrdil, da bo to delo opravil v dveh dneh, največ v treh. Tako je dejal tudi, ko sem avto pripeljal in mu ga izročil. No, namesto tri je delal šest dni. To ne bi bilo tako hudo, če mi ne bi ob vsakem obisku zatrjeval, da bo naslednji dan delo končano in tako sem šel trikrat v Šmihel zaman. Vendar temu zavlačevanju nisem ugovarjal, prav tako ne opravljenemu delu ter brez ugovora plačal tudi zaračunano storitev.

V bes pa me je spravil pogled na števec, ko sem po plačilu pleskarja sedel v avto. Ob izročitvi je imel avto na kilometrskem števcu 37.070, ob prevzemu pa 37 137! Razumljivo, da sem si stanje števca ob izročitvi avtomobila zapisal, zato sem tudi takoj pogledal na števec, ko sem ga prevzel. To pomeni, da je Prše z mojim avtom prevozil najmanj 67 kilometrov, seve brez moje oddobritve in vednosti. Pa ne samo to! Med vožnjo je presekal zračnico in kolo enostavno zamenjal z rezervnim in ne da bi vsaj okvaro popravil, marveč je kolo z prazno gumo dal v rezervo. Ugotovil sem tudi, da je vozil ponoči. Števec je bil ob prevzemu avtomobila še razsvetljen.

Pršetu sem takoj dejal, da je to zelo nepošteno od njega, da je med popravilom uporabljal avto in mu takoj tudi povedal, koliko kilometrov je prevozil. Dejal je, da to ni mogoče, da je res samo v mesto peljal akumulator (ne moj), drugega pa nič. Okvaro na pnevmatiki sem ugotovil šele doma (kilometer od delavnice), ko sem zaradi močnega ropotanja vozila pregledal kolesa. Pri tem sem še ugotovil, da so bile zračnice v treh kolesih napihnjene dalec preko mere, to je nad tri atmosfere. Še čudno, da jih ni razneslo. Dalje sem ugotovil, da manjka v avtomobilu več stvari.

Pričakoval sem, da se bo Prše vsaj opravičil zaradi nedovoljene uporabe avtomobila, vendar se to do danes ni zgodilo. Dvakrat sem ga iskal v delavnici, da bi se o tem pogovorila, vendar ga nisem dobil doma. Nič ni odgovora niti na priporočeno pismo!

Sem za to, da imamo čimveč uslužnostne obrti. Tudi zasebniki so zaželeni v tej dejavnosti, kar dokazuje med drugim odlok občine, po katerem imajo zasebniki pri opravljanju uslužnostne obrti še posebno ugodnost. Sprašujem pa se, ali so nam res potrebni tudi taki obrtniki, kot je Prše? Mislim zaradi odnosa do zaupanega vozila. Slišim, da to pri njem ni pravi primer, da neopravičeno uporablja zaupana vozila.

P. ROMANIČ,
Novo mesto

Dolž v spomin padlim junakom

Klerofašistično in mihajlovičevsko vodstvo v Slovenji je za vsako ceno hotelo ustaviti svojo vojsko. Prav zato je poslalo od Sv. Urha nad Dobrunjami četico belogardističnih bojevnikov na Gorjance v šentjoške hoste. Toda ta četica je v Gorjancih že našla partizansko vojsko, ki je bila pri ljudstvu priljubljena in imela v Gorjancih urejeno zaledje z dobro organiziranimi odbori Osvobodilne fronte.

Kljub trdno zastavljeni nalogi, da se v Gorjancih ne bodo tepli z Italijani ampak s partizani (kajti v hribih ni prostora za dve vojski, kot je dejal tedanji komandant Milan Kranjc) so se morali belogardisti skrivati pod partizanskim imenom, krstiti svojo enoto s partizanskim »Štajerskim bataljonom« in še se celo povezati s partizanskim Gorjanskim bataljonom.

Vse njihovo delo je bilo: na vsakem koraku onečaščati partizansko gibanje ter uničevati partizane, vaške zaščitnike in pristaše narodnoosvobodilnega gibanja.

V gorjanskih gozdovih so izginjali kurirji, zaščitniki in partizanske patrulje. Vse to partizanom ni dalo miru in čutili so, da pri teh »Štajercih« nekaj ni v redu.

Skupni napad Gorjanskega in Štajerskega bataljona 20. junija 1942 ni uspel. Drugi napad, pri katerem so sodelovali tudi Belokranjci, 2. julija 1942 na fašistično postojanko pri Ratežu prav tako ni uspel, ker so belogardisti užgali z mitraljezom po partizanih namesto po Italijanih. Dvom o iskrenosti sodelovanja se je vedno bolj poglabljal in razširjal. Dokončno se je zadeva razčistila, ko je komisar Gorjanskega bataljona Tone Šuštaršič — Tine Železnik zvedel na Glavnem poveljstvu Slovenije, da na Gorjancih ni nobene štajerske partizanske enote.

Ena prvih akcij proti Štajerskemu bataljonu je bila 11. julija 1942. Ivan Majnik — Džems je z enoto Belokranjskega odreda pri Zajčjem vrhu v neposredni bližini Dolža napadel patrolo Štajerskega bataljona, ki je spremljala enajst jetnikov. Partizani so jetnike brez boja rešili. Dva belogardista so ujeli, enega pa na begu ustrelili. Ta strel je opozoril taborišče in ga pognal na položaje. Zaradi premoči v kratki, a ostri borbi so začeli belogardisti vpiti, naj prenehajo s streljanjem, saj so vendar partizani.

Še isto noč so zopet na račun partizanstva ujeli na Dolžu štiri partizane. Ker jih je komandant Dobrivoje Vasiljević — Iztok silil, naj se priključijo kraljevski vojski, sta dva pobegnila, tik pred ustrelitvijo pa še Janez Juršič z Dolža.

S tem napadom opozorjeni so belogardisti zapustili svoje šentjoško taborišče in Fičijeva (Maksa Valeta) četa z vodnikom Jožetom Rukšetom je udarila v prazno.

Za Štajerski bataljon se je s tem začel več kot enomesečni beg. V svoje šentjoško taborišče so se vrnili šele 17. avgusta 1942, toda ne več kot Štajerski bataljon, temveč kot jedro MVAC (protikomunistična milica) pod varstvom Italijanov.

Z razdelitvijo šentjoške postojake je 17. septembra 1942. prišla na Dolž belogardistična enota. Nastanili so se v šoli in cerkvi in se takoj začeli utrjevati. Ker so bili isti dan napadeni v Gracarjevem turnu, je odšla ena četa na pomoč pod poveljstvom Draga Tomažiča — Olga, ki pa je prišla prepozno, ker se je boj že končal. Še isto noč so se vrnili v spremstvu Karove (Antona Perka) čete, ker so upoštevali tudi napad na Dolž. Res je XIII. Žumberačka brigada napadla Dolž v noči od 20. na 21. september 1942. Napad je bil oster, saj so prišli prav do šole. V Karovi četi sta padla dva belogardista, v Cigovi pa 4 belogardisti.

V spomin na ta napad bodo na Dolžu odkrili 18. oktobra 1964 ob 15. uri grobišče padlim domačinom in drugim partizanom, ki so dali življenje za svobodo in pravice delovnega ljudstva na tem področju.

JOŽE ZAMLJEN — DREJČE

Slovenski književniki v Beli krajini

Minulo soboto dopoldne so se zbrali v Črnomlju na diskusijskem plenumu člani Društva slovenskih književnikov. Ob prihodu jih je pozdravil in jim zaželel dobrodošlico predsednik občinske skupščine Črnomelj inž. Rado Dvoršak, nakar so se književniki na živahnem delovnem sestanku pogovorili o raznih problemih društva in članov, o literarnih revijah, o predlogu, da se ustanovi podporni sklad društva književnikov itd. Predvsem pa je bilo v zvezi z nedavnim kongresom Zveze književnikov Jugoslavije v Titogradu ponovno poudarjeno enotno stališče vseh navzočih, da morajo biti republiška društva književnikov nacionalno čimbolj avtonomna in da naj društvo slovenskih književnikov na osnovi široke strpnosti združuje vse slovenske književnike.

Izidor Mole: HIŠA Z DREVJEM

Popoldne so se književniki odpravili na krajšo ekskurzijo po Beli krajini. Prvi prisrčen sprejem so doživeli v Adlešičih, kjer so jih pozdravil domačini v ljudskih nošah in jim ponudili domač brinovec, pečen kostanj in mlado vino. V spomin na obisk so gostom izročili garnituro belokranjskih vezanih prtičev in knjižico z zgodovino domačega kraja.

Drugo presenečenje je čakalo književnike na Preloki, kjer so jih pred šolo sprejeli domači tamburaši in kolaši, jim ponudili vina in potem pred gosti zaplesali slikovite, živahne preloške ljudske plese. Že v mraku so se nato književniki vrnili preko Vinice, kjer so obiskali Župančičev spominski muzej, in mimo Kvasice — tu je v svitu avtomobilskih žarometov pritegnil njihovo pozornost Savinškov spomenik belokranjskim partizanskim borcem — v Črnomelj.

Še isti večer so ljudje napolnili dvorane v Črnomlju, Metliki, Semiču in na Vinici, kjer so na literarnih večerih nastopili nekateri književniki. Tako so v črnomeljskem prosvetnem domu brali svoja dela Vera Albrehtova, Ivan Bratko, Danilo Lokar, Mira Miheličeva, Dušan Moravec in Severin Šali. V Metliki so se zbranim poslušalcem s poezijo in prozo predstavili Branka Jurca, Janez Ovsec, Ivan Potrč, Igor Torkar in Jože Šmit. V Semiču so brali Jože Dular, Matevž Hace, Ivan Matičič in Lojze Zupanc, medtem ko so Viničane obiskali Vlado Habjan, Miloš Mikeln, Marička Žnidaršič in Branko Zužek. Povsod so nastopajoči doživeli prisrčen sprejem, zlasti pri mladih poslušalcih.

V nedeljo dopoldne je v sejni dvorani občinske skupščine v Črnomlju na plenumu govoril predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti Josip Vidmar o mestu, vlogi in nalogah književnika v današnji družbi, navzoči pa so v diskusiji razvili še svoje poglede o poslanstvu in zavzetosti sodobnega besednega umetnika.

Popoldne so se književniki na povratku ustavili v Metliki — oba dni so bili gostje obeh belokranjskih občin — nato pa so se preko Gorjancev vrnili v Ljubljano.

Vlado Lamut: VINJETA

Ali šolar – ali pastirček in hlapček!

Na nedavnem roditeljskem sestanku v šoli v Prevolah so učitelji poudarjali, da morajo starši otroke razbremeniti domačega kmečkega dela. Učna snov je danes veliko bolj bogata in obširna kot je bila nekdaj. Doseči skušamo, da bi bila izobrazba na vseh šolah vsaj približno enaka. Oboje seveda zahteva od otroka veliko več učenja kot nekdaj, zato ne more imeti časa za pašo živine in za pomoč pri kmečkem delu. Starši še vse preveč mislijo — tako so ugotovili na roditeljskem sestanku — da je šola takšna kot pred desetletji, ko je bilo dovolj, da se je otrok naučil pisati in brati, pa še malo poštevanke. Za vstop v katerikoli poklic in katerokoli zaposlitev je potrebna danes popolna osemletka! Starši pa s tem, ko odtegujejo otroka šolskemu delu in ga obremenjujejo s kmečkim, ne škodujejo šoli, pač pa samo svojemu otroku, ker mu s tem omejujejo bodočnost!

»SOS« Doma ljudske prosvete

Posebna komisija, ki jo je na predlog Zavoda za kulturno dejavnost iz Novega mesta osnoval oddelek za družbene služba pri ObS Novo mesto, si je 9. oktobra ogledala novomeški Dom ljudske prosvete. Komisija je ugotovila, da je dom zelo potreben vzdrževalnih del: streha je dotrajala, vrata je treba obnoviti, okna prepleskati, obnoviti pročelje stavbe in pod na galeriji ter popraviti na odru. Centralna kurjava in električne napeljave so dotrajale, dvorana pa je brez sodobnih klimatičnih naprav.

V domu, ki je namenjen kulturnim potrebam občanov, stanujejo 4 stranke. Oskrbnik doma ima neprimerno kletno stanovanje, godba na pihala in orkester Svobode »Dušan Jorebek« sedijo v majhni sobi, ostale sekcije društva pa so brez prostorov . . . Dvorana v domu sicer služi raznim prireditvam, toda stalni program kina v njej je kulturno-prosvetni dejavnosti prej v oviro kot v spodbudo. Ker je oder dokaj dobro urejen, je nujno potrebno zgraditi posebno kino dvorano, ta v domu pa bi bila nato na voljo edinole dramskim in drugim uprizoritvam, pa tudi za vaje bi jo domača dramska družina laže uporabljala.

Zategadelj je komisija iskala rešitev v tej smeri. Ugotovili so, da bi bilo mogoče zgraditi novo kinodvorano med Prešernovim trgom in Muzejsko ulico, pod stavbo Doma ljudske prosvete. Novi objekt bi bil samostojen, imel bi pa skupno ogrevanje, zračenje in hlajenje z Domom ljudske prosvete, kar bi gradnjo vsekakor pocenilo. Komisija se bo zato zavzela za takšen predlog.

—N

V Brežicah štipendije do 22.000 dinarjev

Malone vsaka razprava o problemih v gospodarstvu in družbenih službah v občini Brežice se zaključi v že nekaj let trajajoči refren — nimamo kadrov! Ponekod so jih intenzivno iskali, ponekod so se pa tudi zadovoljili s takšnim refrenom. In tako kadrov še vedno primanjkuje. Pot do njih je med drugim tudi štipendiranje. Ta način je najbolj zanesljiv, čeprav traja več let, preden štipendist z diplomo v roki zasede svoje delovno mesto. Tega načina so se delovne organizacije v občini doslej vse premalo posluževale. Pa tudi štipendije so bile majhne in niso dosegle življenjskih stroškov. Tiste, ki jih je podeljevala komisija za štipendiranje pri občinski skupščini, so znašale komaj 6.000 do 12.000 dinarjev in so bile bolj študijske podpore kot štipendije. V delovnih organizacijah so bili zneski višji, vendar tudi ne zadostni.

Po priporočilu občinske štipendijske komisije naj bi se sedanje štipendije zvišale na 22.000 dinarjev. Na srednjih šolah je predviden razpon od 14.000 do 18.000 dinarjev, na visokih šolah pa od 18.000 do 22.000 dinarjev. Dolžnost vseh štipenditorjev je, da nemudoma proučijo razmere, v katerih študentje živijo in tumu ustrezno zvišajo štipendijske zneske. Štipendije, ki jih podeljuje občinska skupščina za poklice v družbenih sektorjih, so za srednješolce od 14 do 16.000 dinarjev, za visokošolce pa od 17.000 do 20.000 dinarjev. Komisija je za letošnje šolsko leto razpisala dva natečaja. Za vse poklice ni bilo kandidatov iz domače občine, zato bo pri ponovnem natečaju sprejela prijave iz drugih krajev.

»Baraka s punčkami« in »Vojak z zlatimi gumbi«

»Našla sta me, ko sem brodila po morju pepela, tistega pepela, v katerega je krematorij v Auschwitzu spremenil mojo družino in moj svet. Ljubeče kot svojemu otroku sta mi podala roke in storila vse, da sem se lahko vrnil v ta svet.« Tako je zapisal na koncu svoje knjige »Baraka s punčkami« preživeli trpin koncentracijskega taborišča Žid Jehijel De-Nur, ki se v svojih knjigah o barbarskem početju esesovskega pokončevalnega stroja za židovsko prebivalstvo na Poljskem in drugih deželah, podpisuje Ka-Cetnik 135633. V pričujoči knjigi pretresljivo popisuje usodo štirinajstletne poljske židinje Danijele Prelešnik in njenih vrstnic, ki so jih Nemci vtaknili v geto, odkoder je peljala samo ena pot — pot v smrt. Danijela je bila najprej v delovnem taborišču, nazadnje pa v zloglasni Baraki s punčkami — v bordelu, kjer so se zadovoljevali nemški vojaki pred odhodom na fronto. O vseh grozodejstvih je napisala dnevnik in ga zapustila v opomin vsem kasnejšim rodovom, iz njega pa je črpal gradivo za svojo knjigo tudi pisatelj »Barake s punčkami«. Delo je psihološko in umetniško dovolj poglobljeno, zaradi svoje verodostojnosti pa že skoraj preveč pripriljivo. Knjigo je pred kratkim izdala Mladinska knjiga v zbirki »Školjka« (žepni format).

Stlačili jih bodo v barako, jo polili s tekočino. Vojak z zlatimi gumbi bo prižgal vžigalico, nastal bo ogromen plamen, požar, iz katerega bo en sam izhod okno z razbeljenimi rešetkami, na katere se lepijo prsti, kjer se telo spremeni v zoglenelo truplo.« S takimi vizionarnimi prikazi groze, kot so si jo lahko zamislili in izmislili le esesovski čuvarji tretjega rajha in pokončevalci semitske rase — Židov, popisuje Miriam Steiner v svoji prvi knjigi »Vojak z zlatimi gumbi« (izšla pri Mladinski knjigi v zbirki Pota mladih) usodo židovskih otrok v drugi svetovni vojni. Zgodba, pretresljiva najbolj v prizorih vožnje otrok, požigih otrok in esesovske gostije, ta zgodba, inspirirana ob spominih male Bibi (pisateljice same), ni samo dokumentarno prepričljiva, ampak tudi umetniško oblikovana z utemeljenimi psihološkimi poglobitvami. Biba je bila doma nekje v Trebnjem, nekega dne pa jo je v grozljivo usodo, ki je doletela mnoge židovske otroke, popeljal vlak, označen z veliko židovsko zvezdo.

»PRAVNIK« z dokumentarno vsebino

V počastitev 20-letnice ustanovitve pravosodnih ustanov prinaša zadnja dokumentarna številka »Pravnika«, glasila za pravno teorijo in prakso, vrsto člankov in spominskih zapisov o začetkih organiziranega sodstva, javnega tožilstva in pravniškemu delu sploh med NOB na Slovenskem. Številka je posvečena spominu na revolucionarno delo pravnikov pred dvajsetimi leti, napisali pa so jo tvorci pravosodja, ki se je porajalo med narodnoosvobodilno vojno.

Knjižni svetovalec in svetovalec za resno glasbo

Novomeška poslovalnica Mladinske knjige je v trgovini na Glavnem trgu uvedla privlačno novost. Kupcem pomagata pri izbiri knjig in gramofonskih plošč dva strokovnjaka: slavist, profesor Joče Sever pri nakupu knjig, in profesor Ivan Kasesnik pri ploščah z resno glasbo. Tako je marsikateremu kupcu lažje izbrati res dobro in njemu primerno literaturo ali pa ploščo.

Vzgled bi z malo dobre volje lahko posnemale tudi druge podobne trgovine na Dolenjskem. Svetovalca sta na razpolago vsak dan od štirih do šestih popoldne.

DRAGO ŠPROC - šestdesetletnik

Včeraj je v kolektivu Glasbene šole v Novem mestu sredi dela, tih in skromen, praznoval 60-letnico svojega življenja znani novomeški glasbeni pedagog in violinist Drago Šproc.

Rodil se 14. oktobra 1904 v Novem mestu. Že kot dijak novomeške gimnazije je obiskoval glasbeno šolo Glasbene matice, kjer se je posvetil študiju violine. Kmalu ga srečamo v gimnazijskem orkestru ter v drugih glasbenih ansamblih v Novem mestu, pozneje pa tudi v Ljubljani.

Nadaljnja njegova življenjska pot je pot človeka, ki se ves predaja svetu tonov, lepoti glasbe in skrbi za glasbeno rast Novega mesta. Čeprav ga usoda vodi v druge službe, ostaja zvest delavec na glasbenem področju kot instrumentalist, pevec ali dirigent novomeških ansamblov. Dolga je vrsta Novomeščanov,

ki jih je Drago Šproc pripeljal v svet glasbe kot učitelj ali pa interpretator glasbenih del. Že leta 1933 je bil učitelj na glasbeni šoli Glasbene matice, kjer je delal do 1937. leta. 1950 je zopet v Glasbeni šoli v Novem mestu, kjer je še danes in za katere razvoj ima nemalo zaslug. Tih, predan svoji umetnosti in vedno mladosten dela v svoji učilnici v Glasbeni šoli. Rad ima najmlajše, zato imajo tudi otroci njega radi. Njegovo pedagoško delo v šoli je zaradi tega neprecenljive vrednosti za glasbeno amatersko življenje Novega mesta.

Tovariš Drago pa je v kolektivu tudi dober in iskren tovariš, ki svoje pedagoške in življenjske izkušnje rad posreduje vsem, predvsem pa mlajšim sodelavcem.

Delovni kolektiv Glasbene šole mu ob njegovem jubileju iskreno čestita s skromno zahvalo za vse delo, ki ga je opravil na glasbenem in glasbeno-vzgojnem področju našega mesta. Ob šestdesetletnici mu želimo, da ostane zdrav in mladosten še vrsto let, da nam ostane še mnogo, mnogo let dober tovariš in sodelavec!

Malo učiteljev – slabši pouk

Pomanjkanje stanovanj in razvedrila ter slabi dohodki so poglavitni razlogi, zavoljo katerih se učitelji v Semič neradi doselijo. Na šoli manjka zlasti predmetnih učiteljev. Najbolj so seveda prikrajšani učenci, ki ne bodo dobili zadovoljivega znanja.

V Črnomlju so odprli razstavo Mihaela Kambiča

V sredo, 7. oktobra, so v Črnomlju odprli retrospektivno razstavo akademskega slikarja profesorja Mihaela Kambiča. V sejni dvorani občinske skupščine, kjer je razstavljenih 37 umetnikovih del, je ob navzočnosti avtorja in lepega števila ljubiteljev likovne umetnosti spregovoril o umetnikovi življenjski poti in njegovem delu ravnatelj Belokranjskega muzeja Jože Dular. Profesor Mihael Kambič je nato sam v zgoščenih besedah povedal, kaj ga je napotilo, da v svojih zrelih letih kot domačin — doma je iz bližnje Dragovanje vasi — razstavlja v Črnomlju, hkrati pa je razkril lastne zanimive poglede na likovno umetnost. V imenu občinskega sveta za kulturo je umetnika pozdravil še šolski inšpektor Dušan Muc in nato odprl razstavo.

Razstava del Mihaela Kambiča, ki jo je v Črnomelj posredoval Belokranjski muzej, je bila že prvi večer deležna velikih simpatij vseh navzočih. Prav pa je, da si življenjsko delo belokranjskega rojaka ogleda zlasti šolska mladina, kateri je umetnik predvsem namenil to svojo razstavo.

Osnovna šola »Bratov Ribarjev« tudi v Brežicah

V naši državi je osem šol, ki nosijo ime po padlih sinovih dr. Ivana Ribarja. Te šole so v Zagrebu, Beogradu, Skopju, Tabanovcih, Semizovcu, Tuzli, Nikšiču in Brežicah. Brežiška osnovna šola I doslej ni bila uradno preimenovana, ker je gostovala vrsto let v tuji zgradbi. Slovesnost so preložili na letošnji občinski praznik.

Šole bratov Ribarjev prirejajo na pobudo dr. Ivana Ribarja že štiri leta medsebojna srečanja učencev in učiteljev. V Zadrebu in Brežicah so imeli učenci športna tekmovanja, učiteljstvo pa hos-

BREŽIŠKE VESTI

pitacije o pedagoških in metodičnih problemih iz matematike. V Beogradu so učenci tekmovali v znanju tehnične vzgoje in prometa, učitelji pa so sodelovali pri razgovorih o likovni, tehnični in glasbeni vzgoji. Vsa srečanja so programirana vnaprej. Konec prihodnjega maja je napovedano srečanje v Tuzli. Učenci bodo predelovali probleme o literarnih in dramskih sekcijah, člani učiteljskih kolektivov pa pripravljajo razgovor o pouku materinega jezika. Prosvetni delavci obravnavajo te teme v skupnem biltenu. Štirikrat na leto izide zbornik, v katerega pišejo učenci vseh osmih šol bratov Ribarjev. Vsakokrat ga izda druga šola.

Osnovno šolo Brežice I je v septembru obiskal dr. Ivan Ribar. Zanimal se je za njene probleme in se pogovarjal tudi z učenci. Ob obisku v razredih je poudaril pomen učenja za njihovo kasnejše življenje. Kolektiv šole je uglednega gosta povabil na slovesno preimenovanje tega vzgojno-izobraževalnega zavoda v osnovno šolo bratov Ribarjev. Na predvečer občinskega praznika bodo učenci nastopili v Prosvetnem domu z malo opereto »V bratskem objemu«. Svečana proglasitev novega naziva šole bo 28. oktobra ob 10.30 uri v šoli. Ta dogodek bo dal prazniku brežiške občine svečano obeležje.

Občinska skupščina Brežice je na seji minulo sredo predlagala, da bi očeta padlega Lole in Jovice Ribarja proglasili za častnega občana. Če bo dr. Ivan Ribar s tem soglašal, mu bodo podelili častno diplomo 28. okt. na slavnostni seji občinske skupščine.

Koruza med vrstami topolov v Vrbini je dobro obrodila. Dijaki brežiške gimnazije se vsako leto pridružijo obiralcem. Danes teden so polnili košare fantje in dekleta III. b razreda. Zaslužek jim bo prišel kar prav

S SEJE OKRAJNEGA ODBORA SZDL CELJE:

Preobremenjenosti posameznikov s funkcijami ni več mogoče opravičevati

Minuli teden so na seji izvršnega odbora okrajnega odbora SZDL v Celju razpravljali o delovnem programu okrajnega odbora SZDL in njegovih organov, o pripravah na konference krajevnih organizacij SZDL ter o nekaterih drugih vprašanjih v zvezi z bližnjimi volitvami v samoupravne organe socialnega zavarovanja in skupščinskih volitev.

Sprejeli so program do konca letošnjega leta, ki zajema tudi nekatere nove oblike dela. Razen tega so ob tej priložnosti sklenili, da bi pri okrajnem odboru SZDL imenovali še posebno komisijo ali skupino, ki bi stalno spremljala politična in idejna vprašanja s področja gospodarstva.

Glede konferenc krajevnih organizacij SZDL — te naj bi bile do konca letošnjega novembra — so poudarili, naj bi na konferencah razpravljali predvsem o krajevnih vprašanjih, vendar ob tem ne bi smeli prezreti vsebinskih problemov družbeno-gospodarskega razvoja in pojavov v sedanjem prizadevanju. Pri volitvah v odbore krajevnih organizacij je treba upoštevati načelo rotacije in sestavo vodstev prilagoditi sestavi prebivalcev. Treba bo tudi na bližnjih konferencah izbrati takšne ljudi v vodstva krajevnih organizacij, ki bodo celotno dejavnost lahko tako usmerjali, da bo pri sprejemanju sklepov in obravnavanju posameznih vprašanj v krajevnem ali občinskem merilu upoštevano mnenje občanov.

V zvezi z volitvami v samoupravne organe socialnega zavarovanja so poudarili, da je bilo doslej premalo vsebinskih in političnih priprav in da se morajo družbeno-politične organizacije z vso resnostjo zavzeti za kadrovska vprašanja in poskrbeti, da bo sestava skupščin komunalnih skupnosti socialnega zavarovanja bolj v skladu s sestavo zavorovancev, kot je to bilo doslej.

Razen tega so na seji razpravljali še o zadnjem plenumu zveznega odbora SZDL Jugoslavije glede priprav na skupščinske volitve in poudarili, da so priprave na volitve povezane s pripravami na VIII. kongres ZKJ in da bodo terjale temeljite politične priprave SZDL.

Smo že sredi prireditev za letošnji občinski praznik

V nedeljo in sredo je bilo že več tekmovanj rokometašev, nogometašev in odbojkarjev med domačimi in gostujočimi moštvi, **danes popoldne** pa se bodo igralke ženske ekipe rokometa PARTIZAN Brežice pomerile s članicami Trešnjevke iz Zagreba. Srečanje bo ob 15. uri, ob 16. uri pa bomo lahko videli moški ekipi domačega Partizana in Medveščaka iz Zagreba.

V nedeljo, 18. oktobra, bo ob 10. uri prvenstvena rokometna tekma med moško ekipo domačega Partizana in Partizanom iz Šiške, ob 14. uri pa se bo začel moto,kros na Čatežu ob Savi za prvenstvo Slovenije in dvoboj Hrvatska — Slovenija.

V ponedeljek, 19. oktobra, bo ob 17. uri šahovsko tekmovanje med športnimi aktivi sindikalnih podružnic, **v torek ob 9. uri** pa rokometni turnir osnovnih šol za prehodni pokal. Hkrati bo strelsko tekmovanje z zračno puško za ekipe osnovnih šol na brežiškem stadionu.

V četrtek, 22. oktobra, bo ob 16. uri na stadionu v Brežicah strelsko tekmovanje z zračno puško za športne aktive sindikalnih podružnic.

OSTALI DEL PROGRAMA BOMO OBJAVILI PRIHODNJI TEDEN V SLAVNOSTNI ŠTEVILKI DOLENJSKEGA LISTA, ki bo izšel v povečanem obsegu!

Pridite v klub po dober nasvet!

Krajevna organizacija Socialistične zveze Sevnica-Šmarje je najštevilnejša v občini. Računajo, da je vanjo vključenih 67 odstotkov prebivalcev. Njen predsednik sodnik Rajko Zupanc je kot iz rokava natresel kup problemov, ki jih ta organizacija obravnava pri svojem delu.

22-članski upravni odbor ima za seboj plodno delovno obdobje. Živahno politično življenje zadnjih dveh let ni šlo mimo njega in poleg splošnih nalog je ta odbor vedno prisluhnil tudi vsakdanjim željam in težavam ljudi. Na pobudo krajevne organizacije Socialistične zveze je bil ustanovljen klub »Partizana«, svoje klube pa so na njeno priporočilo ustanavljali tudi gasilci, člani kulturno prosvetnih društev, prosvetni delavci.

Organizacija Socialistične zveze v Sevnici in Šmarju je usklajevala delo raznih društev. Vseskozi se je zavzemala za izboljšanje otroškega varstva in ureditev igrišča. Krajevni skupnosti so za igrišče že dodelili 100 tisoč dinarjev začetnih sredstev, vendar je zaradi nerešenih urbanističnih vprašanj pri tem tudi ostalo. Člani upravnega odbora so trdno odločeni, da varstvo predšolskih in šolskih otrok premaknejo z mrtve točke. Zaposlenim materam bodo s tem res ustregli, kajti nemogoče je, da so pri delu do kraja zbrane, če njihovi otroci niso v varnih rokah. Tudi z uslužnostnimi dejavnostmi v Sevnici niso še zadovoljni. Ob tem sem zvedela, za pripombo, da je tendenca servisnih obratov, da se čim prej prelevijo v podjetja. Krajevna organizacija Socialistične zveze bo skušala vplivati na te obrate, da bodo kar najbolj razvili mrežo svojih uslug. To pa je predvsem naloga krajevne skupnosti, ki je trenutno brez operativnega vodstva.

V JUTRANJKI DOBRO GOSPODARIJO

Izdelovanje konfekcije je ena izmed tistih industrijskih panog, ki imajo pri nas vse možnosti za večji razmah. Mednje sodi tudi konfekcija »Jutranjka« v Sevnici. Njena proizvodnja je specializirana, kar zagotavlja podjetju še toliko večji uspeh. Svoje zmogljivosti bo podjetje prihodnje leto povečalo z novim obratom. Na pomlad predvidevajo selitev v osnovno šolo na Radni. Poslopje bodo začeli preurejati takoj po otvoritvi nove osnovne šole v Sevnici.

Uspehe si obetajo zlasti z izdelovanjem otroške konfekcije, ki jo v naših trgovinah še vedno pogrešajo. Potrošniki želijo za otroke večjo izbiro primernejših modelov in vzorcev in podjetje trenutno še ne more sprejeti večjih naročil.

Podatki za prvo polletje tega leta kažejo, da se je produktivnost dela na zaposlenega povečala za 7,8 odst. Število zaposlenih se je v primerjavi z lanskim obdobjem povečalo za 94 odst. Podjetje je doseglo trikratno vrednost ostanka čistega dohodka iz leta 1963. Naložbe v to dejavnost so torej ekonomične. Kolektiv se tega zaveda in se vseskozi prizadeva za večjo produktivnost in smotrno izkoriščanje svojih zmogljivosti.

NOVO V BREŽICAH

■ **Kolektiv trgovskega podjetja** »Ljudska potrošnja« pripravlja za potrošnike novo presenečenje. Vsak kupec, ki v njenih poslovalnicah od 1. oktobra 1964 do 15. januarja 1965 nakupi za 5000 dinarjev ali več blaga, bo lahko sodeloval pri nagradnem žrebanju. Razpisanih je 300 nagrad po 3000 dinarjev, 200 nagrad po 5000 dinarjev, 25 nagrad po 10.000 dinarjev, 10 nagrad po 20.000 dinarjev in pet nagrad po 25.000 dinarjev. Razen nagrad prejmejo dobitniki lahko tudi premije: moško kolo, žensko kolo, sesalec za prah, dve jogi blazini, radioaparat, kavč, kuhinjsko opremo, hladilnik, spalnico in televizor.

■ **Brežiška pošta,** ki začasno posluje v prostorih bivše gostilne, se bo za občinski praznik selila v nove prostore. Preurejajo jih v pritličju zgradbe sodišča. Za pošto je namenjen ves levi trakt do zaporov. Preurejeni prostori so mnogo večji in bolj funkcionalni od prejšnjih. Te dni bodo začeli montirati tudi avtomatsko telefonsko centralo. Montaža bo trajala tri mesece. Otvoritev nove ATC v Brežicah bo torej prihodnje leto.

■ **Gostišče pri gradu** bo po sklepu občinske skupščine s prvim novembrom priključeno gostinskemu podjetju Brežice. Ob reorganizaciji gostinske mreže v juniju je bila v tem gostišču uvedena prisilna uprava. Nepravilnosti pri poslovanju so sedaj odpravljene, zato bo prisilna uprava prenehala konec tega meseca.

■ **Za sodobno opremo** otroškega vrtca v Brežicah je sklad za šolstvo občine Brežice odobril 300 tisoč dinarjev investicij. Ta varstvena in vzgojna ustanova bo še v tem letu popolnoma opremljena in delo v njej bodo lahko prilagodili zahtevam sodobne vzgoje. Trenutno so v vrtcu štiri vzgojiteljice, od katerih ima vsaka po 15 do 20 otrok. Ta vrtec je najcenejši v Sloveniji, saj znaša mesečna oskrbovalnina za bivanje v njem od 7. do 17. ure 2500 dinarjev, za varstvo od 7. do 14. ure pa 1500 dinarjev.

■ **Na živilskem trgu** je bilo v soboto kar dovolj izbire. Cene so od prejšnje sobote niso skoraj nič spremenile. Naprodaj je bilo veliko jurčkov po 600 dinarjev kilogram. Vsi, ki imajo radi gobe, so segali po njih. Cena je razmeroma visoka, kar je letos gob zelo malo. Gospodinje so tudi to soboto na veliko kupovale brojlerje z mokriškega pitališča. S papriko za vlaganje se oskrbujejo v zelenjavni trgovini, kjer jo prodajajo po 120 dinarjev kilogram. Doslej so jo vsako jesen pripeljali Makedonci, letos pa jih ni bilo

Tehtnica se je nagnila v korist standarda

Za naše gospodarstvo so še večno značilne izrazite težnje po večjem številu zaposlenih. Delovne organizacije se le počasi usmerjajo na uvajanje izmen, na sodobnejšo organizacijo dela pri že obstoječih zmogljivostih, ker so preveč zeverovane v razširitev svojih kapacitet. Skupščinska priporočila pri takih podjetjih ne najdejo odmeva, čeprav načelno vsi soglašajo z njimi. Vendar je tudi vrsta podjetij, ki so ta načela sprejela. Kopitarna v Sevnici nam služi lahko kot lep primer, kaj je moč doseči z doslednostjo v praksi. Kljub zastarelosti je v letošnjem letu napravila veliko prelomnico. Primerjava uspehov v prvem polletju z istim obdobjem preteklega leta močno nagiba tehtnico v korist osebnega standarda in povečanja gospodarske moči občine Sevnica. Ob zmanjšanju števila zaposlenih za 11 odstotkov se je čisti dohodek povečal za 68,6 odstotka, bruto osebni dohodki pa so porasli za 60,1 odstotka. Neto produkt se je povečal za 56,5 odstotka. Podjetje je povečalo osebni dohodek na en dinar vloženih sredstev, kar dokazuje večjo ekonomičnost poslovanja.

Boljše poslovanje in ugodnejša delitev neto produkta za podjetje sta omogočila več sredstev v skladih. Ti dajejo zdaj že močnejšo osnovo za najetje investicijskih posojil za predvideno rekonstrukcijo. Podjetje uspešno nadaljuje v prvem polletju začeto pot in skuša ustvariti kar najbolj ugodne pogoje za obnovo zastarelih proizvodnih zmogljivosti.

Kopitarna del svoje proizvodnje tudi izvaža in se je letos odločila predvsem za izvoz finalnih izdelkov. Izvoznih obveznosti v prvem polletju sicer ni izpolnila, vendar se zdaj stanje že zboljšuje. Potrudili se bodo, da bodo plan izvoza do konca leta uresničili.

J. TEPPEY

Pionirji na Jasi na Jedrtu

Pionirski odred »Maksa Pieteršnika« iz Pišec vsako leto lepo praznuje svoj praznik, 29. september. Letos so ga proslavili še posebej slovesno; konferenco odreda so imeli na prostem, na Jasi na Jedrtu. Ko so izvolili organe konference, je predsednik Gvido Ogorevc poročal o delu. Sprejeli so program dela za prihodnje leto, ki je prilagojen Jugoslovanskim pionirskim igram pod geslom: »20 let svobodne Jugoslavije«. Pionirji bodo obiskali spomenik na Dobravi, kjer so padli prvi talci, ogledali si bodo oddelek NOB v Posavskem muzeju v Brežicah, priredili bodo več razgovorov s starimi borci, obiskali bodo partizanske postojanke na Kozjanskem, delali in tekmovali bodo v raznih krožkih in tako dalje. Program je obsežen in zahteven, pa so kljub temu prepričani, da ga bodo izpolnili. Po konferenci so se ustavili še pri Kerinovem spomeniku, kjer so priredili lepo komemoracijo ter spomenik zasuli s cvetjem, nato pa si na obratih KGP Brežice ogledali spravilo lesa, žganje oglja in druga gozdarska dela ter na koncu odšli še k izviru Dramlje. Vreme je bilo lepo, pionirji pa zadovoljni in sproščeni.

Krvodajalske akcije v Sevnici in Krmelju

Krvodajalska ekipa iz Ljubljane bo 22. oktobra v prostorih zdravstvene postaje v Krmelju odvzela kri. Krvodajalce bodo za ta dan zbrale osnovne organizacije RK iz Tržiča, Krmelja, Šentjanža in Kala, pa tudi krvodajalci iz obratov Metalne, Lisce in Kmetijske zadruge v Krmelju naj pridejo k odvzemu.

23. oktobra ob 7. uri bo ekipa odvzemala kri v gasilskem domu v Sevnici. Za oddajo bodo prišli v poštev krvodajalci iz področja osnovnih organizacij RK iz Loke, Blance, Razbora, Zabukovja, Boštanja in Sevnice ter delovni kolektivi iz Sevnice.

Naj pripomnimo, da je za oddajo krvi v Krmelju planiranih približno 250, za oddajo krvi v Sevnici pa približno 300 krvodajalcev. Prepričani smo, da se bodo prebivalci tudi tokrat odzvali tej humani akciji in darovali kri, ki bo reševala življenja bolnih, ponesrečencev in porodnic.

SLABO SPRIČEVALO ROKOMETAŠEV IZ LESKOVCA PRI KRŠKEM

Ob gostovanju ekipe RK »Metalne« Krmelja v Leskovcu so bili gostje deležni prijaznega sprejema in postrežbe, kaj čudni odnosi Leskovčanov pa so se pokazali že ob začetku tekme. Na vprašanje Krmeljčanov, kam naj odložijo obleke, so dobili odgovor: »Kar pod drevesa, za vas je vse dobro!«

Še večjo nesramnost pa so si privoščili Leskovčani po končani tekmi, ko so gostje želeli dobiti prostor za oblačenje, pa tudi umili bi se bili radi. »Tam so luže, kar v njih se umijte! Tudi te so dobre za vas!« se je glasil odgovor.

Mislim, da je tak odnos skrajna nesramnost domačinov do gostujoče ekipe, katero so razen tega zmerjali še z drugimi opazkami. Po izjavah krmeljskih, pa tudi sevniških rokometašev, ki so gostovali v Leskovcu, je tam že v navadi, da se domačini tako obnašajo. Ali res ne poznajo pravega športnega duha? Zanima nas, kaj poreče k temu vodstvo leskovških rokometašev in tamošnji aktiv ZMS.

BORIS DEBELAK, Krmelj 65

Matični urad Sevnica

Septembra sta bili rojeni 2 deklici in 1 dešek. Poročili so se: Rudolf Cirnski, železničar iz Sevnice, in Angela Zupanc, poljedelka iz Obrežja; Anton Knez, kovač iz Koluderja, in Pavla Žnidaršič, delavka iz Lukovca; Franc Pajk, poljedelec iz Mrzle planine, in Jožefa Žnidaršič, poljedelka iz Orešja nad Sevnico; Janez Zupančič, rudar iz Polja, in Zlatka Kumljanec, delavka iz Ljubljane; Emil Jazbec, strojni tehnik iz Žurkovega dola, in Terezija Papež, uslužbenka iz Vrha nad Boštanjem; Andrej Starman, pravnik iz Sevnice, in Božidara Pušnik, uslužbenka iz Šmarjete pri Rimskih Toplicah; Janez Baumgartner, uslužbenec iz Račice, in Ivanka Kovač, kuharica, iz Račice pri Zidanem mostu; Miroslav Gačnik, uslužbenec, in Anica Vovk, uslužbenka, oba iz Sevnice; Drago Gabrič, delavec iz Kališevca, in Olga Zeks, poljedelka iz Zigarskega vrha; Franc Zupan, poljedelec iz Šentjanža, in Ladislava Sladič, poljedelka iz Cerovca.

SEVNIŠKI VESTNIK

Umrli so: Jože Poljšak, upokojenec iz Ledine, 61 let, Ivan Maurer, upokojenec iz Sevnice, 57 let, Ana Sterlekar, gospodinja iz Žurkovega dola, 24 let.

Smrt se vozi po cesti...

Pomisliš kdaj, motorizirani sodržavljan, ko švigneš z avtomobilom mimo človeka kot veter, na to, da poleg tebe ali za teboj sedi smrt? Ali pomisliš, da vsak trenutek sebe in druge spravljaš v nevarnost? Pomisliš, da nikdar nisi sam na cesti? Pomisliš, koliko mrtvih, koliko življenj terja vsako minuto naš modernizirani, motorizirani čas?

Smrt se vozi po cesti... Ne ona s koščeno koso, marveč sodobna, modernizirana, motorizirana, še hitrejša...

Poglejmo. Nekaj dni več kot leto je minilo, kar je bila dograjena kočevska cesta. In bilanca? Samo na odseku od Ribnice do Kočevja, na osemnajstih kilometrih, je bilo v enem letu sedem ali osem mrtvih. Veš, koliko je to, motorizirani tovariš, kolesar, pešec, ali ti z vprego? Skoro na vsaka dva kilometra mrlič, davek sodobnosti, motorizaciji. V enem letu!

Goriča vas, Nemška vas, Prigorica, Dolenja vas, Ložine, Stara cerkev. Imena avtobusnih postajališč? Ne, imena krajev, kjer je v zadnjem letu kosila smrt... Koliko bi že bilo, če bi sešteli samo materialno škodo? (Življenj ni moč oceniti)

Imena krajev, ki se jim vsak trenutek pridruži novo ime, nova smrt, nove solze svojcev. Pomisliš na to, mladenič, ki se pelješ s kolesom, držeč se rame mopedista? Pomisliš na to, dekle, sedeč prešerno na zadnjem sedežu mopeda? Pomisliš na to, ko »plešeš« s kolesom po cesti? Pomisliš na smrt, ki se dan za dnem ogleduje po naših cestah za novimi žrtvami?

Ne pozabimo: ne vozimo se po širokem letališču, vozimo se po ozki cesti, ki ni vsa naša. Samo po polovici ceste in na njej — kdo ve kod preži smrt!

Ne pozabimo! Pomislimo!

F. G.

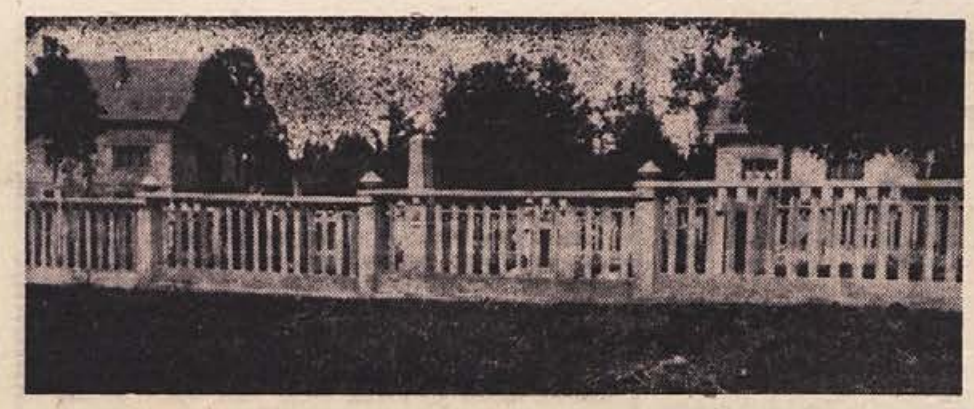

Lesena, nagnita ograja okrog pokopališča v Dolgi vasi je nujno terjala popravilo. Vaščani so to vedeli, vedeli pa so tudi, da tako pokopališče vasi ni v čast. Zato so sklenili: popravili bomo ograjo, naredili takšno, na katero bomo lahko ponosni. In so jo. Zbrali so veliko denarja, nad tristo tisoč, in plod njihovega prizadevanja je vsakomur viden. Pokopališče ob cesti pred vasjo je dobilo novo, zidano ograjo. Lahko rečemo samo še to: posnemanja vredno!

RAZPRAVA O STATUTU ZKJ V KOČEVSKI OBČINI:

Marsikaj dobrega so predlagali

To dni končujejo osnovne organizacije Zveze komunistov v kočevski občini ali pa bodo končale v kratkem razprave o spremembah in dopolnitvah statuta Zveze komunistov. Statutarne razprave lahko po doslej znanih rezultatih ocenimo ugodno. Skoraj v vseh organizacijah so predlagali k preštudiranemu gradivu o spremembah statuta nekaj dopolnitev, iz katerih vidimo, da so se ponekod lotili študija z vso resnostjo, drugod pa spet ne, in da nekateri člani še vedno niso spoznali nove vloge in novih nalog Zveze komunistov. Pa poglejmo, kaj so predlagali v nekaterih organizacijah.

Z največjo resnostjo so se lotili dela v osnovni organizaciji Rožni teren v Kočevju. V tej organizaciji in tudi v nekaterih drugih so člani menili, da statut premalo konkretno določa o delitvi članarine na posamezne organe Zveze komunistov. Prav bi bilo, da nekaj sredstev ostane tudi osnovni organizaciji za drobno administracijo, nabavo politične literature in podobno. Druga pripomba se nanaša na sprejem v Zvezo komunistov. Statut določa, da je sprejem javen in posamičen in z dopolnjenim osemnajstim letom. V osnovni organizaciji menijo, da bi moral statut točno določiti, kdaj lahko koga sprejmejo v Zvezo komunistov pred osemnajstim letom. Statut tudi ničesar ne pove o urejanju stača za stanje tujih partij, ki želijo postati člani naše Zveze komunistov.

Člani v nekaterih osnovnih organizacijah so tudi predlagali popravek določila, po katerem mora vsak član obvladati teorijo znanstvenega socializma, češ da je ta določba v nekaterih primerih prezahtevna in bi moralo biti namesto »obvladati« — »proučiti«. Nekaterim tudi ni jasen člen, ki pravi, da člani Zveze komunistov lahko kritizirajo na sestankih delo in ravnanje slehernega člana, funkcionarja ali vodstvo Zveze komunistov. Spraševali so, če lahko kritizirajo tudi na konferencah in kongresih. Poleg tega, pravijo, bi moralo imeti določilo dopolnitev, da se namreč sme kritizirati konstruktivno in objektivno.

Določba o tajnih volitvah je prestroga, pa tudi jasno ni izražena, kaj pomeni voliti posamično vsakega kandidata. Na več sestankih so menili da ni dovolj, če po statutarnem določilu lahko komite oprosti nekatere člane sodelovanja v osnovni organizaciji, da bi lahko o tem odločala tudi osnovna organizacija. Tudi člen, ki pravi, da je treba člana Zveze komunistov kaznovati le ob njegovi prisotnosti na sestanku, bi bilo treba spremeniti tako, da ga lahko kaznujejo »pravilom« le v njegovi prisotnosti, ker taki navadno ne hodijo na sestanke in se kaznovanje zavleče.

Na šoli so menili, da sekretariat potemtakem ni več potreben, ker je odločanje javno, niso pa razpravljali o tem, kakšno vlogo in nalogo mora imeti sekretariat osnovne organizacije. Več organizacij je tudi predlagalo, naj se sekretar menja vsaki dve leti in ne na eno leto

V več osnovnih organizacijah so razpravljali o organiziranosti Zveze komunistov v občini, kje naj bodo osnovne organizacije in podobno. V mestu bi bile namesto petih prav lahko le ena ali dve, v Fari bi se lahko združili obe osnovni organizaciji — v šoli in na vasi, ker obe obravnavata iste probleme. Z združitvijo več osnovnih organizacij v eno bi namreč dosegli večjo kvaliteto delovanja osnovnih organizacij.

»Že od malega sem se rada igrala trgovino«

— Kaj potrošniki iz Kočevja najbolj kritizirajo v trgovini, če izvzamemo cene? — je bilo vprašanje, namenjeno Viki Debeljak, prodajalki v Prehrani, na Trgu Svobode v Kočevju. Odgovorila je:

— Da bi potrošniki kaj kritizirali, ne vem, ker meni nobeden nič ne reče, vsaj dozdaj ne. S prometom pa smo zadovoljni. Na delovne dni stržimo po 400.000 din, pred prazniki pa tudi poldrug milijon. Pred letom sem se izučila. Ta poklic me je veselil že od malega. Še kot otrok sem se najrajši igrala trgovino.

»Včasih dobijo pošto le enkrat tedensko«

je povedala upravnica pošte iz Mozlja Angela Lavričeva. Ker je pošta z okolišem premajhna, nimajo pismonoše. Okoliš je pravzaprav precej velik, le ljudi prebiva malo v njem, zato je tudi poštnih pošiljk malo. Najbolj oddaljena kraja sta Spodnji log in Lapinje, okrog dvanajst kilometrov. Tja pride pošta, kadar pač pride; ali jo po kom oddajo ali pa sami pridejo ponjo. Nemalokrat čaka tudi več dni...

DOSLEJ 81 NOVIH NAROČNIKOV

Do torka opoldne smo iz pošte v kočevski in ribniški občini dobili 81 podpisanih naročilnic naših novih naročnikov. Posamezne pošte so pri tem v zadnjih 10 dneh pridobile naslednje število novih naročnikov:

KOČEVJE	5
VAS—FARA	4
OSILNICA	28
STARA CERKEV	13
DOLENJA VAS	13
RIBNICA	7
ORTNEK	4
SODRAŽICA	7

Seveda je to šele začetek in prav zdaj pismonoše najbolj vneto zbirajo nove naročnike. Pomagajte jim tudi vi, dosedanji naročniki KOČEVSKIH NOVIC in DOLENJSKEGA LISTA: pridobite tudi vi vsaj enega novega naročnika za naš domači tednik!

TE DNI V KOČEVJU

■ **Ena postojank druge republiške avto moto transverzale** je tudi v Kočevju, kjer je v hotelu posebna štampiljka. Odtisnejo jo v knjižico vsakemu udeležencu transverzale. Doslej jih je bilo v Kočevju že nad 300. Akcija bo zaključena 10. decembra prihodnjega leta.

■ **Hotel solidno zaseden.** V septembru je prespalo v Kočevju 340 gostov, nočnin pa je bilo nad devetsto. Najbolj je hotel zaseden ob sobotah, ko pride v Kočevje več izletnikov in skupin. Dnevno je prostih povprečno okrog deset ležišč.

■ **Kostanj se ni podražil.** Na obeh straneh mostu pred cerkvijo že pečejo v ličnih hiščah kostanj, ki ga prodajalci dobijo v glavnem iz Crnomlja. Merica kostanja je 100 oziroma 50 dinarjev in se od preteklega leta ni podražila, čeprav je kostanj letos nekaj dražji.

■ **»Poplava« v hotelu.** V nedeljo so imeli v spodnjih prostorih hotela pravcato poplavo. Popustile so vodovodne cevi, ki jih je Kovinar popravil šele pred dvema mesecema. Po popravilu vodovodne inštalacije so prostore tudi prepleskali, zdaj pa jih bo treba spet. V hotelu pravijo, da imajo z vzdrževanjem in popravili starih lokalov zelo velike stroške, ki jih vsak lokal sam niti ne zmore.

■ **Tekmovanje šol v obeh občinah.** Medobčinska HTV komisija je predlagala šolam v kočevski in ribniški občini, naj otroci v mesecu varnosti pri delu pišejo naloge s temami »Očka, vrni se zdrav z dela«, »Čuvaj svoje oči«, »Oktober, mesec varnosti pri delu« in tako dalje. Najboljše naloge z vsake šole bodo nagrajene s knjigami, občinska HTV komisija pa bo med najboljšimi v vsaki občini izbrala tri naloge (skupaj šest) in jih nagradila z lepimi denarnimi nagradami. Rok za oddajo nalog je 10. november.

■ **Tečaj za gostinske delavce.** Hotel Pugled pripravlja tečaj za poikvalificirane gostinske delavce zaposlene v gostinskem podjetju hotel Pugled in Ljudski restavraciji. Obiskovalo ga bo okrog 25 ljudi, trajal pa bo dvajset dni v novembru ali decembru.

■ **Večinoma kič.** V ponedeljek na tržnici ni bilo posebno živahno, verjetno tudi zaradi slabega vremena. Prodajali so v glavnem raznovrsten kič, nekaj grozdja po 130 dinarjev, hrušk slabe kvalitete (120 dinarjev) in gob po 400 oziroma 800 dinarjev kilogram.

■ **In vendar je reka...** V zadnjih deževnih dneh je naša ljuba Rinža spet pokazala nekaj življenja. Izsušena, blatna struga se je napolnila z vodo, ki je odnesla vso umazanijo. Polna struga je vsem nevernežem spet dokazala, da je Rinža vendarle, kljub vsemu le reka!

■ **V nedeljo, 4. oktobra,** je v Šeškovem domu nastopilo ljubljansko Mestno gledališče s komedijo Bratka Krefta »Kreature«. Nastop pred skoraj polno dvorano je gledalce navdušil, kar so pokazali z navdušenim ploskanjem.

KOČEVSKE NOVICE

Skupščinski dnevnik

V današnjem skupščinskem dnevniku bomo na kratko pregledali delo zadnjega zasedanja obeh zborov občinske skupščine Ribnica, ki sta se sestala v sredo, 7. oktobra:

• Sprejet je bil rebalans proračuna. Po prvih predvidevanjih bi znašal letošnji primanjkljaj okrog 89 milijonov, od okraja in republike pa je občina dobila 44 milijonov za kritje proračunskih potreb med planom in dokončno ugotovitvijo potreb. Razlika znaša 45 milijonov: v prosveti in kulturi 497.000, socialnem varstvu 800.000, pri zdravstveni zaščiti 13 milijonov, za dotacije skupaj 4,6 milijona, skladu za šolstvo 15,5 milijona itd.

• Da bi čim bolj omilili stanovanjsko stisko, so sklenili pričeti spomladi gradnjo montažnih hiš. Preko zime je treba pripraviti vso potrebno dokumentacijo, potem pa, ko bo maja napravljen urbanistični načrt, zgraditi čim več montažnih hišic. Poudarili so tudi, da pri reševanju stanovanjskega problema ni važna samo prioritetna lista prosilcev, pač pa še bolj podrobna analiza dejanskega stanja, potreb in možnosti, kar bo osnova za smotrno reševanje stanovanjske stiske.

• Sprejeli so odlok o ustanovitvi sklada za turizem.

• Skupščina je med drugim tudi imenovala komisijo za popis žrtev vojne, imenovala skupščinsko komisijo za skrb za borce in aktiviste NOB, zamenjala nekatere člane sveta za družbeni plan in finance, imenovala komisijo za denacionalizacijo poslovnih prostorov ter razrešila dosedanji festivalni odbor in imenovala programski svet Ribniškega festivala.

• Rešili so več zadev SLP ter poslušali poročilo o ukinitvi nakladalnih ramp na železniški postaji v Žlebiču, ki ga je podal odbornik inž. Nande Nadler, češ da je to ekonomsko nesprejemljivo, predrago in jih KGP ne potrebuje več. Medtem je tudi DS Inlesa, lastnik nakladišča, sprejel sklep, da kretnice odproda. Nakladališče je pred nekaj leti dalo zgraditi za svoje potrebe podjetje Smreka iz Loškega potoka za okrog 3,5 mil., stroški demontaže pa tudi ne bi bili veliko manjši. Iz ust odbornikov, ki so zahtevali, da se nakladališče ne ukine, je na skupščini spregovoril interes velikega števila občanov, ki jim je ta postaja bolj pri roki kot v Ribnici. Pred leti so govorili celo o gradnji velike tovorne postaje v Žlebiču... — Skupščina poročila o ukinitvi nakladalnih ramp ni potrdila, pač pa sklenila priporočiti KGP Kočevje, naj upošteva velik interes občanov in ne ukine ramp. V vsakem primeru pa je treba stvar temeljito preštudirati in upoštevati vse ekonomske izračune. In morda še vprašanje: je bilo res nujno, da se je vsa skupščina tako burno ubadala z nakladalnimi rampami na žlebiški postaji in ali res ni nobenega drugega organa, ki bi lahko polnopravno odločil o tej zadevi??! Pri vsem delu in naolgah, ki jih skupščina brez dvoma ima!

• Za poravnavo neplačanih računov od gradnje zdravstvene postaje v Sodražici je skupščina odobrila najetje pet milijonov kredita.

• Potrdili so spremembo statuta osnovne šole Sodražica glede na nove predpise o volitvah šolskih samoupravnih organov.

• Določili so odbornike za svete šol oz. šolskih kolektivov osnovnih šol v Ribnici, Sodražici, Loškem potoku in glasbene šole v Ribnici.

• Na zadnji seji je skupščina sprejela sklep, da se davčna stopnja za prodajo rezanega lesa dvigne od 10 na 25 odstotkov, ker pa to ni v skladu z zvezno tarifo prometnega davka, so prvotni sklep razveljavili.

• V volilni enoti 25 (zbor delovnih skupnosti) bodo 16. novembra nadomestne volitve, ker je dosedanji odbornik Bogo Abrahamsberg odšel v šolo.

• Odobrili so razrez lesa za gradnjo vodovodov Sinovica — Preska in v Slemenih.

DENACIONALIZACIJA

Odborniki skupščine občine Ribnica so na zadnji seji obravnavali tudi predloge posebne komisije o denacionalizaciji manjših poslovnih lokalov. Slavko Podboj je zaprosil za vrnitev prostorov, v katerih je mesarija. Ker lokal ni primeren za adaptacijo in ker pripravljajo ureditev večje mesne prodajalne, so menili, da želji lahko ustrežejo, toda šele tedaj, ko se bo mesarija izselila. Prav tako so ugodili prošnji Friderika Henigmana za denacionalizacijo trgovskega lokala (Obutev), ker je lokal zelo majhen in neprimeren za trgovino. Filip Peterlin je zaprosil za vrnitev lokala, kjer ima Sukno Zapuže prodajalno. Prošnji niso ugodili, ker je prosilec lastnik treh stanovanj v stavbi, v lokal pa je podjetje vložilo že precej sredstev in ga primerno uredilo Ugodili niso tudi prošnji Staneta Lovšina iz Reke za denacionalizacijo prostorov, kjer je sedaj slaščičarna, ker je lokal skupaj s sosednjim primeren za kakršnokoli stroko.

Rebalans proračuna na seji skupščine

V sredo, 7. oktobra, sta se v Ribnici sestala oba zbora občinske skupščine na svojo deseto sejo. Odborniki so tokrat obravnavali poročilo o razvoju gospodarstva v zadnjih osmih mesecih, poročilo sveta za stanovanjske zadeve, predlog rebalansa proračuna občine, predlog odloka o ustanovitvi sklada za turizem, poročilo komisije za denacionalizacijo manjših poslovnih prostorov, poročilo predsednika o ukinitvi nakladalnih ramp na postaji v Žlebiču, zadeve SLP in drugo.

Podjetje Gradbenik iz Ribnice gradi v Sodražici šeststanovanjski blok. V spodnjih prostorih bo pošta in frizerski salon. Stavba bo prostor med zadružnim domom in mostom lepo zapolnila. Gradnjo financira stanovanjski sklad občine Ribnica. Pod streho bo predvidoma še letos.

REŠETO

Kavarniški stoli v Bistrici

Kakor bi povodni možje igrali karte za kavarniškimi mizami, toda ne v kavarni, ampak v vodi, v Bistrici pod grajskim obzidjem. V noči minule nedelje na ponedeljek se je pripetila prav nenavadna reč: nekaj lepih miz in stolov izpred kavarne v ribniškem gradu je izginilo. Ne popolnoma izginilo, saj so jih našli v vodi pri mostu. Kdo so bili objestneži, še niso ugotovili, dobro bi pa bilo, da bi jih primerno kaznovali. Iz kakšnih nagibov so to storili, si ni moč niti zamišljati, iz spodobnih prav gotovo ne. In potem se še kdo razburja, če pravimo, da živijo med nami huligani. Naj storilce tega morda raje imenujemo povodni možje? (fg)

Pionirski dan v Stari cerkvi

29. septembra smo imeli pionirji iz šole v Stari cerkvi svojo tretjo redno konferenco. Pionirsko organizacijo na šoli vodi tovarišica Angelca Blatnik. Pogovorili smo se o delu in uspehih v preteklem letu ter sprejeli tudi načrt dela za prihodnje šolsko leto. Lani smo si zadali precej nalog, pa vseh nismo uspeli uresničiti. Najbolj uspešna je bila akcija za pomoč Skopju. Denar, ki bi ga sicer porabili za slaščice in druge nepotrebne izdatke, smo namenili prebivalcem Skopja in zbrali kar precejšnjo vsoto. Zavedamo se, da je prav in lepo pomagati tam, kjer je naša pomoč potrebna. Pionirji skrbimo tudi za snago in red po vaseh. Na konferenci smo izvolili novi odbor, ki bo vodil odred, precej pa smo razpravljali o delu v krožkih. Na šoli bi jih radi imeli čim več, pa tega žal ne moremo, ker ni prostora. Učilnice so dopoldne in popoldne zasedene, zvečer pa moramo biti doma. Ugotovili smo, da bo šolsko igrišče potrebno posuti z ugaski. Naša prva in osnovna naloga pa je učenje. Konferenco smo zaključili z željo, da bi bili dobri učenci in dobri pionirji.

HELENCA HOČEVAR
5. raz. osnovne šole Stara cerkev

POMENEK Z NAJSTAREJŠIM MORAVČANOM

14 hektarov zemlje in 14.000 pokojnine

Anton Pleše je najstarejši Moravčan, pravijo, saj je nameril že 75 let. Pravzaprav je starejša še Krkovičeva mati s svojimi štiriindevetdesetimi, vendar ni rojena v tej vasi.

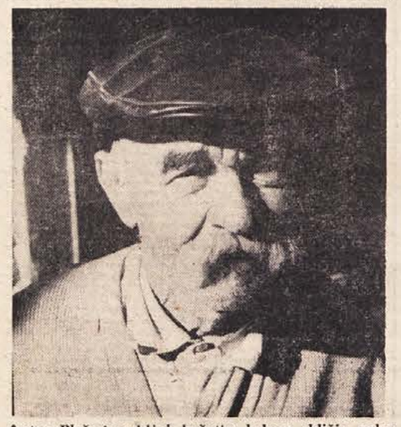

Anton Pleše ima kljub košatim brkom obličje, polno starčevske dobrodušnosti

Razgovor s Plešetovim očetom je izzvenel kot ena sama dolga šala, v kateri se je skrivalo bogato petinsedemdesetletno izkustvo in nekaj grenkih bodic.

— Imam zemljo, štirinajst hektarjev in štirinajst tisoč pokojnine, je pripovedoval. Kaj naj počnem z zemljo v teh letih? Malo manj zemlje in nekaj več pokojnine bi se kar prileglo.

— Torej vam pokojnina ne zadošča?

— Tega nisem rekel. Za cigarete je že. — No, kaj pa — Menda ne mislite tega kozarčka v roki? No ja, tudi kapljica prežganega ne škoduje. Najvažnejše pa je, da se nikdar ne sekiram. Če bi se, bi šel že zdavnaj pod zemljo... Malo dobre volje, tudi v najhujših časih, ni odveč; mine čas, mine žalost in težava pa je spet lepo in veselo...

F. GRIVEC

STEKLENE PODMORNICE

Ameriški mornariški znanstvenik H. A. Perry je izjavil, da bi steklene podmornice vzdržale hujši vodni pritisk kot najboljše podmornice, zgrajene iz jekla. Pri poizkusih je npr. vzdržal navaden kozarec pod vodo pritisk skoraj 1000 kilogramov, medtem ko lahko vzdrži specialno steklo pritisk tudi do 10 ton. Pri nekem poizkusu so potopili steklen balon v globino 7000 metrov. Čeprav so povzročili podvodno eksplozijo, ki je vodni pritisk še povečala, balon ni počil. Ameriška mornarica zdaj razpravlja o tem, da bi zgradila poizkusno podmornico iz stekla.

Naselja iz plastične mase

Eksperimentalne delavnice instituta Krasnojarski Promstrojprojeks gradijo hiše iz plastične mase. Zidovi so sestavljeni iz treh plasti montažnih elementov: zunanji del zidu je sestavljen iz steklene mase, notranja stran iz plastične mase, v vec slojih, med obema pa je peneči, zrnati politestrol. Spojnice med posameznimi montažnimi elementi so izpolnjene z elastičnim lepilom, ki se širi in je odporno proti nizki temperaturi.

Vode se zapirajo...

Ribiška družina iz Ribnice nima v upravljanju le voda v občini, pač pa vse od Jasnice do Rašice in Roba. »Najmočnejše« so Ribnica, Bistrica in Rašica, je pa še precej manjših potokov. Rednih članov ima družina okrog 60 ter dvajset mladinoev. Mladinsko sekcijo so ustanovili prav z namenom, da poživijo ribištvo tudi med mladino, da bi se že od mladosti uvajala v »skrivnosti« ribištva, in pa da bi kar najbolj omejili krivolov. Odprimo vrata vsem, pravijo, pri tem pa poskrbimo za disciplino.

Družina je že prejšnja leta redno vlagala ribji zarod, nikdar pa toliko, kakor letos. Vložili so 500 kilogramov (3000) morskih rib, kar predstavlja vrednost okrog 370.000 din. Morske ribe so vložili zato, da bodo vode lahko že kar takoj izkoriščali predvsem v turistične namene. Letos je lovilo v ribniških vodah že precej domačih in nekaj tujih turistov.

Novembra bodo sprejemali nove člane — ribiče. Že zdaj jih je nekaj tudi iz Kočevja in Ljubljane.

Vode se zapirajo, pravijo ribiči. Zdaj je dovoljeno loviti samo še ščuke in belice...

Več tisoč voznikov v šoli AMD

Nad 2.800 tečajnikov in več sto obveznikov predvojaške vzgoje v avto-šoli ter vrsta prireditev in organiziranih voženj po domovini v zadnjih šestih letih — vse to pomeni krono uspehov novomeškega Avtomoto društva, ki je v nedeljo, 11. oktobra, proslavilo 18-letnico obstoja. Društvo si je do zdaj zlasti prizadevalo vzgajati dobre in disciplinirane voznike motornih vozil, medtem ko je v športni smeri začelo delati šele v zadnjih letih. Letos je razpisalo prvo turistično vožnjo po Sloveniji z namenom, da bi čim več ljudi obiskalo in videlo turistične in zgodovinske kraje v republiki. Teh voženj se je udeležilo več kot 300 voznikov motornih vozil iz vse Slovenije.

Nedeljska prireditev pod pokroviteljstvom predsednika občinskega odbora SZDL Slavka Dokla se je pričela s slavnostno vožnjo motornih vozil skozi Novo mesto. Zatem je bilo v gasilskem domu zborovanje, na katerem so razglasili zmagovalce prve turistične vožnje. Spretna vožnja z motorji, za katero je bilo veliko zanimanje, je zavoljo dežja odpadla. Popoldne je bila v prostorih Doma JLA društvena zabavna prireditev.

Predsednik občinskega odbora SZDL Novo mesto, tov. Slavko Dokl, izroča novi društveni prapor tov. Henriku Cigoju, predsedniku AMD Novo mesto

S tem, da sta dobili Bela krajina in Dolenjska sodobno asfaltno cesto čez Gorjance, so dozoreli vsi pogoji, da bi se amaterski avtomoto šport v tem okrožju še bolj razvil. Menijo celo, da bi v prihodnjem letu na Gorjancih lahko organizirali razna prvenstva. Na ta način bi se uresničile tudi večletne želje novomeškega društva, ki je ob pomoči pripravljeno organizirati take prireditve.

Trojčki niso nikoli sami

Lojze Korene mora kar pridno pomagati ženi, kadar daje trojčkom jesti. Pavlu je ravno držal stekleničko z mlekom v ustih, ko smo pretekli teden spet obiskali malčke v Segonjah. Vsi trije otroci prav lepo uspevajo, vendar ima Anica še najbolj polna lička. Kadar jih neso na toplo jesensko sonce, zadovoljno mežikajo v svetlobo, pri tem pa glavice že kar trdno držijo pokonci.

Stara mama so morali domov v Orle in Korenetova sta ostala z otroci sama. Dela imata čez glavo. Majhna kmetija skoro nič ne vrže, kljub temu je bilo dela na njivi in v vinogradu precej. »Kako uspeta pri treh otrocih vse to opraviti?« smo ju vprašali.

Ata Korene je povedal: »Zjutraj grem z doma in se vrnem samo na južino, pomagam nahraniti otroke, potem spet grem in me ni domov do večera. Žena ne more z menoj, ker se bojiva otroke puščati same. Se niso bili eno uro sami. Včasih jih popoldne popazi sosedova Mici, ko pride iz šole, medtem mi pride žena pomagat. Moja sestra hodi prat pšenice, vse ostalo delo z otroci pa opravi žena sama.«

— Ali še kaj potrebujete?

— Kdaj boste dobili nova okna?

»Upam, da kmalu. Mizar doslej ni imel časa, ker je bila trgatev, rekel pa je, da jih bom v kratkem dobil. Drugega za zdaj ne potrebujemo. Smo skromni in smo veseli, da so nam ljudje toliko pomagali.«

RIA BAČER

Za trojčke: 536.507 dinarjev

Prispevki naših bralcev za trojčke počasi dohajajo, kljub temu pa smo še dobili pa-ki ga je poslal A. Schmidt iz Manheima, den tega pa 740 din, darilo Otta Škarje iz Jolieta v Ameriki. Vseh prispevkov se je zbralo 536.507 din. Od tega smo že plačali 287.805 din za plačilo računov v trgovini »Dolenjka« v Škocjanu in v treh nemških trgovinah, 50.000 din smo poslali prerenetovim za najnujnejše gotovinske izdatke, 38.641 din pa je računalo podjetje »Elektro« za popravilo priključka in električne inštalacije v Korenetovi hiši.

Ostanek denarja je v naši blagajni in je namenjen za opeko, za okna, živila in pralne raške ter za vse drugo, kar bodo Korenetovi potrebovali.

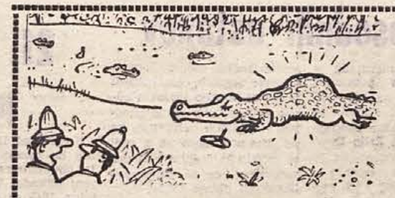

— Vedno sem mu pravil, naj nikar ne hodi s fičkom v Afriko!

— Prosim, zabijte gol! Na športni stavi sem stavil na vašo zmago!

SMEH STOLETIJ

Pitagoro so vprašali, kaj misli o človeškem življenju.

»Človeško življenje,« je odgovoril, »je kot olimpijske igre. Nekateri postavijo stojnice, trgovine in mislijo samo na dobiček, drugi si prizadevajo za slavo v borbi, ostali pa so samo gledalci.«

* * *

Slavni pisec basni Ezop se je zamišljen sprehajal pred mestnimi vrati. Tu ga je srečal visok uradnik in ker se mu je mož zazdel sumljiv, ga je vprašal:

»Kam greš?«

»Ne vem,« je Ezop raztreseno odgovoril.

Uradnik je pomislil, da je to kak potepuh in ga je dal zapreti. Ko ga je pripeljal v zapor, mu je Ezop rekel:

»Vidiš, da sem ti povedal resnico. Saj nisem mogel vedeti, da me vodi pot v zapor.«

* * *

Pred slavno bitko pri Termopilah so se hoteli številčno nadmočni Perzijci ponorčevati iz maloštevilnih Špartancev in so jim sporočili po slu:

»Toliko nas je, da bodo naše puščice zatemnile sonce.«

Toda Špartanci jim niso ostali dolžni:

»Tem bolje, borili se bomo v senci!«

* * *

Leonidova žena Gorgona, hrabra Špartanka, je dala sinu, ki je odhajal na vojno, ščit in dejala:

»Vrni se z njim ali na njem!« (Padle vojščake so namreč Grki v znak časti nosili na ščitih.)

Svojega moža, ki jo je takrat poslednjič pozdravljal, pa je vprašala:

»Kakšen spomin mi zapuščaš?«

»Dovoljujem ti, da se poročiš z drugim hrabrim možem, ki bi bil vreden mojega spomina, in želim ti, da bi postala mati sinov, ki bi bili vredni obeh.«

Saša Dobrila: ARGONAVTI

Pri stoletniku IVANU BEVCU

PRI STOLETNIKU zvorilOG, Bil je čas trgatve in jesenskega veselja, za Bevčevega očeta pa srečen dan. Na domačiji v Cerkljah pri Brežicah so se okrog njega spet zbrali še živi otroci.

Ivan Bevc je doma iz Hudega pri Novem mestu. V Cerklje se je priselil pred 66 leti. Zaposlen je bil kot cestar, na cesti je delal vse do leta 1933, ko je bil upokojen. Leta 1938 je domačijo izročil sinu Francetu, ki je še zdaj gospodar. Njegova žena Zalika je o jubilantu povedala: »Apetit ima dober, le kokošjega mesa ne more več. Vino pa rad pije, vsak dan tri deci. Vse življenje je bil zdrav, preč 40 leti je imel revmo, ki ga še zdaj včasih muči.«

Bevčev oče se ima s čim pohvaliti, čeprav mu življenje ni bilo postlano z rožami. V prvi svetovni vojni je bil kot avstroogrski vojak v Ljubljani, Trstu in Bosni odlikovan za hrabrost. Bolj pa ceni srebrno medaljo za delo, ki jo je dobil za vestno delo na cesti.

Imel je sedem otrok. Danes je še pet živih. Oženjen je bil 55 let. Zlate poroke ni obhajal, ker mu je prezgodaj umrla žena. To je bilo pred 12 leti.

Danes dobiva Bevčev oče težko prisluženo pokojnino. Doma ga lepo negujejo, četudi je veliko dela. Ob lepem vremenu počiva pred hišo, druge dneve ostane v sobi. Če dopoldne dolgo spi, popoldne ne počiva. Že dve leti pa ne more sam nikamor. Potrebna mu je pomoč pri hoji.

Jubilantu želimo še veliko zdravih in zadovoljnih let in da bi se še večkrat sestal s svojo družino.

OSKAR GERJEVIČ

Nov polet v vesolje

12. oktobra malo pred poldnem so sovjetske radijske postaje sporočile v svet novico, da so istega dne ob 10.30 po moskovskem času v Sovjetski zvezi izstrelili vesoljsko ladjo »Voshod« s tremi vesoljeplovci. »Voshod« se je po 24 urah vrnil na Zemljo. Tričlansko posadko so sestavljali: Vladimir Komarov, komandant »Voshoda«, polkovnik, star 37 let, oče dveh otrok, Boris Jegorov, zdravnik, star 27 let, oče enega otroka, specialist za vesoljsko medicino in Konstantin Feoktistov, znanstvenik, star 38 let, oče enega otroka, doktor tehničnih znanosti. »Voshod«, ki je zelo prostoren (nazvali so ga »kozmobus«) je obletel zemljo v 90,1 minuti, njegova največja oddaljenost od zemlje je bila 409 km, najmanjša pa 178 km. Izstrelitev »Voshoda« — kozmične ladje velikana je bre dvoma zelo približala uresničitev poleta na Luno.

Lepo povest

bomo začeli objavljati čez nekaj tednov na straneh Dolenjskega lista! Ne zamudite začetka — poravnana naročina vam jamči, da boste vsak teden redno prejemali naš domači pokrajinski tednik!

Najdražja zgradba na svetu

Ogromni novi most, ki ga bodo uradno predali prometu 21. novembra in ki bo povezoval newyorško pristaniščе s State Islandom, bo največji most na svetu in najdražja od vseh zgradb na svetu. Most je dolg 4260 čevljev, za 60 čevljev daljši od Zlatih vrat v San Franciscu, stroški njegove izgradnje pa znašajo nad 325 milijonov dolarjev.

Ta ogromna zgradba bo nosila ime italijanskega raziskovalca iz 16. stoletja Giovanija Vergianija; letemu pripisujejo zaslugo, da je leta 1524 odkril newyorško pristanišče.

MALI OGLASI V NAŠEM LISTU VAM PRINESEJO ZANESLJIV USPEH!

Pavel Zore in njegovih 30 kanarčkov

— Kaj je ima ta človek v kovčku? — so se že večkrat spraševali ljudje, ko so videli Novomeščana Pavla Zoreta potovati na avtobusu ali v vlaku. Lep, a malo nenavaden kovček vedno skrbno pazi, včasih pa se iz njega zasliši čudno žvrgolenje.

Malo ljudi v Novem mestu ve, da je tovariš Zore poslovodja v trgovini s suho robo zato, ker pač mora živeti, sicer pa mu vse na svetu pomenijo kanarčki — majhni, lepo pisani ptički, ki znajo milo zapeti, če jih kdo nauči. Pavel Zore nerad govori o svojih ptičah, vseeno pa je, ko smo ga obiskali, po dolgotrajnem prigovarjanju le povedal:

— Že moj oče, stari oče, ded in praded so se ukvarjali s ptiči. Ptičarija je pri nas že v rodu in ptice so tudi moje največje veselje. Trenutno imam 30 kanarčkov, kadar so mladiči, jih imam tudi 100. Z njimi pa je veliko dela. Že dve uri pred službo vstanem, čistim kletke in pripravljam zanje hrano. Dajem jim mešanico oljnate repe, svetlega semena, negra in solatrega semena, mladiči pa dobivajo sveža jajca. Ta stvar veliko stane in četudi kakega ptiča prodam, ne dobim nikdar nazaj vloženega denarja.

— Je pri nas več takih ljubiteljev ptic?

— Na Dolenjskem sem edini, v Ljubljani in drugje pa jih je nekaj. Včlanjeni smo v Društvu za varstvo in vzgojo ptic.

— Ali res vaši kanarčki tako lepo pojo?

— Res, je dejal in se nasmehnil, — Že večkrat sem z njimi potoval v inozemstvo na razstave, kjer sem bil naradi njihovega petja nagrajen.

— Kje in kakšna priznanja ste doslej dobili?

— V Ljubljani in v Parizu sem dobil 1. nagrado, v Nemčiji pa, kjer nas je več Slovencev nastopalo za naše društvo, smo bili tretji. Lep uspeh sem dosegel tudi v Italiji in Avstriji.

— Kako ocenjuje ptičje petje? Po kakšnih merilih?

— Poleg strokovnjaki ocenjujejo kolekcije ptičev, kakšnih, osmih ali dvanajsti kanarčkov, ki morajo po kriterijih, globino in mirno petja, za kar je določeno število točk, ki jih ima najboljši.

— Vam je dolga pot s Francoja, Italijo, Nemčijo in Avstrijo delala težave?

— Potovanje je dobro minilo brez nevšečnosti. Kolekcijo ptičev, s katerimi nastopam, imam poseben kovček, v katerem ima vsak ptič svojo kletko.

— Ali bi lahko vaše ptice zmagovalke fotografirali?

— To pa ne! — je odločno pribil. — Zdaj je ravno čas, ko menjajo perje in če pride kdo zraven, se splašijo, potem nočejo peti. En tak obisk mi lahko vse pokvari...

Ra.

Sladki spomini na letošnjo trgatev... — zdaj vise samo še na šparonih v zidanicah... (Foto: Polde Grahek)

NENAVADNA PRIDIGA

Takšne pridige verniki v Porzensnu pri Kölnu še niso slišali. Na prižnico se je povzpel 35-letni kaplan Ingo Meinka in sporočil vernikom, da se bo v kratkem poročil, po službi božji pa se je odpeljal neznano kam. Kölnski generalni vikarist o kaplanovih načrtih ni vedel ničesar. Od novega leta je v Nemčiji to že tretji primer, da je katoliški duhovnik pustil cerkev in se oženil.

Ne tarnajte, da iz vaše občine ni dovolj člankov v komunskem glasilu! Raje se odločite in napišite primeren prispevek, ki bo koristil vsem

V novi kavarni

3. oktobra je v Metliki podjetje Mercator iz Ljubljane odprlo kavarno, tik bifeja na Cesti bratstva in enotnosti. Sicer majhni, a lepo in sodobno urejeni prostori, so bili Metliki menda res potrebni, kot je povedal poslovodja Danijel Makar:

— Že v prvem tednu poslovanja se je pokazalo, da je Metlika tak lokal potrebovala. Imamo prav lep obisk, saj iztržimo vsak dan okoli 200 tisoč dinarjev, ob nedeljah pa še dosti več. Ekspres kava, ki jo prodajamo po 30 din, gre prav dobro v promet, pa

tudi različne alkoholne pijače. Lokal je odprt od pol šestih zjutraj do osmih zvečer.

— Ali je bila otvoritev slovesna?

— Kavarnico smo kar na tiho odprli, pač pa nas je naslednjega dne obiskala sindikalna podružnica Mercator iz Ljubljane, ki je priredila izlet na Vinomer.

— Napisna tabla vam vendarle še manjka. Ali jo boste naknadno dobili?

— Seveda jo bomo. Vse Mercatorjeve poslovalnice v Metliki bodo dobile nove napisne table.

METLIŠKI TEDNIK

Dvajset let pravosodnih ustanov

V črnomaljskem Domu kulture, kjer je v februarskih dneh leta 1944 zasedal SNOS in dal temelje ljudske oblasti na osvobojenem ozemlju, so 11. oktobra proslavili 20-letnico slovenskih pravosodnih ustanov. Razen številnih pravnikov, predstavnikov sodišč, javnih tožilstev in pravobranilstev ter članov Zveze društev pravnikov iz vseh slovenskih mest, so zboru v Črnomlju prisostvovali tudi podpredsednik skupščine SRS dr. Marijan Brecelj, zvezni sekretar za pravosodje Arnold Rajh, zvezni javni tožilec dr. Franc Hočevar, republiški sekretar za pravosodno upravo France Kutin, dr. Teodor Tominšek, Vlado Krivic, Zoran Polič, prvi načelnik sodnega oddelka pri Glavnem štabu NOV in POS in drugi.

Zborovanje je začel France Kutin, ki je poudaril, da je namen srečanja pravnikov obuditi spomine na čas pred dvajsetimi leti. Zatem je predsednik občinske skupščine Črnomelj inž. Rado Dvoršak v imenu Belokranjcev izrazil veselje ob srečanju z ljudmi, ki so delali v teh krajih v času, ko se je na Slovenskem porajala prva ljudska oblast.

O nastajanju pravosodja med NOB na Slovenskem je spregovoril Zoran Polič. Tovariš Polič je podčrtal, da je bilo že med NOB sodstvo in pravno urejanje odnosov globoko ljudsko, humano in osnovano na vseh načelih zakonitosti, v čemer se je bistveno razlikovalo od pravosodja v družbenem sistemu do revolucije. Dodal je, da so se ti principi do danes že močno razviti tudi v samoupravnih organih, kar pomeni pravo afirmacijo ljudskih odnosov, kajti zakone in predpise narekuje življenje, ne pa obratno. Danes pa si tudi že močno in čedalje bolj prizadevamo, da bi vsepovsod likvidirali oblast aktov.

NOVICE ČRNOMALJSKE KOMUNE

Udeleženci zborovanja ob 20-letnici pravosodnih ustanov so si kasneje ogledali vrsto spomenikov in druge zanimivosti v Črnomlju, kjer so bili položeni temelji ljudske oblasti na Slovenskem.

21. oktober, krajevni praznik Vinice

V dneh od 19. do 21. oktobra bo minilo 21 let, odkar je okupatorjev vojaški škorenj prizadel Vinico. 19. oktobra 1943 so nemški vojaki začeli z napadom preko Kolpe, ki je bil sestavni del nemške oktobrske ofenzive. Proti pričakovanju so naleteli na močan odpor borcev viniške Komande mesta, ki so zadrževali napadalce kar 3 dni. Umaknili so se šele nato, ko so izvedeli, da so Nemci že v Črnomlju in da jim lahko pridejo za hrbet. Ko je sovražnik vdrl na viniško področje, je začel ropati in požigati. Požgal je nekaj hiš na Vinici (mnogo je bilo prizadetih v poprejšnjih 3-dnevnih bojih) ter upepelil Sečja selo. Okupatorjevo soldatesko so kmalu nato pregnale partizanske brigade in vsa Bela krajina je bila odtlej do konca vojne svobodno ozemlje.

● Po vojni se Vinica razvija v turistični kraj. V poletju jo že zdaj obišče po 3000 turistov. Privabljajo jih naravne lepote, taborni prostor z gostiščem, topla Kolpa in gostoljubnost domačinov. Prihodnje leto nameravajo Viničani urediti parkirni prostor ob campingu ter slačilnico ob kopališču. Upajo, da bodo delavci Cestnega podjetja začeli z asfaltiranjem ceste od Črnomlja do Vinice.

● Zaradi vse višjih potreb v zdravstvu bodo prihodnje leto začeli graditi montažno stavbo za zdravstveno postajo. Morda bodo nato le dobili stalnega zdravnika in zobozdravnika.

● Še letos bodo Begradovi gradbinci uredili dvorano in prostor za šolsko mlečno kuhinjo v nedograjeni šolski stavbi.

● Krajevna organizacija ZB je pričela z gradnjo grobnice padlih borcev v NOB. Na viniškem pokopališču jo bodo dogradili do 29. novembra.

● Krajevna organizacija SZDL ima v klubskih prostorih televizor in knjižnico; na razne pomenke in predavanja se ljudje radi zbirajo.

VINICA VABI!

Družbene organizacije iz Vinice vabijo na proslavo krajevnega praznika, ki bo v nedeljo 18. oktobra ob 14. uri v kinodvorani na Vinici, vse preživele borce NOB, ki so se borili v Beli krajini, predstavnike ljudske oblasti in političnih organizacij ter domače prebivalstvo. Tudi tokrat bomo na tovariškem srečanju obudili spomine na dni ljudske revolucije in boja proti okupatorju!

18. oktobra na svidenje na Vinici!

● Viničani so v povojnem obdobju postorili marsikaj, želja po napredku pa jih še vedno preveva. Zelo radi bi vodovod, ki bi rešil problem pitne vode, pa tudi frizer bi bil v turističnem kraju potreben. **Ob njihovem prazniku jim želimo veliko uspehov, predvsem pa to, da bi bila v prihodnjem letu uresničena njihova največja želja: asfaltiranje ceste proti Vinici!**

Prihodnje leto 41 milijonov za socialno varstvo

— Letos smo popisali po vseh vaseh in zaselkih družbene pomoči potrebne občane. Ugotovili smo, da imamo 90 ostarelih ljudi in defektnih oseb, ki se ne morejo sami preživljati. Letos in že vsa prejšnja leta pa je bil občinski proračun tako pičel, da nikakor ne moremo vsem pomagati. Povprečno 2,500 din na mesec socialne podpore smo letos dajali 21 ljudem; med temi jih je nekaj prejemalo samo tisočaka, drugi malo več, vendar so samo trije dobivali več kot pet tisoč din.

— Po zakonu so za ostarele starše dolžni skrbeti njihovi otroci. Ali na vašem področju to upoštevate?

— Kjer je le mogoče, skušamo vsaj del prispevkov za vzdrževanje dobiti od otrok, vsi pa nimajo svojcev. Če bi v Metliki lahko zaposlili več moške delovne sile, fantje ne bi tako množično odhajali zdoma in se zaposlovali drugod. Doma bi zaslužili, zraven pa še oskrbovali kmetijo.

— S kolikimi sredstvi razpolaga letos socialno skrbstvo?

— V proračun je bilo odobrenih 7,125.000 din. Če bi hoteli kriti vsaj najnujnejše potrebe, bi morali imeti več kot 11 milijonov.

— Za katere stvari je doslej najbolj manjkalo denarja?

— Pravzaprav za vse, vendar smo za socialne podpore — tako stalne kot za občasne — za oskrbe v domovih in zdravljenje le nekaj dali, medtem ko za kategorizacijo otrok, letovanja in šolske mlečne kuhinje ni bilo de-

narja. Posamezne izredno kritične primere smo sicer vseeno reševali, sistematično pa za te stvari nismo dajali sredstev. Na našem področju je precej telesno ali duševno prizadetih oseb. Če že starejšim ne moremo pomagati do pokojnin, bi morali vsaj mlajšim. Žal je doslej tudi defektna mladina ostajala doma. Leta teko in kasneje morda ne bo več časa, da bi se lahko učili in bodo vse življenje ostali v breme družbi.

— Ali ni nobenih izgledov za izboljšanje sedanjega položaja?

— So, in to me najbolj veseli! Že letos bomo v okviru rebalansa občinskega proračuna dobili nekaj več za priznavalnine, socialne podpore in vendarle nekaj denarja za kategorizacijo defektnih otrok ter šolske mlečne kuhinje.

— In prihodnje leto?

— V predlogu predračuna za leto 1965 je za socialno varstvo predvidenih 41 milijonov, kar je šestkrat več kot letos. Že zdaj pa vemo, da kljub tako visoko dvignjeni postavki ne bo dovolj, da bi vsem 90 pomoči potrebnim občanom lahko redno pošiljali denar. Samo 60 jih bo prišlo v poštev, kar je spet trikrat toliko kot letos.

— Ker je na področju Bele krajine veliko socialnih problemov, je čudno, da nimate centra za socialno delo, ki bi te stvari lahko strokovno obravnaval.

— Na ustanovitev lastnega centra ne moremo misliti. Preveč stane, o medobčinski ustanovi, ki bi te stvari reševala, pa bi se lahko pogovarjali. Dobili pa bomo kmalu svojega socialnega delavca, katerega štipendiramo. **R. B.**

DOPISUJTE V DOLENJSKI LIST!

Darila za slepega Franca Sajevca

Na članek, objavljen v 38. številki našega lista z naslovom »Ljudje, pojdite pogledat!«, v katerem smo opisali nevzdržne razmere slepega starčka Franca Sajevca iz Črnomlja, smo dobili več pisem in tudi nekaj prispevkov. — 1500 din je poslala 77-letna ženica iz Novega mesta, 4158 din neznani darovalec iz Anglije, pred dnevi pa smo dobili pismo naslednje vsebine:

»Po objavi članka o razmerah slepega Franca Sajevca iz »Belte« zbral nekaj sredstev. Danes smo vam po pošti nakazali 40.266 din in predlagamo, da s tem denarjem kupite najnujnejše za omenjenega starčka.

Nerodno nam je, ker smo Belokranjci in Črnomaljci, pa doslej nismo vedeli, v kakšnih razmerah živi Franc Sajevec. Vendar, ljudje smo ljudje, vsak živi v svojem delu in s svojimi skrbmi. Novinarju in Dolenjskemu listu smo hvaležni, da sta nam pokazala socialni primer, za katerega nismo vedeli. Ta naš skromni prispevek naj vsaj delno popravi zamujeno. Želimo, da to objavite, da bi tudi drugi videli in se spomnili na svojo dolžnost do sočloveka.

Delovni kolektiv podjetja
Belt *Črnomelj.*

Darila, namenjena Francu Sajevcu, bomo te dni s socialno delavko občine Črnomelj izročili imenovanemu oziroma mu kupili najnujnejše. **UREDNIŠTVO LISTA**

Na obisku pri metliškem zdravniku

V ordinacijski sobi metliškega zdravstvenega doma smo se naenkrat znašle tri ženske pred dr. Eugenom Bienenfeldom. Ena je že sedela na stolčku pred pisalno mizo, mene je pripeljal uslužbenec sprejemne pisarne, mamica s Hrvaškega pa jo je za nama ucvrla skozi odprta vrata:

— Samo nešto bi pitala, doktore!

— Malo počakajte! Ne vsi naenkrat! je miril zdravnik. — Samo trenutek...

— Minuticu samo... se ni dala odgnati ženska. — Samo noge me bole, ništa drugo!

Po nadaljnjem prigovarjanju je zdravniku le uspelo strino spraviti skozi vrata v čakalnico, podpisal je še recept tovarišici na stolu, nato pa dejal:

— Vidite, tako je biti zdravnik na podeželju. Dela čez glavo, za štiri zdravnike bi ga bilo dosti, pa sva samo dva.

— Metliška občina ni tako velika...

— Če bi prihajali k nam samo metliški občani, ne bi bilo toliko dela. Kot vidite, pa imamo tudi bolnike s Hrvaškega in tudi iz črnomaljskega konca. Res pa je zadnje dni tudi več naših občanov bolnih. Zadnja dva meseca so imeli ljudje toliko dela, da tudi k zdravniku niso utegnili. Minila pa je trgatev in zdaj prihajajo s svojimi težavami.

— Govorica vas izdaja za Zagrebčana. Kako, da vas je pot zanesla v naše kraje?

— Že kot študent sem prišel večkrat v Metliko z očetom, ki je imel opravke v tovarni Beti. Kraj sem že prej dobro poznal in tudi nekaj ljudi. V Metliko pa sem prišel z ženo in otrokom predvsem zato, ker v Zagrebu nisem dobil stanovanja. Tu mi je všeč in sem se že privadil, samo dela je preveč.

— Koliko bolnikov pregledate na dan?

— Kolikor jih čaka! Pri nas ne odklanjamo bolnikov in četudi je ura že dve ali tri popoldne, smo tu toliko časa, da pridejo vsi na vrsto. Pregledujemo počasi, z temeljito in prenekaterega pošljemo še v laboratorij na preiskave. Kadar sem dežuren, imam popoldne in ponoči še obiske na domu. Danes sem spal samo tri ure...

— Je zaslužek dober?

— Kakor se vzame. Nadurnega dela pri nas ne plačujemo, ker varčujemo za sklade, osebni dohodki oziroma osnova pa ni večja od zaslužka tehnika v industrijskem podjetju. Po normi socialnega zavarovanja naj bi na dan pregledali 24 bolnikov, vendar takega dne v Metliki še nisem doživel. Drugih dvakrat toliko bolnikov pregledamo pravzaprav zastonj, ker nismo plačani po učinku.

— Boste v Metliki tudi ostali?

— To je težko reči. Tu nimam možnosti za strokovni napredek in specializacijo. Verjetno se bom za to odločil, kdaj in za kakšno specializacijo, pa še ne vem. Zaenkrat ostanem pri Metličanih, saj so dobri ljudje!

KAJ PRAVIJO NAŠE ZADRUGE O VASKIH STROJNIH SKUPNOSTIH:

Tudi zato bi morali biti krediti!

ODKRIT RAZGOVOR

Danes objavljamo še odgovor Kmetijske zadruge Novo mesto na vprašanje, ki ga je postavil tovariš Janko Pečarič iz Čuril pri Metliki.. Skupno z odgovoroma KZ Metlika in Črnomelj so stališča 3 naših zadrug do Pečaričevih vprašanj zdaj jasna in razložena. Vse zadruge so opozorile, da bo treba dobiti tudi kredite za nabavo manjših kmečkih strojev, vse pa so se tudi izjavile v prid vaškim skupnostim. Dovolj je torej gradiva in pobud, da bi ustrezni organi o perečem Pečaričevem vprašanju in treh zanimivih odgovorih KZ Črnomelj, Metlika in Novo mesto zavzeli svoja stališča in začeli stvari konkretno reševati! Zdaj so zares potrebna samo še dejanja, saj je tovariš Pečarič lepo načel važno vprašanje, ki zanima vse naše kmetovalce, zadruge, zadružne svete in pravzaprav vso našo javnost! Javna tribuna za taka in vsa podobna vprašanja pa je v našem medobčinskem glasilu SZDL vsak čas odprta vsem našim bralcem in vsem občanom.

Kako razširiti kooperacijsko sodelovanje z individualnimi kmetijskimi proizvajalci že dolgo časa razpravljamo in ugibamo, kaj bi bilo boljše. Sklepamo pogodbe, nudimo semena, gnojila in drug reprodukcijski material ter nazadnje ugotovimo, da pravega kooperacijskega sodelovanja še vedno ni. Vzroki niso samo enostranski, ampak

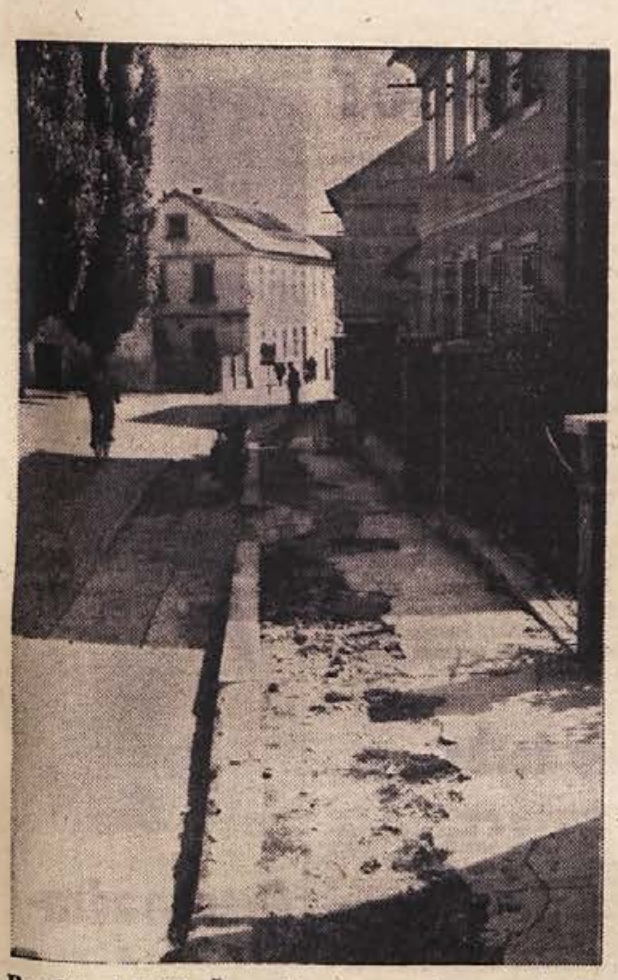

Razriti pločniki Črnomlju prav gotovo ne bodo v ponos, zlasti ne, ko bo prihodnje dni položen asfalt na obnovljeni cesti od Metlike do Črnomlja. Tudi tu bo treba hitro ukrepati, da bo podoba mesta še privlačnejša! (Foto: P. G.)

Ustanovljen aktiv ZMS v občinski upravi

Mladinci, ki so zaposleni v upravi trebanjske občinske skupščine, do nedavnega niso imeli svoje organizacije. Svoj aktiv so ustanovili šele 30. septembra. Za predsednika so izvolili Boža Lamovška, za sekretarko pa Rozi Peček. Na ustanovnem sestanku organizacije so poudarili, da se bo poslej mladina lažje poglabljala v delo na svojem delovnem mestu, spoznavala sodelavce in lažje razlikovala vlogo mladinca v državni upravi od tiste v podjetjih ali kje drugje. Na svojih sestankih se bodo pogovarjali tudi o tem, kakšen naj bi bil pravilen lik mladinca — uslužbenca in v čem se naj razlikuje od likov ostalih poklicev, ki jih opravljajo mladinci.

V svetih tretjina odbornikov

Ko bo pretekel mandat sedanjim, bodo v trebanjski občini izvolili enajst novih svetov. Po ključu, ki ga predvideva ustrezen občinski odlok, bodo imeli sveti 77 članov, med katerimi bo skoraj tretjina odbornikov. Člane bodo imenovala občinska skupščina družbeno-politične in delovne organizacije. Na nove svete bo občina prenesla vrsto zadev, katere zadeve so to, pa je določeno s posebnim odlokom.

Najtežji je zadnji inštrument

Stane Peček, nedavno izvoljeni predsednik občinskega komiteja ZMS v Trebnjem, je hudomušno mežikal v sivino prvega oktobra, ko sem mu zastavljal vprašanja.

— Vidiš, osem let sem prebiral inštrumente pri vojaški glasbi. —

— In kolikim inštrumentom znaš izvabljati mile zvoke? — sem brenknil ob struno njegovega nekdanjega poklica in sedanjega »konjička«.

— Štiri dobro obvladam, dva manj.

— Na kateri inštument boš pa mladini igral?

Hitro je razumel smisel vprašanja. — Na njeno zavest, — je kratko rekel in se pripravil, da odgovor še razširi. — Če mi bo mladina pomagala uglasiti kitaro, bo uspeh, če ne pa... Ne vem.

— To pa pomeni?

— Želel bi, da v prihodnje ne bi delali samo predstavniki aktivov. Zdaj je, žal, tako. Tudi na mladinskih sestankih se to pozna. Sestanki zaradi sestankov. Eden govori, drugi poslušajo. Razprave ni. Sestanek, tisti pravi, se začne šele zunaj. Po mojem je uspeh vsakega sodelovanja z mladino odvisen od neprisiljenega pristopa k mladincem. Prav to! Mladega človeka si je treba znati pridobiti.

Če boš nanj zviška gledal, se mu ne boš nikoli približal.

— Če oba isto misliva, je od tega odvisno delo vsakega aktiva, mladinske organizacije v celoti.

— Tako je.

— Kje, misliš, je potemtakem danes mladina?

— Na repu dogodkov. Zato je premalo upoštevana, zato je samo hišna pomočnica drugim organizacijam. Kadar so proslave, je mladina poklicana, da okrasi dvorano, izobesi zastave. To pa je premalo, to ni pravo delo mladine. To ni izraz njene zavesti!

— Je torej še vse preveč načelnosti v njenem delu?

— Prav teh.

— Pa nove oblike?

— V teh vidim rešitev. Le tega nihče ne ve, kakšne naj bodo. Često zvem, da zmanjka mladini moči za finiš. V Zagorici so na primer študirali neko igro, ko pa so sredi dela ugotovili, da ni režiserja, so odnehali. To ni prav.

— Kako si se sam pripravl za delo na položaju predsednika občinskega komiteja?

— Obiskujem aktive, da bi dobil podobo stanja in potreb.

— Kaj boš dal na eno prvih sej občinskega komiteja?

— Analizo tega, kako se v naši občini izkoriščajo sredstva za izobraževanje kadrov. Štipendije so pri nas zelo zelo nizke, kar ni v skladu z reševanjem kadrovske problematike.

Ivan Zoran

Smrad iz šentruperške mesarije

Šentruperška mesarija je lokal, ki ga največkrat obišče sanitarni inšpektor. To so povedali domačini, ki jih dan za dnem moti smrad odpadnih voda iz mesnice. Kanalizacije nihče ne čisti, zato se usmrajene vode razlivajo do stanovanjskih hiš. Pred dnevi je sanitarni inšpektor izločil iz prodaje kar za dva soda neprimernega mesa. S higieno sprta mesarija bo morala skupaj s kmetijsko zadrugo, v katere sestavi je, odpraviti pomanjkljivosti, saj menda tudi Šentruperčani zaslužijo večjo pozornost.

PRVA SODOBNA TRGOVINA NA MIRNI

6. oktobra so na Mirni svečano odprli preurejeno in povečano trgovsko poslovalnico »Dolenjke«. Ivanu Gričarju, poslovodji te prodajalne, so ob navzočnosti občinskih in krajevnih predstavnikov izročih ključe zastopniki delavskega sveta iz Novega mesta.

Prodajalna, ki so jo uredili v nekdanji poslovalnici trebanjske kmetijske zadruge (»Dolenjka« je te prostore odkupila lani), ima 100 kvadr. metrov prodajne površine, večja priročna skladišča in centralno gretje. Kot taka je ena najbolj urejenih in najmodernejših »Dolenjkinih« poslovalnic in ustreza najbolj zahtevnim okusom potrošnikov. V prodajalni, ki so jo sprva hoteli specializirati, (ker pa niso prišli do dodatnih prostorov, tega niso storili), nudijo veliko izbiro mešanega blaga. Potrošniki lahko v njej kupujejo prehrambene predmete in živila vseh vrst, tekstil in tekstilne izdelke, najrazličnejše tehnične predmete, po naročilu pa jim prodajalna lahko nabavi tudi pohištvo in drugo blago. Glede na kupno moč kraja in okolice pričakujejo, da bo imela preurejena poslovalnica približno še enkrat večji promet, kot so ga dosegli pred adaptacijo. Prav to govori o tem, da investicije (24 milijonov dinarjev) niso bile nekoristno naložene. S tem pa je naposled izpolnjena tudi dolgoletna želja prebivalstva, ki je na neštetih sestankih in zborih volivcev načenjalo vprašanje trgovine in preskrbe.

STANE KAVČIČ V TREBNJEM

Na povabilo občinskega komiteja ZKS je 8. oktobra obiskal komuniste trebanjske občine Stane Kavčič, član CK Zveze komunistov in glavni urednik revije »Teorija in praksa«. Tovariš Kavčič si je dopoldne ogledal nekatera podjetja in se zanimal za življenje delavcev, popoldne pa je v trebanjski zadružni dvorani z zbranimi komunisti izmenjal misli o nekaterih perečih vprašanjih mladine, kmetijstva, šolstva in predvidene delitve narodnega dohodka.

Tri variante za draginjsko doklado

Po približnih izračunih bodo v občini Trebnje potrebovali za izplačilo draginjske doklade zaposlenih več desetin milijonov dinarjev. Izdelali so tri variante. Po prvi bi v primeru, da bi izplačevali po 1.500 dinarjev draginjskega dodatka, potrebovali v gospodarstvu 25,287.000 dinarjev, v družbenih dejavnostih pa 3,619.000 dinarjev ali skupaj bruto 28,906.000 dinarjev do konca letošnjega leta. Če bi zaposlenim izplačevali po 2.000 dinarjev draginjskega dodatka na mesec, bi potrebovali v gospodarstvu 33,554.000, v družbenih dejavnostih 4,802.000, ali do konca leta skupaj 38,356.000 dinarjev. In po tretjem predlogu, če bi izplačevali zaposlenim po 2.500 din draginjskega dohodka na mesec, bi potrebovali do konca leta v gospodarstvu 41,821.000 dinarjev, v družbenih dejavnostih 5,985.000 dinarjev ali skupaj bruto 47,806.000 dinarjev.

Takšni so izračuni, delovne organizacije pa se odločajo v okviru tega, kolikor imajo sredstev na razpolago.

Razliko v ceni proračunu!

Samostojni peki in pekarije v naseljih trebanjske občine bodo po sklepu občinske skupščine odvajali razliko med staro in novo ceno (od 17. julija) moke in kruha občinskemu proračunu.

PRENIZKE ODKUPNE CENE

Šentruperška odkupna postaja bi imela večji promet, če bi bile cene kmetijskih pridelkov boljše. Prenizke odkupne cene odvračajo kmetovalce od tega, da bi prodali več svojih pridelkov.

Selitev odložena

ADOLF GRUM, šolski upravitelj v Trebnjem, je pred kratkim povedal:

»Prav gotovo ni nikjer tega, da bi imeli v enem kraju pouk kar v šestih stavbah, kot pri nas. Zato vsi z radostjo čakamo na trenutek, ko bo prišlo sporočilo, da se lahko vselimo v novo šolo. Najprej so napovedali, da bo to že ob koncu prihodnjega meseca, zdaj pa kaže, da letos s tem ne bo nič. Računamo pa, da bomo prihodnje šolsko leto že poučevali v novi šoli.«

Matični urad Mirna

Rojstev in smrti septembra ni bilo. Poročili so se: Andrija Delja, medicinski tehnik iz Dubrovnika, in Marija Žibret, učiteljica iz Hrastnika; Jože Možina, traktorist iz Drage, in Zofija Strgar, delavka iz Mirne.

Metlika : Novo mesto 14:14

Prvenstvena rokometna tekma medobčinske lige. Igrišče v Metliki Gledalcev 100. Sodnik Vrga iz Črnomlja — slab.

Metlika: Tomc, Matekovič 1, Fux, Krašovec 1, Petkovič 1, Kočevar 3, Gabrijan 7, Horvat, Mozetič 1

Novo mesto: Marn, Vidmar 4, Fifol 2, Kobe, Smerdu, Možina 1, Benčina 4, Vovk, Jaklič 2.

Tekma ni bila nič posebnega. Edino, kar je bilo zanimivega, je bila izenačena borba in nepresta-no menjavanje obeh moštev v vodstvu. Ob polčasu so sicer vodili domačini s 7:5, a so jih gosje ujeli in celo vodili z 12:9. Takrat je sodnik Vrga z nekaj nerazumljivimi odločitvami spremenil tok igre in ob koncu je bil rezultat 14:14. Vsekakor so Novomeščani zaslužili zmago.

Partizan Črnomelj : Rudar Trbovlje 5:2

Ekipa rokometašic iz Trbovelj je bila gladko poražena z razmeroma visokim rezultatom 5:2 (2:2). Domačinke so dosegale gole z nenadnimi protinapadi. Z dobro igro so zadovoljile okoli 300 gledalcev, sebi pa utrdile mesto na vrhu republiške rokometne lige.

V predtekmi sta se za točke v medobčinski rokometni ligi srečali prvo in drugo moštvo domačega Partizana in se razšli z rezultatom 26:5.

J. S.

Gostovanje mariborskih gimnazijcev

Gimnazijci iz Novega mesta so imeli v nedeljo v gosteh mariborske gimnazijce. V medsebojnem športnem dvoboju so se pomerili v odbojki, košarki, šahu in streljanju. Domačini so skoraj povsod nastopili oslabljeni, ker so najboljši športniki zastopali barve novomeških športnih klubov na različnih tekmovanjih. Izkupiček je bil zato precej siromašen. V košarki so domači zabeležili edino zmago, saj so bili uspešni s 76:72. Povsod drugje so bili uspešni Mariborčani: v ženski odbojki z 2:0, v moški odbojki z 2:1, v streljanju s 329:299 in v šahu z 9:1.

ŠAH V ČRNOMLJU

V nadaljevanju športnih srečanj sta se v Črnomlju srečali šahovski ekipi Cestnega podjetja iz Novega mesta in reprezentanca Črnomlja. Po treh urah so proti pričakovanju zmagali igralci šahovskega društva Črnomelj s 4:1. Za Črnomelj so igrali: Vanovič, Malerič, Zlogar, Šimon in Papež, za Novo mesto pa inž. Kotnik, Vodopivec, Kastelic, Arh in Ahčin. Od Novomeščanov je partijo dobil samo Vodopivec, čeprav so tudi ostali zelo lepo igrali.

15. oktobra, torej danes, ob 17. uri, se bodo pomerili igralci Cestnega podjetja s kombinirano ekipo Črnomelj — Metlika v odbojki. Tekme bodo v telovadnici osemletke.

Boljše pogoje metliškemu rokometu

Spet se je začela medobčinska rokometna liga, v kateri sodeluje tudi metliška ekipa. Trener Jože Mozetič je o težavah rokometašev povedal:

»Za medobčinsko tekmovanje smo se pripravljali precej časa, vendar smo večinoma dijaki vozači in se za vadbo težko dobimo skupaj. Ker smo začetniki, vsaj v jesenskem delu ni pričakovati velikih uspehov. Težave? Metliški Partizan je tako reven, da nam ne more nabaviti niti dresov niti golov, žoge in mrež. Bilo bi najbolje, da bi igrali pod imenom katere izmed domačih tovarn, ki bi nas lahko materialno podprla. Zdaj imamo 19 igralcev, precej zanimanja pa je tudi med osnovnošolsko mladino. Zapreka so prostori za trening in trenerji. Volja za delo je — ni pa pogojev! Ali se ne bi za šport našel kakšen dinar, da bi mladina raje zahajala na igrišče kot v gostilne?

—NI

★ VSEM SEMIČANOM ISKRENO ČESTITA ZA KRAJEVNI PRAZNIK DELOVNI KOLEKTIV

TOVARNE KONDENZATORJEV

» I S K R A «

S E M I Č

IGO — LJUBLJANA

TRNOVSKI PRISTAN 8

telefon 20-869, 21-747

- Projektiramo, izdelujemo in montiramo vso opremo za hotele, gostinske obrate, obrate družbene prehrane in bolnišnice.

KUPCEM IN POSLOVNIM ZNANCEM

se toplo priporoča

»VELETEKSTIL«

trgovsko podjetje s tekstilom na debelo in drobno

LJUBLJANA

MASARYKOVA 17

širši. Najprej, kar je negativno pri vsem tem, je nestabilnost trga in nenehno spreminjanje cen za kmetijske pridelke in različna potreba po nekaterih artiklih, n. pr. živina: več let veliko povpraševanje po mladi pitani živini, zdaj pa po plemenski živini itd. Kooperacijsko sodelovanje samo na podlagi sklepanja pogodb in s tem, da se kmetu priskrbi potrebni reprodukcijski material, nima več naše življenjske potrebe.

Industrija napreduje s tem, da nameša v svoje delavnice moderno strojno opremo, ker drugače ni več konkurenčna v hitrejši in boljši izdelavi, podobno pa je tudi v našem kmetijstvu. Prišli smo v dobo razvoja moderne kmetijske proizvodnje, katero pa lahko rešuje le dobra mehanizacija. Tako bomo mogli uporabiti vse agrotehnične ukrepe, ki jih zahteva kmetijski proizvod, da bo odgovarjal tržnim pogojem in da bo tudi količinsko zadosten. Vsi skupaj ugotavljamo, da število ljudi na naših kmetijah pada in tudi starostna doba je sorazmerno visoka. Zdi se nam, da je prvi in drugi problem, ki se pojavljata v našem kmetijstvu, poleg ostalega rešljiv tudi z dobro mehanizacijo. Ta bi pa morala biti prilagojena drobni kmečki proizvodnji. V zvezi s tem nastane vprašanje, kako rešiti ta problem nekatere tovrstne mehanizacije. O tem se že dolgo razpravlja, a prave rešitve še do sedaj ni. Naša kmetijska zadruga je nekako tega stališča:

1. Večje stroje, kot so mlatilnice in drugi, kateri ne zahtevajo strojnika, bomo dali v upravljanje vaškim skupnostim;

2. manjše stroje bi kreditirali za nabavo posameznim kmetom. To kreditiranje bi bilo samo na podlagi kooperacijskega sodelovanja. Doba kreditiranja naj bi bila za stroje od 3 do 5 let;

3. vse druge večje stroje pa lahko kmet naroči za opravljanje uslug pri naših strojnih odsekih.

Pri vsem tem nastane problem kreditov za nabavo manjših strojev. Tu se po navadi vse neha, ker ni denarja. Šele na ta način bi lahko od kmeta zahtevali, da mora zemljo dobro obdelati, uporabljati vse agrotehnične ukrepe, ker vemo, da primanjkuje delovne sile.

Za vse oblike kooperacijske proizvodnje bi morale zadruge dobivati posebne kredite pri bankah. Le na ta način bo možno kmeta vključiti v moderno kmetijsko proizvodnjo.

Novo mesto
Kmetijska zadruga

KRATKE IZ DEJAVNOSTI SZDL

Pred kratkim je bil v Ljubljani zaključen seminar za predsednike občinskih odborov SZDL. Poleg obravnavanja perečih gospodarskih vprašanj in premikov v gospodarstvu v zvezi z ukrepi Zveznega izvršnega sveta je bilo precej razprav tudi o nadaljnji rasti naše najširše družbene organizacije — Socialistične zveze. Številne razprave so pokazale, da je potrebno pri organizacijsko tehničnih in kadrovskih vprašanjih upoštevati že nove oblike in razmere, ki smo jim priče pri vsakodnevnem delu, in so plod razprav utrjevanja našega samoupravljanja.

Do konca letošnjega leta bodo v naši republiki izvedene letne konference SZDL. Z namenom, da bi letošnje priprave potekale čimbolj smotrno in uspešno, je občinski odbor SZDL Novo mesto ustanovil več komisij in večjo skupino družbeno-političnih delavcev, ki bodo izdelali okvirni program in predlog nove teritorialne razdelitve v občini. Večja skupina bo v kratkem obiskala vsak KO SZDL in z odborom te organizacije razpravljala o kadrovskih vprašanjih ter o vseh ostalih, ki spadajo v priprave za dobro pripravo letne konference SZDL. Občinsko vodstvo pravi, da bi letošnje konference obravnavale samo nekatera najvažnejša vprašanja in da bi občani bili že prej seznanjeni o vprašanjih, ki bodo obravnavana. Konference bi se morale bistveno razlikovati od zborov volilcev. Prinesti morajo novo kvaliteto in obliko, takšno, kot jo že dolgo časa pričakujemo.

Ob koncu oktobra bo razširjena seja plenuma občinskega odbora SZDL Novo mesto. Seje se bodo udeležili tudi predsedniki KO SZDL in se tako na osnovi rezultatov analize terena, ki jo je izdelala posebna delovna skupina (v februarju in marcu) pri občinskem odboru, seznanili s pomanjkljivostmi, ki jih bo treba pri nadaljnjem delu odpraviti. Poleg tega pa bo ta seja zadnji sestanek pred letnimi konferencami.

-s

BRŠLIN: žejni preko vode?

6. oktobra zvečer je krajevna organizacija v Bršlinu priredila javno tribuno o urbanističnem načrtu tega naselja. Zbralo se je blizu 150 ljudi, kar lepo priča o zanimanju stanovalcev Bršlina za ureditev soseske, ki ima zdaj po ocenitvi okrog 500 prebivalcev. Načelnik oddelka za gospodarstvo občinske skupščine Marko Ivanetič je v enournem predavanju pojasnil navzočim novomeške urbanistične težave, katere priprave za izdelavo generalnega urbanističnega načrta so opravljene, kakšno bo naselje v bodočih tridesetih letih in katera dela na terenu so že v teku.

V Bršlinu bodo koncentrirane tele panoge gospodarstva: industrija, gradbeništvo, skladišča, prometna dejavnost, hkrati pa je Bršlin zelo močan prometni center. Na površini 22 hektarov bodo razporejena tudi tri stanovanjska sosedstva za približno 4500 ljudi.

Čeprav so bile na steni pripete skice za urbanistično ureditev Bršlina, je povprečen poslušalec le stežka razumel, za kaj gre. Celo predstavnikom podjetij vse do konca tribune ni bilo jasno, kod naj bi tekle industrijske komunikacije (ki pa so bile istega dne že na pol dograjene), kot na primer osrednja industrijska cesta skozi Cegelnico ali pa vpadnica iz smeri avtomobilske ceste. Vtis, da je ves postopek strašno kompliciran in dolgotrajen, predvsem pa vzdušje, da so tudi podrobnosti že dokaj neomajno določene, je vzdignil dobro polovico poslušalcev, da so sredi sestanka — odšli domov.

Edino vprašanje, če bo hitra tranzitna cesta pred železniškimi skladišči dovolj odmaknjena od tirov in dovolj propustna za naraščajoči promet v bližnjih tridesetih letih, je našlo odgovor, da bo. Navzlic temu pa je marsikdo v dvorani podvomil, da bo taka cesta, še posebej, če upoštevamo nujno manipulacijo s kamioni pred takimi skladišči, lahko služila namenu več kot deset let! Ali pa jo bomo do takrat z razpoložljivimi denarnimi sredstvi sploh uspeli zgraditi? Ves pogovor se je šele na koncu zasukal okoli bodočega komunalnega centra, ki ga bodo zgradila trgovska podjetja. Za otroški vrtec bodo morale zbrati denar zainteresirane gospodarske organizacije.

Bršlinčani o usodi svojega naselja tokrat niso razpravljali. Črna tabla, kamor naj bi položili svoja mnenja, je ostala prazna.

m.

Iz šmarješke torbe

■ **Svet šole bo kot novi** samoupravni organ, ki bo nadomestil dosedanji šolski odbor, treba izvoliti tudi na šmarješki, osnovni šoli. O tem so se pomenili na nedavni seji šolskega odbora. Svet šole bo štel sedem članov, med njimi bo nekaj predstavnikov družbenih organizacij, staršev in učiteljev. Na seji šolskega odbora so ugotovili tudi to, da je stanovanjsko vprašanje učiteljev nerešeno in da bo treba razmišljati o gradnji stanovanj.

■ **O krajevni skupnosti** Šmarjeta so se pogovorili predstavniki družbenih organizacij na posvetu, ki je bil sklican pred kratkim. Bela cerkev bo imela svojo krajevno skupnost, Šmarjeta pa svojo. Izvolili so pripravljalni odbor, ki bo med drugim izdelal tudi predlog kandidatov za svet krajevne skupnosti, za potrošniški svet in za poravnalni svet. V svetu krajevne skupnosti bo, kot so se dogovorili, pet članov iz zburskega, sedem iz šmarješkega okoliša in pet iz okoliša Šmarjeških Toplic. V potrošniškem svetu bo pet članov iz vseh treh območij. Menili so, naj ostanejo v poravnalnem svetu dosedanji člani, ker je svet dobro opravil svojo nalogo. **Zbor občanov, na katerem bodo predlagali kandidate v organe krajevne skupnosti, bo v nedeljo, 18. oktobra. Prebivalci naj pridejo nanj pripravljeni in naj spregovore tudi o ostalih težavah, ki jih tarejo.**

■ **Seja krajevne organizacije** ZVVI iz Šmarjete je bila 4. oktobra. Pomenili so se o pripravah na letno konferenco, ki bo še to jesen. Pogovor je stekel tudi o preskrbi s kurjavo. Prisotni so poudarili, da invalidi in socialno ogroženi ne morejo čistiti gozdov, da bi tako prišli do drv. Nekateri logarji jih namreč napotijo k takemu delu. Nekateri invalidi iz šmarješkega okoliša so dobili vabila za zdravljenje v Strunjanu šele tri dni prej, ko bi zdravljenje že moral nastopiti! Na seji so bili mnenja, da to ni prav in in da bi pač bilo treba invalide in bivše borce pošiljati v zdravilišča takrat, ko bi jim zdravljenje koristilo, ne pa jih odmikati v jesenske dni, ko ni drugih gostov!

■ **Interniranci, ujetniki in zaporniki** iz šmarješkega konca so se sestali 4. oktobra. Pojasnjenih je bilo precej reči o priznanju delovne dobe, vsi pa so menili, da bi bil potreben tak posvet v občinskem merilu.

Breg za gostinsko prakso

Francka Slak, direktorica Zavoda za napredek gostinstva in gospodinjstva, v Novem mestu:

»V preurejenem gostišču na Bregu se bodo pod vodstvom instruktorjev tri mesece praktično usposabljali učenci novomeške gostinske šole. Lokal bo urejen v domačem stilu, kjer bodo gostje dobili poleg vampov, golaža, kranjskih klobas in zrezkov še kakšna domača jedila. Po pogodbi bi moral biti lokal odprt že od 15. avgusta, ker pa je medobčinska inšpekcija gradnjo ustavila in so jo nadaljevali šele 7. septembra, bo otvoritev kasneje, nekako ob koncu novembra.«

Vendar resničen prah!

Spet so dvignili prah, pravi prah, drugačen od tistega, ki so ga dvignili nekateri godrnjači zaradi nečiste ceste. No, cesto je bilo treba počistiti, za kar so poskrbeli delavci Komunalnega podjetja, druga skupina delavcev pa je delala zebraste ceste za prehode pešcev. Bržčas bo zdaj v Novem mestu manj »prahu« tudi zaradi cestnega prometa!

Tudi v novomeški občini dohodnina v stalnem znesku

Odlok o dohodnini in občinski dokladi v stalnem znesku, sprejet v novomeški občinski skupščini 24. septembra, omogoča opravljanje gospodarske dejavnosti ali storitev osebam, ki nimajo stalnega poslovnega mesta (delavnice) ter osebam, ki opravljajo obrt kot stranski poklic. Čevljarji, klobučarji, kovači, krojači, šivilje, popravljavci dežnikov, osebe, ki perejo, čistijo in likajo perilo, krpajo nogavice, čistijo obutev, čistilci oken ter prodajalci časnikov in sreček, bodo plačevali, če opravljajo naštete storitve v Novem mestu, na leto 6000 din dohodnine in 6000 din občinske doklade, če pa jih opravljajo v ostalih krajih 3000 din dohodnine na leto in 3000 din doklade. Za vse ostale storitve bodo plačevali v Novem mestu po 10.000 din dohodnine in 10.000 din doklade, v ostalih krajih pa po 5000 din dohodnine in 5000 din doklade na leto. Dohodnina in doklada po tem odloku sta plačljiva v dveh enakih polletnih obrokih ter ne vplivata na pravice davčnih zavezancev iz socialnega zavarovanja. S tem odlokom bo dokončno odzvonilo šušmarstvu, saj bo lahko vsak obrtnik, ki je v delovnem razmerju, opravljal obrt doma v popoldanskem času.

Zakaj potem prednostna luč?

V petek, 9. oktobra zvečer, je naneslo, da sta v presledku petih minut vozili skozi novomeški Glavni trg dve prednostni vozili z utripajočima lučema: najprej gasilci z modro, potem pa še cestarji z rumeno. Gasilci so imeli celo vključeno sireno. Čeprav prometni predpisi zahtevajo, da se vsi drugi koristniki ceste v takem primeru umaknejo na skrajni desni rob cestišča, popolnoma ustavijo vozilo in nadaljujejo vožnje šele, ko je prednostno vozilo že mimo, tega nihče ni naredil. Vedeti je treba, da prednostna luč utripa samo, kadar prometna situacija to zahteva, in da vozil nimajo prižganih v razvedrilo gledalcem!

Vsako oviranje prednostnih vozil pa je tudi kaznivo dejanje!

FUNKCIJE MANJ OBREMENJENIM!

NIKO RIHAR, predsednik krajevne organizacije SZDL Kandija:

»Organizacija s podružnico v Žabji vasi je številčno zelo močna, žal pa ni tiste aktivnosti, ki bi jo mogli pričakovati. Morda je krivda v odboru, v katerem so bili z

drugimi nalogami preobremenjeni člani. Zaradi nedelavnosti smo morali nekaj članov črtati iz odbora in izvoliti nove. Z DPM in JLA smo dobro sodelovali (prireditve), z mladino pa sploh ne, ker ni terenskega aktiva ZMS za to območje. V novi odbor SZDL naj bodo izvoljeni tisti, ki niso preobremenjeni. V odbor pa bodo prišli le, če bodo prej izjavili, da so pripravljeni res delati. V našo krajevno organizacijo spadajo tudi stanovalci naselja Majde Šilc, odkoder pa vsaj do zdaj ni bilo nobenega odziva na vabilo, naj se vključijo v delo.«

Grenka zdravila za sladko življenje

Kdor ni bil nikoli bolan, ne ve, kako grenka je bolezen. Zdravje znajo ceniti tisti, ki so ga izgubili. Kakšna radost, kadar ozdraviš! Čudežev ni, pomagajo pa zdravila. Torej grenka zdravila za sladko življenje. Kje? V novomeški »Lekarni«, podnevi in ponoči.

»Dnevno dobimo okrog 300 receptov za zdravila srčnih in živčnih bolezni, zdravil za razne telesne bolečine pa gre kar na kile,« je ugotavljala farmacevtka v lekarni BARBARA JAPELJ.

»Je zdravil dovolj?«

»Primanjkuje jih za srčne bolnike. Domačih zdravil je premalo, uvoz pa je nereden.«

»Kaj pripravite po naročilu?«

»Dnevno nad 20 vrst zdravil v prahu in tekočini. Ta zdravila pripravljamo seveda po receptih. Največje zahteve so ob tržnih in semanjih dneh — v ponedeljek, sredo in petek, ko obiskujejo bolniki specialisté. Največkrat pa obiščejo lekarno eni in isti: uslužbenci, upokojenci in otroci.«

»Dobi kdo zdravila brezplačno?«

»Bolniki s tuberkulozo, z revmatičnimi in drugimi nevarnimi boleznimi.«

»Lahko izdelate zdravilo na vsak recept?«

»Zdravniki sami pridejo večkrat v lekarno povprašat, kaj imamo. Njihovi recepti so vedno taki, da lahko pripravimo ustrezna zdravila.«

Ni lahko uživati zdravila, še posebno če je grenko. Toda čim grenkejše je, tem slajše je ozdravljenje. Če ste bolni, pojdite k zdravniku in v lekarno. Poskusite: grenka zdravila za sladko življenje.

I. Z.

Novomeška kronika

■ **Podružnica Slavističnega društva** v Novem mestu organizira danes zvečer ob 19,30 v čitalnici Študijske knjižnice zanimivo predavanje. Pisatelj Anton Ingolič bo govoril o obisku pri naših izseljencih v Ameriki.

■ **Nov damsko frizerski salon** je 3. oktobra odprla na Drski, malo čez železniško progo, frizerka Slavka Južnič — prej Golobova. Lokal je v zasebni hiši in je odprt vsak dan, tudi ob nedeljah, ob ponedeljkih pa je zaprt. Videti je, da so frizerske usluge zelo iskane v našem mestu in da bo novi lokal pripomogel k temu, da ne bo več treba na frizuro čakati po nekaj ur.

■ **V preteklem tednu** je na ovinku pred Bergmanovo hišo padlo kar osem motoristov. Čeprav je ta ovinek že znano prometno ozko grlo, si nekateri vozniki tega ne morejo zapomniti in pritiskajo na plin, kot da gre za hitrostne dirke. Zdaj, ko je cesta mokra, pa se vsaka neprevidnost še hitreje maščuje in ne bi bilo odveč, če bi prometniki vsaj na koncih na tem mestu bolj strogo ukrepali.

■ **Oh lavi noti iz Gotne vasi** v Šentjošt že tri mesece stoji nekaj kubikov gramoza za ureditev poti. Navzlic temu, da je pot potrebna popravila, krajevna skupnost še danes ni našla načina, da bi razgrnila teh nekaj lopat gramoza in uredila cesto.

■ **Tržnica je bila zadnji** ponedeljek kar dobro obiskana, čeravno je prav okoli 8. in 9. ure, ko je največ strank, močno padal dež. Solata je veljala tokrat od 120 do 140 dinarjev kilogram, karfiole 150 dinarjev, kostanj, jajca narjev, grozdje 120 dinarjev, jajca 55 dinarjev, motovilec in špinačo so prodajali na merice po 50 dinarjev, papriko po 80 dinarjev kilogram, krompir po 40 dinarjev, zelje po 70 dinarjev, peso po 70 dinarjev in sirčke po 10 do 15 dinarjev komad. Še vedno so na novomeškem trgu naprodaj dinje po 50 dinarjev kilogram.

■ **Merica pečenega kostanja** velja 50 dinarjev, dobite pa ga pri tovarišici Zoretovi, ki ga je začela peči pretekle dni med stavbama medobčinske zavarovalnice in Elektrotehne. Pri stojnici je vedno velik naval, tako da dve peki komaj dohajata vsa naročila.

■ **Gibanje prebivalstva:** rodile so: Ana Murgelj z Društvenega trga 2 — Uroša, Katarina Urbančič z Novega trga 9 — Antona, Bernarda Medle iz Paderičeve ulice — Brigito. — Poročila sta se Martin Kozjan, uslužbenec iz Sokolske ulice 3, in Ana Marija Koncilija, delavka iz Kandijske 7. — Umrla je Angela Rešetič, delavka iz Kettejevega drevoreda 46, stara 32 let.

NOVOMEŠKA KOMUNA

Več časa za izvenšolsko dejavnost si želijo

V torek, 29. septembra, je bila v dvorani Prosvetnega doma prva mladinska konferenca v šolskem letu 64/65. Pogovorili so se o učnem uspehu, redu v šolskih poslopjih, praznovanju 20-letnice osvoboditve in 600-letnice mesta ter o drugih izvenšolskih dejavnostih. Izrazili so željo, da bi imeli predmetni pouk samo v dopodlanskem času, ker bi se potem lahko bolj udejstvovali v organizacijah in športu. Radi bi hodili tudi na plesne vaje, da bi se naučili družabnih in ljudskih plesov. V drugem delu konference so nastopili učenci osnovne šole »Katja Rupena« in gojenci glasbene šole. Program je bil zelo dobro pripravljen in vsi v dvorani so ga z veseljem spremljali.

MAJDA ZUPANČIČ
MIRA KOVAČ

»Dolenjkina« prodajalna v Mirni peči

V Mirni peči bodo predvidoma v začetku novembra letos odprli trgovino, ki jo bo uredila »Dolenjka« iz Novega mesta. Prodajalna bo imela promet z mešanim blagom in bo pomembna pridobitev za ta kraj.

III. troboj Gorenjska : Dolenjska : Primorska

Ob zaključku atletske sezone so se pred 14 dnevi na novem in skrbno urejenem stadionu v Kranju zbrali najboljši atleti Gorenjske, Dolenjske in Primorske, da se pomerijo med seboj. Pravico nastopa so imeli tudi vsi atleti, ki so bili rojeni in so preživeli večino mladosti na področju Gorenjske, Dolenjske in Primorske in trenutno nastopajo za razne atletske organizacije po Sloveniji. Zato je bilo tudi v moštvu Dolenjske nekaj odličnih atletov. Kljub hladnemu vremenu in poznemu terminu smo lahko zadovoljni z nastopom naših atletov.

Že v prvi panogi, v teku moških na 100 metrov, sta Dolenjca Tine Zaletelj (11,0) in Franc Jeras (11,7) skupno dosegla 11 točk in s tem prvo in tretje mesto.

Tek na 400 metrov je bil najbolj uspešen. Dolenjca Jože Cvar (51,4) in Vinko Istenič (51,8) sta v hitrem teku zasedla prvo in drugo mesto in pustila precej za seboj ostale tekmovalce. Jože Cvar je državni reprezentant v teku na 400 m z ovirami, Vinko Istenič pa je od tekmovanja do tekmovanja boljši in je tudi popravil svoj novomeški rekord. Skupno sta naša tekmovalca dosegla kar 12 točk.

V teku na 1500 metrov je bil za Dolenjsko Alojz Gorjup drugi z rezultatom 4:18,6 in Matija Vidmar peti s 4:42,9.

Zanimiv je bil najdaljši tek na 3000 m, na katerem sta prva dva tekmovalca dosegla odlične rezultate. Janez Mole, ki je zastopal Dolenjsko, je bil drugi, vendar ni mogel premagati zmagovalca Strosa. Drugi naš tekmovalec Janez Zrnec je bil peti z rezultatom 10:12,6.

V štafeti 4x100 m moški so Dolenjci v postavi: Jarc, Jeras, Cvar, Zaletelj dosegli z odličnim rezultatom 44,0 prvo mesto. H končni zmagi je posebno veliko pripomogel zadnji član štafete Tine Zaletelj, ki je tudi že večkrat nastopal v državni reprezentanci.

Pri skoku v višino (moški) je bil predstavnik Dolenjske Janez Matoh prvi z rezultatom 1,90 m, Miro Berger peti z rezultatom 1,70 m.

Skakalci v daljino so dosegli povprečne rezultate. Naša predstavnika Tine Zaletelj (6,79 m) in Tone Jeras (6,27 m) sta dosegla drugo in peto mesto.

Met krogle (m) je bil za naše moštvo malo uspešen. Naša tekmovalca Boris Vidmar (11,78 m) in Janez Melja (10,99 m) sta dosegla četrto in peto mesto, tako mesto pa sta dosegla tudi naša tekmovalca v metu diska: Jože Lavrih (33,84 m) in Marjan Špilar (32,76 m). Pri metu krogle in diska smo v moštvu Dolenjske pogrešali metalca Penka in Potrča, ki sta se v zadnjem času poslovila odbojki.

V metu kopja so imeli Dolenjci dobre zastopnike. Zmagovalec Marjan Špilar je metal kopje samo dvakrat in je dosegel rezultat 70,67 m; mladi metalec Slavko Pavlič je bil tretji z rezultatom 50,75 m.

Ženske predstavnice Dolenjske na troboju niso bile tako uspešne kakor moški, posebno ne v teku na 600 m in 100 m. V teku na 60 m sta naši tekmovalki Ivanka Vidic (9,1) in Mira Rabič (9,6) dosegli peto in šesto mesto, čeprav sta sposobni teči pod 9 sekund. Pri teku na 100 m je bila Šerbec z rezultatom 14,4 četrta in Milenka Jerman šesta z rezultatom 14,9. Posebno nas je presenetila Šerbčeva, ki je sposobna teči veliko bolje. V teku na 400 m je bila Joža Rogelj tretja z rezultatom 1:08,3 in Štanka Nemanič (1:08,7) peta.

Ker naše tekmovalke niso imele sreče na kratkih progah, tudi nismo mogli pričakovati kak uspeh v štafetnem teku 4x100 m. V njem je naša štafeta v postavi Jožef, Hude, Jerman in Šerbec bila tretja z rezultatom 55,4. Pri skoku ženske v višino je bila Jelka Hude, nekoč znana tekačica in reprezentantka v tekih na dolge proge, četrta z rezultatom 1,35 m, druga predstavnica Dolenjske, Štefka Strukelj je skočila 1,30 m in je bila šesta.

Pri skoku v daljino je bila Jelka Hude s skokom 4,68 m tretja, Zinka Šerbec (4,59 m) pa četrta. Od naših metalk diska začetnic nismo mogli kaj veliko pričakovati, vendar sta obe presenetili, saj sta disk metali prvikrat. Marjeta Knez (23,01 m) je bila tretja, Anica Šavoren (18,29 m) pa četrta. Prav veseli smo bili uspeha naših metalk kopja. Marjeta Saje je izboljšala svoj rekord in je bila z rezultatom 29,35 m druga, še večje presenečenje pa je pripravila naša druga predstavnica Anica Šavoren, ki je prvikrat metala kopje na tekmovanju in je dosegla rezultat 26,57 m ter tretje mesto.

Končni rezultat troboja:

1. Gorenjska — moški: 91, ženske: 81, skupaj 172 točk;
2. Dolenjska — moški: 84, ženske: 42, skupaj 126 točk;
3. Primorska — moški: 40, ženske: 48: skupaj: 88 točk.

Z uspehom dolenjskih atletov, ki so nas zastopali na troboju, smo zadovoljni. Atleti, ki so prišli na troboj iz Novega mesta, so v glavnem mladi tekmovalci, katerim je potrebno omogočiti dovolj sredstev, da se bodo lahko udeleževali raznih tekmovanj in tudi nabavili opremo in orodje, kar nujno potrebujejo. Brez izdatne pomoči ne moremo računati na ponoven vzpon novomeške atletike.

J. G.

ZDRAVNIK VAM SVETUJE

NAHOD

Čeprav vemo, da se nahod naleze (saj je tipična kapljična infekcija, to se pravi, da se prenaša s kihanjem, kašljanjem in govorjenjem po zraku), ga ne staknejo vsi ljudje, ki so v stiku z bolnikom. Za nastanek bolezni je namreč potrebna neka pripravljenost za to, takoimenovana dispozicija telesa. Predvsem gre za meteorološko dispozicijo, ker se pri nagli spremembi temperature zraka, če se zniža, nahod pogosto pojavlja. Če se zračna temperatura naglo dvigne, nahoda navadno ni. Ker so hitre spremembe zračne temperature predvsem poleti, je nahoda poleti več kot pozimi. Nahod pospešujejo tudi še druge okoliščine. Če je slaba ventilacija, če je človek utrujen ali če je telo oslabljeno od bolezni, zbolimo za nahodom prej. Prav tako dobe nahod pogosteje kadilci kakor nekadilci. Celo duševno razburjenje vpliva na dispozicijo telesa za nahod. Uradniki v pisarnah, če sede v preveč zakurjenih prostorih, ga pogosto dobe, manj pa delavci v tovarnah, ki so manj tople in bolje ventilirane.

Znake nahoda pozna vsakdo. Začne z zamašitvijo nosu ali s skoraj vodenim iztokom iz nosu, ki je pozneje lahko gnojen. Bolnik kiha, se solzi, boli ga glava, včasih dobi celó vročino. Kar naprej se je potrebno vsekovati.

Posebno nevaren nahod ni, ker kmalu premine. Včasih pa le pride do komplikacij, vnamejo se obnosne votline ali nastane vnetje srednjega ušesa, lahko tudi vnetje možganskih mren. Bolj pogosto nastane vnetje dihalnih potov ali bronhitis, manj pogostna pa je pljučnica.

Kakšnega posebnega zdravljenja za nahod ni. Važno je, da smo toplo oblečeni, da ne pijemo mrzlih pijač in ne jemo sladoleda ter podobno. Če je nos zamašen, pa lahko uporabljamo kapljice za nos, ki jih predpiše zdravnik.

Dr. B. O.

Športni dogodki predpreteklega tedna

Od športnih dopisnikov, ki nam z vseh strani kar pridno poročajo o tekmovanjih v njihovih krajih, smo minule dni prejeli več vprašanj in opozoril, naj njihove prispevke sproti objavljamo. V zadnji številki se nam je res primerilo, da je bilo premalo prostora in zatorej nismo mogli na športni strani objaviti vsega, kar smo dobili. Da ne bo hude krvi, naj povemo:

Obseg našega lista je odvisen od sredstev, s temi pa smo bolj na tesnem! Tudi mi bi raje objavili vse, kar dobimo, kot pa poslušali očitke in vprašanja: »Zakaj niste objavili?«. Dotacije so premajhne, sredstva, ki jih ustvarjamo sami, žal prepičla in tako ne morejo vsi sestavki ugledati belega dne! Vse dopisnike, ki jih je tako varčevanje prizadelo, prosimo, da nam oproste!

In še to: prosimo vas, pišite kar se da kratko in jedrnato! Dovolj je kratko obvestilo o tem, kateri moštvi sta se srečali, kje, kdaj in v katerem kraju ter kakšen je bil rezultat.

Iz v zadnji številki neobjavljenih prispevkov posnemamo samo rezultate srečanj:

Rokometno srečanje TVD Partizana iz Brežic in moštva iz Radeč v Brežicah v ljubljanski conski ligi se je končalo z rezultatom 20:11 (10:8).

Republiška rokometna liga — ženske, Koper : Brežice 10:5 (4:3). Srečanje je bilo v Kopru.

Novomeška občinska liga v odbojki, Občina : Pionir 3:0, Krka : Novoteks 0:3, IMV : Mladinci 3:0 in Občina : Mladinci 3:0.

Prvenstvena košarkarska tekma v Medvodah, Novo mesto : Medvode 70:93 (23:38).

Prvenstvena tekma 5. kola druge republiške lige — zahod v odbojki v Predosljah pri Kranju, Predoslje : Trebnje 2:3 (15:13, 15:12, 11:15, 15:10).

Medobčinska rokometna liga Partizan II Črnomelj : Metlika 19:24 (7:8).

Rokomet, Brežice : Krmelj 40:15, Leskovac : RK Metalna Krmelj 23:22 (11:10).

In še nekaj rezultatov iz preteklega tedna:

Rokomet, Brežice : Krmelj 40:15, 300 gledalcev, sodil je Zupančič iz Ljubljane. Brežičani so si s to igro še bolj učvrstili vodstvo v ljubljanski conski ligi.

Republiška rokometna liga — ženske, Brežice : Piran 7:10.

Zasavska medobčinska liga, Kekec Brežice : Brestanica 28:19. Hrastnik : Sevnica 16:10.

Novo mesto : Žirovnica 0:3

Prvenstvena odbojkarska tekma slovenske lige. Igrišče na Loki. Gledalcev 50. Sodnik Bulc iz Ljubljane — dober.

Novo mesto: Penko, Potrč, Berger, Lapajne, Bavdek, Resnik.

Žirovnica: Tavčar, Rozman, Bergelj, Ažman, Krevselj, Prištov, Pšenica.

Rezultat: Novo mesto : Žirovnica 0:3 (2:15, 5:15, 8:15).

Novomeščani so doživeli pravo katastrofo v dežju in na spolzkem igrišču. Gostje iz Žirovnice so jih prekosili v vseh pogledih, predvsem pa so bili bolj borbeni. Rezultat sam dovolj govori o viogi, ki so jo tokrat imeli novomeški odbojkarji na domačem igrišču, saj so v treh setih osvojili le borih petnajst točk!

Kočevski šport v minulem tednu

Pretekli teden je bil bolj miren kot običajno, vsa moštva so igrala izven Kočevja, nekatera pa so bila prosta.

■ **Košarka:** mladinci TVD Partizan Kočevje so gostovali pri košarkaših SK Slovana Ljubljana-Moste. Srečanje je bilo izrazito prvenstveno. Mladinci kočevskega Partizana so prepričljivo zmagali z rezultatom 54:35 (25:12). Njihovi marljivi in redni treningi so že začeli izdatneje vplivati na izide tekmovanj.

■ **Nogomet:** članska in mladinska enajsterica NK Kočevje sta tekmovali v prvenstveni tekmi v Hrastniku z B moštvom NK Hrastnik Domačini so zmagali v srečanju članov z rezultatom 7:2 (2:1) in pri mladincih s 3:2 (0:1). Izid tekme k sreči ne vpliva na uvrstitev v prvenstvu, ker igra B moštvo NK Hrastnik izven konkurence. Nogometni klub Kočevje je moral izdati precej sredstev za to srečanje, zato se vsiljuje vprašanje, če je bilo to vredno in potrebno, saj je bila tekma izven konkurence. Obe moštvi sta igrali v dežju, sodil pa je domači sodnik.

■ **Prihodnji tedni bodo** po športnih srečanjih precej pestri. Razen rednih tekmovanj, ki bodo odigrana večinoma doma v Kočevju, bodo v organizaciji TVD Partizan Kočevje tudi velika republiška in medrepubliška tekmovanja. V začetku novembra bo v novem domu republiško prvenstvo v namiznem tenisu za člane, teden kasneje pa tekmovanje za prvenstvo 1964 med republiškimi reprezentancami članic.

■ **Za 29. november** pripravlja TVD Partizan odbojkarski turnir, pred tem pa še turnir dvigalcev uteži.

■ **Sestanek športnikov** komunistov bo na občinskem komiteju še ta teden. Na njem bodo razpravljali o raznih vprašanjih telesne vzgoje v občini.

A. ARKO

Občinska strelska liga v Novem mestu

Strelstvo se na Dolenjskem dokaj počasi razvija. Zato je občinski strelski odbor na eni izmed zadnjih sej sklenil, da uvede občinsko ligo tekmovanj z zračno puško, obvezno za vse strelske družine.

Tekmovanje se je pričelo 24. septembra in se bo zaključilo 5. novembra letos. Vseh strelskih družin je 16, ki so razdeljene v dve grupi. Vsaka grupa ima osem strelskih družin, ki morajo tekmovati z vsako družino po razporedu.

Na žalost ugotavljamo, da prejemamo poročila le od šestih družin: Pionir, Železničar, Janez Trdina, Novoles, Škocjan in Novoteks. Čudno je, da ne tekmujejo Borac, 13. maj in IMV, ki imajo dovolj možnosti za ta tekmovanja. Težje je seveda s strelskimi družinami šol, ki nimajo denarnih sredstev niti primernega prostora za tekmovanja. Ravno tako je tudi z zunanjimi strelskimi družinami, ki so zelo pasivne.

Rezultati dveh tekmovanj:

Pionir	1554 krogov
Novoles	1457 krogov
Janez Trdina	1257 krogov
Železničar	1116 krogov
Škocjan	1002 krogov
Novoteks	805 krogov

R. J.

Dva, eden ali nobeden?

Prvenstvena košarkarska tekma druge slovenske lige Novo mesto : Sežana 66:67 (35:32). Igrišče na Loki Gledalcev 50. Sodnika Hojs in Sok iz Ljubljane.

Novo mesto: Petrič 7, Šetina I. 12, Šetina II. 10, Knoll 24, Blažič 11, Berger, Uhan 2.

Sežana: Žagar 13, Škrinjar 25, Grmek I. 17, Grmek II. 10, Subar, Protec 2, Spanger.

Novomeščani so še zadnjo tekmo v letošnji sezoni izgubili tradicionalno tesno. Po lužah in močnem nalivu so se sicer prej znašli kot gostje, a so jih ti v drugem polčasu ujeli in na koncu še zmagali z najtesnejšo možno razliko.

Na kvalifikacijah za zvezno ligo sta uspela oba slovenska predstavnika. Tako ima Novo mesto lepo priložnost, da bo imelo v prihodnjem letu dva predstavnika v drugi ligi. Če bodo povečali ligo za dva člana, bodo namreč košarkarji Partizana ostali v ligi, medtem ko morajo študentje še na kvalifikacije na Vrhniko. Lahko se pa zgodi, da Novo mesto v prihodnji sezoni ostane v ligi brez svojega predstavnika. Študentje pravijo, da bodo priložnost, če se jim bo ponudila, znali izkoristiti. Prihodnji teden bo že vse jasno. Do takrat pa ostane vprašanje: dva, eden ali nobeden.

—AL

Živahna športna nedelja v Krmelju

V nedeljo je bila v Krmelju vrsta športnih srečanj, ki so bila kljub dežju dobro obiskana. Športni aktiv Metalne je imel v gosteh športnike iz valjarne Slovenskega Javornika. V kegljanju so zmagali domačini s 7 keglji prednosti, strelci so izgubili tekmo, gostje pa so odločili v svojo korist tudi šahovski dvoboj z 2,5:1,5.

SVOBODA Krmelj : PARTIZAN Radeče 11:10 (9:4)

Prvenstvena tekma ljubljanske conske lige v rokometu se je končala s tesno zmago domače ekipe. Igro je motil dež. Sodnik Filip Žibret iz Trbovelj je sodil pristransko in nekajkrat škodoval domačemu moštvu. V igri so se najbolj odlikovali: vratar V. Logar, nadalje J. Logar (6), R. Papež (2), pri gostih pa Koren (6) in Simončič (2).

Ribniški rokomet

Rokomet je postal zadnje čase v Ribnici najbolj priljubljeni šport. Tekmujeta dve ekipi: ekipa A v ljubljanski conski ligi, ekipa B pa v dolenjski ligi. 11. oktobra je ekipa A tekmovala v Šiški z domačini in izgubila z rezultatom 19:22. Ekipa B je gostovala v Stični, kjer je prav tako doživela poraz z rezultatom 16:26. K obema porazoma ribniških rokometašev so precej prispevali sodniki, ki so p[illegible]ali v njihovo škodo. Želimo, da bi vodstvi v obeh ligah v bodoče zagotovili dostojnejše sojenje. V nedeljo, 18. oktobra, bodo rokometaši A moštva igrali na svojem terenu, na igrišču za domom Partizana. — Vabljeni!

—R.

PIONIR — SPET ZMAGOVALEC DELAVSKIH ŠPORTNIH IGER

Letošnjih športnih iger v Novem mestu so se žal udeležila le širši podjetja. Kakor smo že poročali, je v rokometu zmagal Pionir, ki je prvak tudi v streljanju.

ŠAHOVSKO SREČANJE se je po turnirju končalo takole: Pionir 8,5 točke, Novoteks 6,5, Iskra 5,5 in Železničar 3,5 točke.

BALINARSKEGA TURNIRJA se niti ni udeležili ekipi Novoteksa in Iskre, zato sta odigrala finalno tekmo Pionir in Železničar. Po štirih panogah je bilo stanje sledeče: Pionir 80 točk, Železničar 49, Novoteks 41 in Iskra 40 točk.

KEGLJANJE: tudi tu ni nastopila ekipa Novoteksa. Rezultat: Pionir 440, Železničar 418 in Iskra 395 kegljev. Odličen rezultat je dosegel Pionir (440 kegljev), prav tako pa tudi Železničar (418); svojevrsten uspeh je dosegel Legiša (82 kegljev). — V soboto so tekmovanje zaključili še v atletiki in v vlečenju vrvi. Pionir je v vlečenju vrvi premagal Železničarja in tako že šestič dosegel prvo mesto.

V ATLETIKI je zmagala ekipa Železničarja, drugi je bil Pionir, tretji pa Novoteks. V teku na 100 metrov je zmagal član Pionirja Jarc (12,2), sledila pa sta mu člana Železničarja Istinič (12,3) in Padovan (12,4). V teku na 1000 m so bili doseženi naslednji uspehi: Istinič 2,57,8, Radovan 3,15,9, Padovan 3,20,7 in Židanek 3,21,4. — Skok v daljavo: Istenič 5,82 m, Jarc 5,56 m in Aš 5,34 m.

V soboto so v menzi ZTP razglasili uspehe in izročili pokal ekipnemu zmagovalcu, zmagovalcem v posamezih panogah pa plakete. — Ekipni vrstni red: Pionir 136 točk, Železničar 101, Novoteks 53 in Iskra 40 točk. Pionir je dobil 6 plaket za posamezne panoge, sedmo pa Železničar. Posebno priznanje je dobil Legiša za lep uspeh v kegljanju.

Športne igre so zaključene, prihodnje leto pa bi se jim na vsak način morala pridružiti še kolektiva Kremen in IMV. Več discipline pričakujemo pri članih Novoteksa, medtem ko želimo, da bi Iskra nastopala v vseh panogah.

(EN)

Lepa zmaga kočevskih kegljačev

Za občinski občinski praznik so se 3. in 4. oktobra v prijateljskem srečanju pomerili kegljači iz Novega mesta, Litostroja, Količevega in Kočevja v disciplini 8-krat 200 lučajev. S precejšnjo razliko so zmagali kegljači iz Kočevja, ki so podrli 6380 kegljev in je kar pet kegljačev potegnilo preko 800 (Kosten 850, Henigman 829, Ščap 826, Smolej 804, Kočevar 802), Litostroj 6231 (Fende 822, Žirovnik 815, Šefar 807), Pionir Novo mesto (Mrzlak 806, Hren 801, Židanek 779) in Papirnica Količevo 5930 (Zupančič 798, Janežič 770, Volčini 749).

Če bodo Kočevarji tako zaigrali tudi za praznik Republike, ko bodo skušali dobiti nazaj prehodni pokal kluba, ki ga je prejšnje leto osvojil Pionir Novo mesto, jim bo to verjetno uspelo, čeprav bo Pionir nastopil kompleten, pa tudi KK Delnice in zlasti Brest iz Cerknice bosta nevarna tekmeca.

J. S.

METALNA Krmelj : PARTIZAN Zagorje 15:22 (7:8)

V prvenstveni tekmi zasavske lige v rokometu so oslabljeni domačini utrpeli prvi poraz na domačem igrišču. Zagorjani so proti koncu igre nadigrali domačo ekipo. Sodnik Janko Toplišek je dobro sodil. Pri domačih so se izkazali: Metelko, F. Bastardi 4, Giovanetti 3, A. Bastardi 2, pri gostih pa A. Dornik 5, Bukovšek S. Dobnik, Bitar 3.

Partizan Brestanica : Partizan Sevnica 13:16 (10:12)

Tekma zasavske lige v rokometu je bila odigrana v hudem dežju, v katerem so se gostje bolj znašli in zasluženo zmagali. Sodil je sodnik P. Simončič iz Brežic. Najboljši so bili igralci: Keše 5, Fišter 3, Sajovec 2, Jeler 2, pri gostih pa Perc 7, Šunta 4, Jazbec 2.

D. B.

Kolarjeva v akciji. Na skrajni levi, odlična vratarka Pirana, Petrinja. Prizor je posnet na srečanju rokometašic iz Brežic in Pirana v ženski republiški rokometni ligi. V tekmi so zasluženo zmagale Pirančanke z rezultatom 10:7 (6:3)

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.15, 6.00, 7.00, 8.00, 12.00, 13.00, 17.00, 19.30, 22.00. Pisan glasbeni spored od 5.00—8.00.

PETEK, 16. OKTOBRA: 8.35 Za vsakogar nekaj. 9.25 Pihalna godba Jindrich Bauer. 11.00 Pozor, nimaš prednosti! 12.05 Kmetijski nasveti — Inž. Mirko Šiško: Ugotovitve s posveta štajerskih sadjarjev. 15.30 Narodne iz Piemonta in Furlanije pojo italijanski zbori. 15.45 Novo v znanosti. 18.15 Revija naših pevcev zabavne glasbe. 18.45 Ta teden v skupščinskih odborih. 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih

SOBOTA, 17. OKTOBRA: 8.05 Poje kvintet »Kranjčani«. 9.45 Majhni zabavni ansambli. 10.15 Glasbeni sejem. 11.00 Pozor, nimaš prednosti! 12.05 Kmetijski nasveti — Jože Kregar: Vzimljanje vrta. 12.30 »Iz gozda so ptice odplule« in druge skladbe iz slovenske vokalne ter instrumentalne literature. 14.05 Prizori iz domačih oper. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Pevski zbor KUD Triglav iz Dupelj p. v. Eda Ošabnika in Postojnski oktet Svobode p. v. Viktorja Šamude. 17.35 Pesmi in plesi jugoslovanskih narodov. 18.45 S knjižnega trga. 2.10 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 18. OKTOBRA: 8.00 Mladinska radijska igra: Brane Dolinar: Rotacija. 9.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I. 10.00 Se pomnite, tovariši ... Ob dvajsetletnici osvoboditve Beograda. 11.40 Nedeljska reportaža. 12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II. 13.30 Za našo vas. 13.50 Pred domačo hišo. 15.05 Danes popoldne — šport in glasba. 16.00 Humoreska tega tedna. F. Stosklon: Dama in tiger. 20.00 »V nedeljo zvečera«. 23.05 Nočni komorni koncert jugoslovanske glasbe.

PONEDELJEK, 19. OKTOBRA: 8.55 Za mlade radovedneže. 9.45 Pihalna godba »Banda del regimento« vam igra koračnice. 10.15 Pisan orkestralni intermezzo. 10.35 Naš podlistek — M. Matinson: Iz mojega življenja. 11.00 Pozor, nimaš prednosti! 12.05 Kmetijski nasveti — Dr. Leon Kocjan: Paratuberkuloza goved v SRS. 12.15 Petnajst minut s Kmečko godbo in Logarskimi fanti. 14.05 Drobni prizori iz opere. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Godala v počasnem ritmu. 18.45 Narava in človek — France Bernot: Ljudje, klima in vreme. 20.00 Pojo vam slovenski pevci zabavne glasbe. 22.10 Nočni akordi

TOREK, 20 OKTOBRA: 8.05 Igrajo vam Zadovoljni Kranjci, pojo pa Branka Strgar, Stojan Vene in Božo Grošelj. 8.25 Jutranja glasbena srečanja. 10.15 Glasbeni sejem. 11.00 Pozor, nimaš prednosti! 12.05 Radijska kmečka univerza — Dr. Miran Orel: Program vinogradništva na področju Goriških brd. 12.15 Vokalni kvintet Anton Neffat iz Maribora poje vesele slovenske narodne pesmi. 17.05 Koncert po željah poslušalcev. 18.15 Predstavljamo vam jugoslovanske ansamble zabavne glasbe. 20.20 Radijska igra — Matjaž Kmecl: Samota velikega teatra. 23.05 Nočni simfonični koncert z deli jugoslovanskih skladateljev

SREDA, 21. OKTOBRA: 8.55 Pisan svet pravljic in zgodb. 9.25 Nekaj domačih v instrumentalni izvedbi. 10.45 Človek in zdravje. 11.00 Pozor, nimaš prednosti! 12.05 Kmetijski nasveti — Inž. Miha Ogorevc: Izbor rastlin za hišice v Primorju. 12.15 Pred domačo hišo. 14.35 Kaj in kako pojo mladi pevci pri nas in po svetu. 18.15 Iz fonoteke Radia Koper. 18.45 Melodije jugoslovanskih skladateljev zabavne glasbe. 22.10 Nočni akordi.

ČETRTEK, 22. OKTOBRA: 8.05 Vokalna in instrumentalna glasba vzhodnih dežel. 10.15 Glasbeni sejem. 11.00 Pozor, nimaš prednosti! 12.05 Kmetijski nasveti — Inž. Milena Jelenec: Nega sadovnjakov po obiranju. 12.15 Na kmečki peči. 14.05 Naši pevci v popularnih operah. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 20.00 Četrtkov večer domačih pesmi in napevov. 21.00 Večer umetniške besede Jože Zupan. 22.10 Plesna glasba.

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

Tedenski koledar

Petek, 16. oktobra — **Jedviga**
Sobota, 17. oktobra — **Mira**
Nedelja, 18. oktobra — **Luka**
Ponedeljek, 19. oktobra — **Etbin**
Torek, 20. oktobra — **Irena**
Sreda, 21. oktobra — **Urška**
Četrtek, 22. oktobra — **Zorislav**

ZAHVALE

Halo – Hudi konec v Slemenih!

Očku Alojziju in mami Ivani Levstik, ki sta 13. oktobra letos obhajala 40 let njune poroke, pošiljam prisrčne čestitke in tople pozdrave iz tujine. Ko sta me zadnjič obiskala v Rimu, sem Vama bil obljubil, da bom na ta dan pri Hudem koncu in da bomo trčili s čašicami pri Oblaku pri Sv. Gregorju. Žal me je oblica dela zadržala, da bi Vama pripravil to veselje. Za zlato poroko, čez 10 let pa se bomo zanesljivo videli. Zdaj Vaju bo prišla obiskat žena Danila s hčerkami Mirjam, Tatjano in Sonjo, da Vama osebno čestitajo. Prisrčne čestitke pa Vam ob tem življenjskem jubileju pošiljamo vsi Vajini otroci:

Tonček, strojni tehnik v TAM, Maribor; **Marija**, višja medic. sestra v Ljubljani z možem **Franjom Oblakom; Jože** gozdni delavec in posestnik na domu z ženo **Nežko**. V imenu vseh Vama še enkrat toplo čestitam in lepo pozdravljam:
vajin sin **Vinko** iz Rima

Ob izgubi našega dragega moža, očeta in starega očeta
JANEZA PLANTANA,
upokojenca iz Dol. Težke vode
se iskreno zahvaljujemo osnovni organizaciji ZB Stopiče, godbi, gasilcem, pevcem in govornikoma Mirčetu Dragan in Slavku Bohtetu ob odprtem grobu našega dragega pokojnika ter vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti, mu darovali cvetje in vence. Prisrčna hvala!
Žalujoči: žena Marija, sinova **Albin in Janez** z družinama, **hčerki Rozi in Mimi** z družinama in **Fani** z možem ter ostalo sorodstvo.

Alojz Gorjanc s Tolstega vrha 18 in **Martina Tramte** iz Gor. Suhadola se zahvaljujeva vsem vaščanom, šoli Gaberje in Brusnice, vsem ostalim prebivalcem teh krajev, LM in pripadnikom JLA, ki so pomagali iskati izgubljeno hčerko Slavko v gozdu na Gorjancih.

PREKLIC

Anton Stojič iz Gor. Lokvice **št.** 55 pri Metliki, sedaj stanujoč **v** Zahodni Nemčiji, izjavljam, da **sem** jaz lastnik in gospodar posestva v Gor. Lokvici št. 55, in da **nima** moja žena Karolina Stojič nobene pravice razpolagati s posestvom — niti s premičninami, niti s nepremičninami.

MALI OGLASI

PRODAM TAKOJ VSELJIVO HIŠO (3 sobe, kuhinja), hlev, skedenj in vrt. Kočevje, Podgorska štev. 37.

PRODAM TOVORNI AVTOMOBIL »MERCEDES« I 3000 v voznem stanju. Naslov v upravi lista. 625/64.

Komunalno obrtno podjetje SEVNICA
proda
– SKOBELNI STROJ in
– TRAČNO ŽAGO
Licitacija bo 20. 10. 1964 na sedežu podjetja od 8. do 9. ure za družbeni sektor in od 9. ure dalje za zasebni sektor.

ZARADI SELITVE PRODAM LEPO KREDENCO, otroško postaljico in nekaj okroglega lesa za hišo. Šoln, Nad mlini 19, Novo mesto.

PRODAM KOMPLETNO KUHINJSKO OPREMO in električni kuhalnik. Naslov v upravi lista. 618/64.

POCENI PRODAM RABLJENO SPALNICO. Kettejev drevored 36, Novo mesto.

PRODAM DOBRO OHRANJEN MOPED. Naslov v upravi lista. 607/64.

PO UGODNI CENI PRODAM NOVO HARMONIKO znamke »Hohner«. Naslov v upravi lista. 608/64.

PRODAM VODNO ČRPALKO (fligel) številka 2. Vel. Cikava 12, Novo mesto.

UGODNO PRODAM KOSILNICO FAR z žetvinim priključkom in dobro ohranjeno kočijo. Naslov v upravi lista. 611/64.

PRODAM SLAMOREZNICO na ročni pogon. Naslov v upravi lista. 613/64.

PRODAM POPOLNOMA NOVO KOSILNICO znamke Cormik na 4 kolesa in priključkom za žetev žita. Leopold Zagorc, Imenje 3, Šentjernej.

KUPIM ENODRUŽINSKO HISO v bližini Novega mesta. Naslov v upravi lista. 619/64.

KUPIM MOŠKI ŠIVALNI STROJ »PFAFF« ali **»SINGER«**. Naslov v upravi lista. 615/64.

IŠČEM ŽENSKO od 40 do 55 let za prevzem gospodinjstva z enim otrokom. Jože Rešetič, Kettejev drevored 46, Novo mesto.

ŠOFER C—E KATEGORIJE dobi takoj zaposlitev. Plača po dogovoru. Emil Vukčević, Globočice — Kostanjevica.

30—50.000 DINARJEV NAGRADE DAM za prazno sobo. Plačam dobro. Naslov v upravi lista. 623/64.

IŠČEM SOBO v Novem mestu. Naslov v upravi lista. 622/64.

DNE 9. OKTOBRA SEM IZGUBIL platneno rjavo aktovko od Badovinca do Novega mesta. Poštenega najditelja prosim, naj jo proti nagradi vrne v upravo lista. (624/64).

ZDRAVILIŠČE ROGAŠKA SLATINA: Ali ne deluje želodec, jetra, žolč, črevesje? Uredite jih z rogaško »Donat« vodo! V Novem mestu jo dobite pri Trgovskem podjetju »HMELJNIK«, telefon 21-129 in »STANDARD«, telefon 21-158.

PRODAM MANJŠE POSESTVO, hišo in gospodarsko poslopje v Gotni vasi. Podrobnejše informacije pri Pavli Penca, Novo mesto, Koštialova 3 (626/64).

DVE MOŠKI OBLEKI, moški dežni plašč in razno dobro ohranjeno perilo zamenjam za suha bukova drva. Naslov v upravi lista.

KINO

Brežice: 16. in 17. oktobra ameriški film »Neznanec iz Nord Expresa«. 18. in 19. oktobra ameriški film »Zadnji somrak«. 20. in 21. oktobra danski film »Dilema«.

Brod na Kolpi: 17. in 18. oktobra ameriški film »Nenadoma, lansko poletje«.

Dolenjske Toplice: 17. in 18. oktobra ameriški film »Alamo« II. del.

Kočevje — »Jadran«: 16. do 18. oktobra italijanski film »Mongoli« 19 in 20. oktobra ruski film »Devet dni v letu«. 21. in 22. oktobra ameriški film »Sabrina«.

Kostanjevica: 18. oktobra ameriški film »Pot okoli sveta«. 21. oktobra nemški film »Med časom in večnostjo«.

Novo mesto »Krka«: 16., 17., 18. in 19. oktobra angleški film »Banda Helioni«. 20. in 21. oktobra sovjetski film »Nikdar več«. 22. in 23. oktobra francoski film »Sedem smrtnih grehov«.

Osilnica: 18. oktobra francoski film »Afera Nina B«.

Predgrad: 18. oktobra ameriški film »Tom kot Robinzon«.

Ribnica na Dolenjskem: 17. in 18. oktobra italijanski film »Vojna se nadaljuje«.

Sevnica: 17. in 18. oktobra ameriški film »Konjeniki«. 21. oktobra ameriški film »Apartman«.

Sodražica: 17. in 18. oktobra mehiški film »Jaz pustolovec«.

Stara cerkev: 17. in 18. oktobra indijski film »Mati Indije«.

Straža: 17. in 18. oktobra angleški film »Sobota zvečer — nedelja zjutraj«.

Trebnje: 17. in 18. oktobra italijanski film »Rimska sužnja«.

POTUJOČI KINO NOVO MESTO

predvaja nemški film »Jazz, ljubezen in pesem«: 17. oktobra ob 19. uri v **Brusnicah**; 18. oktobra ob 16. in 19. uri v **Mirni**; 19. oktobra ob 19. uri v **Otočcu**; 20. oktobra ob 19. uri v **Uršnih Selih** in 21. oktobra ob 19. uri v **Zdravilišču Šmarješke Toplice.**

Potujoči kino Kočevje

predvaja italijanski film »Precepa«: 16. oktobra ob 19. uri v **Dolgi vasi**; 17. oktobra ob 19. uri v **Livoldu**; 18. oktobra ob 16. uri v **Banja Loki** in ob 19. uri v **Kužlju.** Sovjetski film »Potovanje v vesolje«: 17. oktobra ob 17. uri na **Oneku**; ob 19. uri v **Koprivniku**; 18. oktobra ob 13.30 uri v **Vimolju**; ob 16. uri v **Lazah** in ob 19. uri v **Mozlju.**

GIBANJE PREBIVALSTVA

MATIČNI URAD NOVO MESTO

V času od 5. oktobra do 12. oktobra je bilo rojenih 20 dečkov in 18 deklic. **Poročili so se:** Alojz Avbar, teraser iz Daljnjega vrha, in Marija Šegina, natakarica iz Tribuč pri Črnomlju; Karel Majetič, delavec, in Ana Božič, gospodinja, oba z Igleника; Franc Mole, traktorist iz Skocjana, in Marija Zajc, poljedeljka iz Zbor; Marjan Zupančič, mesarski pomočnik iz Dol. Maharovca, in Slavka Puš, dijakinja iz Smolenje vasi; Anton Novak, delavec iz Gor. Križa, in Štefanija Pucelj, delavka iz Orlake; Albert Račečič, gradbeni inž. iz Gor. Skopic, in Marta—Cirila Košir, absolventka arhitekture iz Broda pri Novem mestu. **Umrli so:** Janez Sašek, kmet iz Vel. Slatnika, 71 let, Anton Može, kmet iz Krke, 80 let.

Iz novomeške porodnišnice

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Anica Jurečič iz Koroške vasi — Mirana, Ida Stušek iz Tržišča — Andrejko, Marija Blatnik iz Gabrovčca — Marijo, Angelca Blatnik iz Stopič — Mirjam, Marica Erbina iz Stranske vasi — Janka, Marija Lovše iz Prevol — Petra, Zinka Jelenič iz Črnomlja — Sirimavo; Jožefa Rozman iz Potočne vasi — Silvo, Ivanka Jordan iz Dobrave — Matejo, Marija Imperl iz Pečja — Ivana, Danica Kovačević iz Mačkovca — Zlatka, Vera Hribar iz Šentjerneja — Gorano, Marija Zalec iz Kleča — Leopolda, Antonija Pirc iz Dolnje Straže — Dušana, Stanka Strgar iz Otočca — Suzano, Marija Bartelj iz Gornjega Kartaljeva — Alojza, Terezija Kovač iz Loga — Stanislava, Marija Kiren s Pangrčgrma — Franca, Antonija Brozovič iz Učakovcev — Joškota, Marija Pečjak iz Plešivice — Nado, Ana Šotler z Luže — Mihaelo, Angelca Sotošek iz Senovega — Roberta, Cvetka Plavec iz Mokronoga — Roka, Ana Kobe z Dolža — Franca, Branka Turšič iz Srednje vasi — Bojana, Frančiška Mihalič iz Potovrha — Franclja, Kristina Lekše iz Bučke — Olgo, Olga Senica iz Lašč — Franclja, Karolina Švajger iz Uršnih sel — Miro, Jožefa Šuštar iz Grmade — Jožico, Amalija Legan iz Gornjega Kota — Andreja, Lilijana Zoretič iz Dolnjega Vrhpolja — deklico.

Iz brežiške porodnišnice

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Veriskava Ristić iz Brežic — Snežano, Ljudmila Vratič iz Brezine — Martino, Rozalija Jalovec iz Čreteža — Branka, Marija Klemenčič iz Poštene vasi — Zdenko, Ana Cvirn iz Arnovega sela — Miro, Ana Spilek iz Starega grada — Bernardo, Marija Šeško iz Sobenje vasi — Borisa, Uršula Lipičar iz Vrhovske vasi — Mirjana, Ljudmila Kovačič iz Vitne vasi — Miroslava, Katica Hrbud iz Letovčana — Draga, Neža Tomažin iz Zaloke — Martina, Ana Strnad iz Spodnje Pohance — Miroslava.

KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoč v novomeški bolnišnici: **Vinko Trunkelj**, delavec iz Gornjega Kamenja, je padel z oreha in si poškodoval roke in desno nogo; **Anton Zupančič**, posestnik iz Cerovega loga, je padel pod voz in si poškodoval levo nogo; **Antonija Irt**, delavka iz Podrebra, si je s koso poškodovala levo nogo; **Frančiška Kovačič**, gospodinja iz Goriške vasi, je padla na koso in si poškodovala desno nogo; **Franc Kožar**, posestnik iz Vinje vasi, se je z žebljem zbodel v prst.

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoč v brežiški bolnišnici:

Jože Ponikvar, veterinarski higienik iz Sajevca, se je porezal z nožem v dlan leve roke; **Vilima Solinca**, duhovnika iz Sevnice, je povozil kamion in mu poškodoval levo nogo; **Miška Cvetkovića**, uslužbenca iz Kijuča, je nekdo udaril s palico po glavi; **Ivan Severovič**, delavec iz Stojdrage, je padel z motorjem in si poškodoval obraz; **Marijo Pečnik**, občinsko podpiranko iz Impoljce, je povozil avto; dobila je poškodbe po obrazu, desni roki in prsih; **Ivan Grm**, sin posestnika iz Stranja, je padel s kostanja in si zlomil levo roko v zapestju; **Petar Kolarič**, upokojenec iz Hrastine, je padel z voza in si poškodoval levo nogo.

OBVESTILA

Razpis Glasbene šole Novo mesto

Glasbena šola Novo mesto razpisuje prosto delovno mesto
administratorja.

Pogoj: dokončana srednja šola ali 5-letna praksa na enakem delovnem mestu. Plača po pravilniku o deltivi osebnih dohodkov. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

Razpis Mizarske delavnice Trebnje

Mizarska delavnica Trebnje razpisuje prosta delovna mesta za:
— 12 nekvalificiranih delavcev,
— 2 kvalificirana mizarja.

Osebni dohodki po pravilniku podjetja. Nastop službe takoj ali po dogovoru.

Tečaj ZŠAM Združenja šoferjev in avtomehanikov, podružnice Novo mesto

Združenje šoferjev in avtomehanikov SRS, podružnica v Novem mestu, namerava prirediti dvomesečni tečaj za pripravo kandidatov za polaganje strokovnih izpitov voznikov motornih vozil. Tečaj je namenjen predvsem tistim voznikom motornih vozil, ki so dobili vozniška dovoljenja na podlagi vojaških vozniških dovoljenj.

Vse, ki bi želeli obiskovati tečaj, vabimo, da se zglasijo v nedeljo, 18. oktobra 1964, ob 9. uri dopoldan v Gasilskem domu Novo mesto, kjer bo skupni sestanek.

NESREČE

Motorist v kolesarja

Na križišču ceste komandanta Staneta in Kidričevega trga je motorist Jože Mrzlak med prehitevanjem 11. oktobra ob 7.20 trčil v kolesarja Staneta Vesela. Voznika sta padla, Mrzlak se je ranil po glavi, vendar je v bolnišnici odklonil zdravniško pomoč in odvzem krvi.

Z mokrega asfalta v usek

Z mokre asfaltirane ceste pri Jedinščici je 8. oktobra ob 16. uri zaneslo osebni avtomobil LJ-292-75, ki ga je vozil Janko Badovinac. Vozilo je zaneslo v usek, kjer je utrpelo za pol milijona dinarjev škode, ranjenega voznika pa so odpeljali na zdravljenje v novomeško bolnišnico.

Osebni avto v zaporo

V cestno zaporo pri Mačkovcu se je 12. oktobra ob 21.10 zaletel voznik osebnega avta BN-EX-819 Franjo Gemeri, ker mu je naproti pripeljal tovornjak, ne da bi zasenčil luči. Škodo na osebnem avtu cenijo na 60.000 dinarjev.

Strah pred eksplozijo

9. oktobra je med varjenjem v podjetju Ela v Novem mestu izbruhnil požar, ker je počila napajalna cev jeklenke. Jeklenke so bile v lesenem provizoriju, kar ni dovoljeno, zato so se vsi bali, da bo prišlo do eksplozije. Delavci pa so bili toliko prisebni, da so začeli gasiti ogenj, dokončno pa so ogenj pogasili gasilci.

Razpis delovnih mest

KAZENSKO POBOLJŠEVALNI DOM DOB PRI MIRNI
razpisuje
prosta delovna mesta

a) v upravi za:
1. vodjo službe za prevzgojo — pedagog
2. 4 vzgojitelje
3. socialnega delavca
4. referenta za izvrševanje kazni
5. referenta za nepremičnine — gradbeni tehnik
6. električarja za šibki tok
7. 2 kurjača parnih kotlov
8. vodjo kuhinje
9. medicinskega tehnika
10. dentista
11. dva bolničarja
12. več uslužbencev straže

b) v gospodarski enoti za:
13. šefa komerciale
14. računovodjo
15. varnostnega tehnika
16. kemijskega tehnika

Pogoji za delovno mesto pod 1. visoka ali višja izobrazba s petletno prakso, 2. srednja ali višja izobrazba, 3. višja izobrazba, 4. višja izobrazba, od 5. do 11. ustrezna šola ali kvalifikacija, 12. osnovna šola in odslužen vojaški rok — starost do 30 let, 13. višja komercialna šola ali ESS z 8-letno prakso, 14. ESS s 5-letno prakso, 15. in 16. srednja šola ali kvalifikacija.

Osebni dohodki se določajo po vrednosti delovnih mest oz. po pravilniku. Družinska stanovanja za delavce na delovnih mestih pod 1., 2., 4., 5., 6., 10., 13., 14. in 15. bodo zagotovljena v prihodnjem letu.

Nastop službe takoj ali po dogovoru.

Kandidati naj pošljejo prošnje, kolkovane s 50 din in življenjepis na upravo KPD Dob pri Mirni, kamor naj se obračajo tudi za vse informacije.

Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

UPRAVNI ODBOR
Cestnega podjetja v Novem mestu
NOVO MESTO, LJUBLJANSKA 8
razpisuje delovno mesto

VODJE TERENSKEGA OBRATA KRŠKO

Pogoj: srednja strokovna izobrazba z večletno prakso ali visoko kvalificiran delavec z večletno prakso.

Ponudbe z opisom dosedanje zaposlitve sprejema komisija za sklepanje delovnih razmerij Cestnega podjetja v Novem mestu.

Razpis velja do zasedbe.

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij pri

SGP »PIONIR« Novo mesto

razpisuje
DELOVNO MESTO

ARHIVARJA

Pogoj za sprejem v službo: najmanj dokončana srednja šola.

Prednost imajo starejši interesenti, ki po možnosti že imajo nekaj prakse v arhivarskem ali knjižničarskem delu in ki imajo lastno stanovanje v bližini Novega mesta.

Plača po tarifnem pravilniku.

Ponudbe z opisom dosedanjega dela pošljite na naslov:

SGP »PIONIR« — NOVO MESTO — kadrovsko socialni oddelek — Kettejev drevored 37.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

Strašna smrt otroka v gozdu na Gorjancih

Med prebivalci Suhadola, Gabrja, Brusnic in še nekaterih drugih vasi pod Gorjanci je v četrtek, 8. oktobra, odjeknila žalostna vest, da se je v gozdu izgubila tri in polletna Slavica, hčerka Martine Tramte iz Suhadola Bin Alojza Gorjanca s Tolstega vrha.

Vaščani navedenih vasi so domačim, ko so otroka pogrešili, takoj priskočili na pomoč in vso noč iskali Slavico v gozdu, a zaman. Naslednji dan so jo pomagali iskati še šolarji iz Gabrja in Brusnic ter organi varnostne službe, otroka pa kljub glasnemu klicanju niso mogli izslediti. Tretji dan, v soboto, ko so prišli iskalcem na pomoč še pripadniki JLA, sta očetov bratranec in mamin brat našla Slavico kake tri kilometre stran od Suhadola — mrtvo v gozdu.

Otroka so dan prej, ko se je izgubil, vzeli s Tolstega vrha na Suhadol stari starši. S teto je šla mala Slavica na njivo in ko ji je bilo čakanja dosti, je silila domov. Teta ni utegnila iti z njo, zato se je napotila proti domu sama. Kraja ni dobro poznala in namesto domov je zavila v gozd, kjer je zašla. V četrtek ponoči je neznansko pihalo, padal je dež, zato so se izgubili kriki iskalcev in verjetno tudi obupni klici izgubljenega otroka, ki je storil v gozdu strašno smrt.

Ker to ni prvi primer v naših krajih, da predšolski otrok zaide v gozdu in ga najdejo mrtvega, je skrajni čas, da vaščani nehajo dajati prednost samo svojemu kmečkemu delu. Slavice nihče ni imel časa spremiti z njive domov, kasneje pa so za iskanje lahko izgubili dva dni in noči.

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinski odbori SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Ria Bačer, France Grivec, Miloš Jakopec, Marjan Moškon, Jožica Teppey in Ivan Zoran

IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 30 din — Letna naročnina 1200 din, polletna 600 din; plačljiva je vnaprej. Za inozemstvo 2400 din — Tekoči račun pri podružnici NB v Novem mestu: 606-11-608-9 — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštni predal 33 — Telefon 21-227 — Rokopisov in fotografij ne vračamo — TISKA Časopisno podjetje DELO v Ljubljani